
Studerende i SU-uddannelser

støtte- og studiemæssig adfærd 1989 – 1997

SUstyrelsen

Danasvej 30
DK – 1780 København V

www.su.dk

ISBN: 87-90750-21-7

Forord

I denne rapport redegøres for resultaterne af en undersøgelse af studerendes støtte- og studiemæssige adfærd i SU-berettigende uddannelser, som SUstyrelsen skulle gennemføre ifølge resultatkontrakten med Undervisningsministeriet.

Hensigten med undersøgelsen er bl.a. at belyse, i hvilket omfang studerende finansierer deres uddannelsesforløb med andet end statens uddannelsesstøtte (SU) og typen af denne alternative finansiering. Samtidig søges det afdækket, om der var forskelle i uddannelsesforløbet mht. fx afbrud for gruppen med alternativ uddannelsesfinansiering i forhold til de studerende, der finansierede uddannelsen med SU.

Et andet formål med undersøgelsen er at afdække en række forhold af støttemæssig karakter som fx lånetilbøjelighed, orlov, dobbeltklip mm. Der er dog lagt mindre vægt på at belyse disse forhold, da sådanne oplysninger også er belyst i de regelmæssige statistiske opgørelser fra SUstyrelsen.

Undersøgelsen er gennemført som en registerbaseret analyse for to udvalgte populationer af studerende, der i 1989 første gang begyndte i henholdsvis SU-støtteberettigende **ungdomsuddannelser** og SU-støtteberettigende **videregående uddannelser**. Undersøgelsen omfatter godt 57.000 personer, hvilket i princippet er samtlige studerende, der påbegyndte disse uddannelser i 1989, og personernes uddannelsesforløb følges frem til udgangen af 1997.

Analysen er gennemført i samarbejde med Danmarks Statistik på baggrund af oplysninger, der foreligger i Danmarks Statistik suppleret med visse oplysninger om støttemæssige forhold fra SUstyrelsens eget register. Danmarks Statistik har forestået etableringen af de individbaserede grunddata, som af fortrolighedsgrunde derefter er anonymiseret i summerede data efter SUstyrelsens ønsker. Den efterfølgende analyse af disse data er gennemført af SUstyrelsen.

Rapporten kan ses på SUstyrelsens netadresse www.su.dk

Henvendelser vedrørende undersøgelsen kan rettes til:

Fuldmægtig Susanne Anthony på telefon 33 26 85 97 eller på E-mail sa@su.dk

Specialkonsulent Hans Funck Petersen på telefon 33 26 86 75 eller på E-mail hfp@su.dk

INDHOLD:

1. Indledning	5
2. Hovedresultater	7
3. UU-populationen – første SU-ungdomsuddannelse påbegyndt i 1989	11
3.1 Beskrivelse af populationen	11
3.2 UU-populationens baggrund	12
3.3 Uddannelsesfinansiering	16
3.3.1 SU-støttens dækningsgrad (måneder med SU-støtte)	17
3.3.2 Løn, SU-stipendier og andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster	18
3.4 Forløbet af den første SU-ungdomsuddannelse	22
3.5 Uddannelsesaktiviteter fra 1989 – 1997	28
4. VU-populationen – første videregående SU-uddannelse påbegyndt i 1989	34
4.1 Beskrivelse af populationen	34
4.2 VU-populationens baggrund	35
4.3 Bolig- og familieforhold	40
4.4 Uddannelsesfinansiering	46
4.4.1 SU-støttens dækningsgrad (måneder med SU-støtte)	46
4.4.2 Løn, SU-stipendier og andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster	47
4.4.3 Andre overførselsindkomster, SU-lån og ægtefælleindkomst	51
4.5 Forløbet af den første videregående SU-uddannelse	55
4.6 Uddannelsesaktiviteter fra 1989 – 1997	68
4.7 SU-modtagere med inaktivitet, manglende klip, orlov og dobbeltklip	76
5. Sammenligninger af de to populationer	78
5.1 Alderssammensætning	78
5.2 Forældrebaggrund	79
5.3 SU-støttens dækningsgrad	81
5.4 Finansiering	85
5.5 Forløbet af den første SU-uddannelse	87
Bilag	90
Bilag A. Undersøgelsesmetode	90
Bilag B. SU-regler	94
Bilag C. SU-uddannelser i de to undersøgelsespopulationer	98
Bilag D. Anvendte begreber og definitioner	102
Bilag E. Anvendte forkortelser	104
Bilag F. Datagrundlag	105

1. Indledning

SU-støtte i form af stipendier og lån, der bl.a. har til formål at sikre, at økonomiske vilkår ikke er en barriere for at unge gennemfører den ønskede uddannelse, har været kraftigt stigende gennem det sidste 10-år, således at støttebeløbet nu er nået op på knap 9 mia. kr. I 1999 modtog knap 290.000 uddannelsessøgende denne form for støtte til en lang række uddannelser – i 1989 modtog ca. 182.000 personer SU-støtte.

En af årsagerne til det stigende antal SU-modtagere er, at flere uddannelser er blevet SU-støtteberettigende. SU-støtte kan opnås til offentligt anerkendte uddannelser, der er godkendt af SUstyrelsen som støtteberettigende blandt kategorierne grundskoleuddannelser, gymnasiale uddannelser, erhvervsfaglige ungdomsuddannelser og videregående uddannelser (korte, mellemlange og lange). Der er også muligheder for at opnå SU-støtte til visse uddannelser i udlandet. Nogle uddannelser er støtteberettigende i hele uddannelsesforløbet, andre kun i en del af uddannelsesforløbet.

Det er dog ikke alle uddannelsessøgende, der får SU-støtte til sådanne støtteberettigende uddannelser, jf. de mest almindelige SU-regler i bilag B. Nogle studerende vælger at selvfinansiere uddannelsen, og andre opnår finansiering af uddannelsen via andre offentlige midler, som udelukker muligheden for samtidig SU-finansiering.

Denne undersøgelse omfatter ikke alle SU-støtteberettigende uddannelser, jf. også bilag A. Uddannelser, der ikke var godkendt som støtteberettigende ved undersøgelsesperiodens begyndelse i 1989 (fx sygeplejeskeuddannelsen), og uddannelser, der primært blev finansieret via elev-/lærlingeløn og kun var SU-støtteberettigende i en mindre del af uddannelsesforløbet (en række erhvervsuddannelser), er holdt uden for undersøgelsen. Det samme gælder uddannelser (fx støtteberettigende uddannelser i udlandet og HF-enkeltfagsstuderende), som ikke er registreret i DS's uddannelsesstatistikregister, da dette register danner udgangspunkt for undersøgelsen.

Begrebet SU-uddannelse i denne undersøgelse er derfor noget smallere end "SU-støtteberettigende uddannelse". Der er dog tale om en forholdsvis stor repræsentation af de egentlige SU-berettigende uddannelser, nemlig omkring 70 – 80 % af støttemodtagerne i sådanne uddannelser, jf. nedenfor hvor repræsentationen i de forskellige uddannelseskategorier er skønnet på grundlag af de støttemodtagere, der i SU-systemet er registreret med uddannelsesstart i 1989.

Uddannelseskategori	Personer i	Repræsentation i
	undersøgelsen	undersøgelsen
	antal	%
Grundskoleuddannelser	0	0
Gymnasiale uddannelser	32.200	90 – 95
Øvrige erhvervsuddannelser, UU	4.700	35 – 40
Korte videregående uddannelser, KVU	5.200	80 – 85
Mellemlange videregående uddannelser, MVU	8.000	75 – 80
Lange videregående uddannelser, LVU	7.300	95 – 100
Uddannelser i udlandet	0	0
Total	57.400	70 – 80

Undersøgelsen omfatter i alt 57.484 personer, der i 1989 for første gang påbegyndte en SU-støtteberettigende ungdomsuddannelse (UU-populationen) eller videregående uddannelse efter ovennævnte afgrænsning (VU-populationen).

UU-populationen (36.905 personer) er hovedsagelig personer, der i 1989 for første gang påbegyndte en almen gymnasial uddannelse (matematisk eller sproglig studentereksamen, studenterkursus eller hf) eller en erhvervsgymnasial uddannelse (højere handelseksamen eller højere teknisk eksamen), mens VU-populationen (20.579 personer) består af personer, der i 1989 påbegyndte deres første videregående uddannelse. VU-populationen kan således godt - og vil typisk - tidligere have gennemført en SU-støtteberettigende ungdomsuddannelse.

Beløbsmæssige opgørelser i de følgende kapitler er anført i løbende priser, og den reale udvikling vil derfor være mindre end tallene afspejler.

I kapitel 2 vises de væsentligste resultater fra de efterfølgende kapitler.

Kapitel 3 er koncentreret om de 36.905 personer i UU-populationen med en beskrivelse af de uddannelsessøgendes baggrund, studiefinansiering, forløbet af den første SU-ungdomsuddannelse og det øvrige uddannelsesforløb i undersøgelsesperioden fra 1989 til 1997. Der er lagt mindre vægt på beskrivelsen af bolig- og familieforhold for denne forholdsvis homogene gruppe af unge uddannelsessøgende, som for hovedpartens vedkommende var hjemmeboende hos forældrene i de første år.

Kapitel 4 beskriver de samme emner for de 20.579 personer i VU-populationen og i noget større udstrækning bolig- og familieforholdene for disse ældre uddannelsessøgende. Der er også gjort lidt mere ud af beskrivelsen af forskellige økonomiske faktorer, der er af betydning for uddannelsesfinansieringen som fx lånoptagelse. Desuden indeholder dette kapitel nogle få oplysninger om den støttemæssige adfærd mht. inaktivitet, manglende klip, orlov og dobbeltklip.

I kapitel 5 er der på udvalgte områder foretaget sammenligninger af to undersøgelsespopulationer.

I bilagsafsnittet findes bl.a. en beskrivelse af undersøgelsesmetode, de vigtigste SU-regler og ændringer af disse i undersøgelsesperioden, oversigter over de enkelte uddannelser der indgår i undersøgelsen med tilhørende antal undersøgelsespersoner og en beskrivelse af datagrundlaget.

2. Hovedresultater

I dette kapitel præsenteres nogle udvalgte hovedresultater for de to populationer (UU- og VU-populationen), der indgår i undersøgelsen. Der henvises til de mere detaljerede afsnit, hvoraf hovedresultaterne fremgår. Hovedresultaterne præsenteres i en summarisk form, hvor oplysninger fra de efterfølgende kapitler om fx opgørelsesmetode, definitioner og o. lign. er udeladt.

UU-populationen omfatter de 36.905 personer, der første gang begyndte en SU-støtteberettigende ungdomsuddannelse i 1989. Ungdomsuddannelserne er i denne undersøgelse rubriceret i matematisk gymnasium, sprogligt gymnasium, studenterkursus, hf, hhx, htx og øvrige ungdomsuddannelser. Andre og mere detaljerede resultater for UU-populationen er særskilt behandlet i kapitel 3.

VU-populationen omfatter de 20.579 personer, der første gang begyndte en SU-støtteberettigende videregående uddannelse i 1989. VU-populationen er i undersøgelsen opdelt i korte (KVU), mellemlange (MVU) og lange (LVU) videregående uddannelser. Andre og mere detaljerede resultater for VU-populationen er særskilt behandlet i kapitel 4.

Hovedresultater for UU-populationen

Børn af forældre med en videregående uddannelse var overrepræsenteret i matematisk og sprogligt gymnasium.

31 % af fædre til personer i UU-populationen havde en videregående uddannelse, men hele 44 % af fædre til dem, der påbegyndte sprogligt eller matematisk gymnasium, havde en videregående uddannelse, jf. afsnit 3.2. og 5.2. En tilsvarende tendens gjorde sig gældende for moderens uddannelsesmæssige baggrund.

Hver fjerde elev i SU-ungdomsuddannelser modtog slet ikke SU – en anden fjerdedel modtog SU i stort set hele forløbet.

En fjerdedel (24 %) af UU-populationen modtog slet ikke SU-støtte til en ungdomsuddannelse, mens 25 % fik SU-støtte i tre fjerdedele af tiden i ungdomsuddannelser, jf. afsnit 3.3.1. Alderen havde afgørende betydning for, om de studerende modtog SU, da SU-støtte først kunne opnås fra det fyldte 18. år, og da støtten dengang også kunne være udelukket indtil det fyldte 19. år på grund af afhængighed af forældrenes indkomstforhold. Knap hver tredje (31 %) modtog ikke SU pga. for ung alder og tilhørende forældreafhængighed. Fire ud af ti, der var fyldt 25 år i 1989, modtog ikke SU til en ungdomsuddannelse.

SU udgjorde op imod halvdelen af bruttoindkomsten for de helårsstuderende i hovedparten af undersøgelsesperioden.

Bortset fra de første to år, hvor mange i UU-populationen ikke kunne få SU-støtte pga. alder eller forældrenes indkomster, udgjorde SU-stipendierne 41 – 50 % af den samlede bruttoindkomst, jf. afsnit 3.3.2. Lønindkomsten var en anden vigtig finansieringskilde og udgjorde i hovedparten af undersøgelsesperioden mellem en tredjedel og halvdelen af bruttoindkomsten. Lønindkomsten fik stigende betydning i løbet af undersøgelsesperioden.

Fem ud af seks fuldførte den første SU-ungdomsuddannelse.

Hovedparten, nemlig 83 %, af UU-populationens 36.905 personer fuldførte den første SU-berettigende ungdomsuddannelse, som de begyndte i 1989, jf. afsnit 3.4. Fuldførelsesprocenten varierede en del for de forskellige typer af uddannelser. Personer i hhx, matematisk og sprogligt gymnasium havde fuldførelsesprocenter på 84 – 97 %, mens personer i htx, hf, øvrige ungdomsuddannelser og på studenterkursus havde fuldførelsesprocenter på 51 – 78 %.

SU-modtagerne og de unge fuldførte oftere end dem, der var ældre og ikke fik SU.

Af dem, der modtog SU til den første SU-ungdomsuddannelse, fuldførte 89 % uddannelsen, mens kun 69 % af dem, der ikke modtog SU, fuldførte uddannelsen, jf. afsnit 3.4. Blandt dem, der var under 19 år ved uddannelsens start, fuldførte 85 – 86 %, mens fuldførelsesprocenterne for de ældre alderstrin varierede mellem 67 og 78.

I alt fuldførte 92 % mindst én uddannelse i løbet af den 8 – 9-årige periode.

En del af dem, der ikke fuldførte den første SU-ungdomsuddannelse, skiftede til en anden uddannelse, som blev fuldført i løbet af undersøgelsesperioden fra 1989 til 1997, således at i alt 92 % havde fuldført mindst 1 uddannelse, jf. afsnit 3.5. Omkring tre fjerdedele af UU-populationen havde alene fuldført en ungdomsuddannelse, men godt halvdelen heraf var i gang med en ny uddannelse ved udgangen af 1997 – typisk en videregående uddannelse.

Omkring 5 % hverken fuldførte eller var i gang med en uddannelse.

Knap 2.800 personer af UU-populationen havde ikke fuldført nogen uddannelse ved undersøgelsesperiodens afslutning, men omkring en tredjedel af disse var i gang med en uddannelse, således at det var godt 1.800 personer (5 %), som hverken havde fuldført en uddannelse eller var i gang med en uddannelse pr. ultimo 1997, jf. afsnit 3.5.

Næsten to tredjedele begyndte en videregående uddannelse.

62 % påbegyndte en videregående uddannelse i løbet af den 8 – 9-årige undersøgelsesperiode, og næsten halvdelen (48 %) af UU-populationen var fortsat i gang med en uddannelse (typisk videregående uddannelser) pr. ultimo 1997, jf. afsnit 3.5.

Hovedresultater for VU-populationen

Næsten tre fjerdedele begyndte en KVU med en grundskoleuddannelse eller en erhvervsrettet UU som baggrund, og næsten ni ud af ti begyndte en LVU med en gymnasial baggrund.

Den uddannelsesmæssige baggrund, dvs. den højst fuldførte uddannelse før starten på den første videregående SU-uddannelse, varierede betydeligt for personer, der begyndte på henholdsvis KVU, MVU og LVU, jf. afsnit 4.2. Af dem der begyndte på KVU, MVU og LVU havde henholdsvis 74 %, 27 % og 10 % en grundskoleuddannelse eller en erhvervsrettet ungdomsuddannelse som baggrund. Modsat havde 21 %, 68 % og 85 % en gymnasial uddannelse som højst fuldførte uddannelse inden begyndelsen af henholdsvis KVU, MVU og LVU.

Unge med en høj karakter fra en gymnasial uddannelse begyndte typisk på LVU, mens personer med en lavere karakter i større udstrækning begyndte på KVU.

Der var en sammenhæng mellem det opnåede eksamensresultat fra gymnasial eksamen og længden af den videregående uddannelse, der blev påbegyndt. De lange videregående uddannelser fik især tilgang af personer med et højt karaktergennemsnit på 9,0 eller derover (53 %), mens de korte uddannelser især fik personer med et lavt gennemsnit på under 8,0 (74 %), jf. afsnit 4.2. 42 % af personerne, der begyndte på de mellemlange videregående uddannelser, havde et karaktergennemsnit på 8,0 – 8,9. En del personer begyndte uddannelserne uden forudgående gymnasial eksamen og indgår derfor ikke i denne opgørelse.

Børn af forældre med en videregående uddannelse begyndte typisk på en LVU, mens børn af forældre uden en videregående uddannelse i større grad begyndte på en KVU.

Knap en femtedel (19 %) af fædrene til dem, der begyndte en KVU, havde en VU som baggrund, mens næsten halvdelen (48 %) af fædrene til dem, der begyndte en LVU, havde en VU som baggrund, jf. afsnit 4.2. En tilsvarende tendens gjorde sig gældende for moderens uddannelsesmæssige baggrund.

Mere end ni ud af ti fik SU til et videregående uddannelsesforløb - to tredjedele fik stort set SU under hele uddannelsen. Mindre end en tiendedel (typisk de ældre) fik aldrig SU.

Den største del (93 %) af de personer, der begyndte på et videregående uddannelsesforløb, fik SU i hele eller en del af uddannelsesperioden, jf. afsnit 4.4.1. To tredjedele (66 %) af de studerende fik SU i mindst 75 % af uddannelsesmånederne. Kun 7 % fik overhovedet ikke SU, hvilket bl.a. kan være forårsaget af, at de modtog anden offentlig støtte, eller at de tjente for meget under uddannelsen. Det var typisk ældre studerende, der ikke fik SU.

Hovedparten af de studerende supplerede SU med erhvervsarbejde under uddannelsen – kun få levede alene af SU.

Afsnit 4.4.2 viser kombinationer af forskellige finansieringskilder for de studerende i videregående SU-uddannelser, der var under uddannelse hele året. For undersøgelsesperiodens første fem år (1989 – 1994) var det omkring to tredjedele (61 – 67 %) af de helårsstuderende, der finansierede uddannelsen ved en kombination af SU og lønindkomst. Kun omkring 15 % levede alene af SU og endnu færre alene af lønindkomst eller af anden offentlig støtte (omkring 4 %). For de personer, der var helårsstuderende i undersøgelsesperiodens sidste tre år, skiftede finansieringsmønstret i retning af, at lønindkomst fik stigende og SU aftagende betydning som finansieringskilde.

To ud af tre fuldførte den første videregående SU-uddannelse – fuldførelsesprocenten var størst for KVU og lavest for LVU.

Status for den først påbegyndte videregående SU-uddannelse er opgjort ved undersøgelsesperiodens afslutning og afspejler, om den første uddannelse i løbet af perioden var fuldført, afbrudt eller fortsat i gang. Afsnit 4.5 viser, at 65 % af hele VU-populationen havde fuldført den første videregående SU-uddannelse, at 30 % havde afbrudt uddannelsen, og at 5 % fortsat var i gang. Der var betydelige forskelle på fuldførelsesprocenterne for KVU, MVU og LVU – fuldførelsesprocenterne var henholdsvis 85, 70 og 46. Mange studerende, der afbrød den første videregående SU-uddannelse, fortsatte i og fuldførte efterfølgende andre uddannelser.

Fuldførelsesprocenten var størst for dem, der fik SU til uddannelsen.

I afsnit 4.5 og 5.5 er VU-populationen bl.a. opdelt i en gruppe, der fik SU til den første SU-uddannelse, og en anden gruppe, der ikke fik SU. Fuldførelsesprocenten var større (67 %) for gruppen med SU sammenlignet med gruppen uden SU, som havde en fuldførelsesprocent på 45. Denne tendens gjorde sig gældende for hver af de tre delpopulationer, der påbegyndte henholdsvis KVVU, MVU og LVU.

Fuldførelsesprocenten var størst for dem, der startede tidligt på en LVU – det var ikke tilfældet for dem, der startede på en KVVU eller en MVU.

Fuldførelsesprocenten var højest (55 %) for de under 20-årige personer, der begyndte den første LVU. For dem, der begyndte som 20 – 24-årige, var fuldførelsesprocenten 46, for de 25-29-årige var den 30, og for de 30-årige og derover var fuldførelsesprocenten 22, jf. afsnit 4.5 og 5.5. For de personer, der begyndte en MVU, var fuldførelsesprocenten højest (74 %) for de 25-29-årige og lavest (67 %) for dem der begyndte som under 20-årige. De personer, der begyndte en KVVU som 20-24-årige, havde den højeste fuldførelsesprocent (87 %), mens de, der begyndte som under 20-årige eller som 30-årige eller mere, havde lavere fuldførelsesprocenter (83 % henholdsvis 79 %).

Studerende med en høj karakter fra gymnasial eksamen havde de største fuldførelsesprocenter på MVU og LVU.

For de personer, der begyndte en MVU med et karaktergennemsnit på 9 eller derover, var fuldførelsesprocenten omkring 80. Personer med et karaktergennemsnit på under 8 havde derimod kun en fuldførelsesprocent på godt 60, jf. afsnit 4.5. Den samme tendens ses for personer, der begyndte på en LVU. Fuldførelsesprocenten var godt 50 for dem med et karaktergennemsnit på 9 eller derover og omkring 33 % for dem med et karaktergennemsnit på under 8. For KVVU-populationen er der tale om den modsatte sammenhæng mellem karakter og fuldførelsesprocent.

Selv om første SU-uddannelse blev afbrudt, fik mange alligevel en uddannelse. En tredjedel af afbryderne i VU fuldførte en uddannelse.

En stor del af de 30 %, der afbrød den først påbegyndte VU, skiftede til en anden uddannelse. Ved undersøgelsesperiodens afslutning havde 34 % af afbryderne fuldført en anden VU, jf. afsnit 4.6.

Knap ni ud af ti havde fuldført eller var fortsat i gang med en uddannelse ved undersøgelsesperiodens afslutning.

Ved undersøgelsesperiodens afslutning (ved udgangen af 1997) havde 75 %, af dem, der begyndte på en VU i 1989, fuldført en VU, jf. afsnit 5.6. Andre 12 % havde endnu ikke fuldført en VU, men var fortsat i gang med en VU, mens 13 % hverken havde fuldført eller var i gang med en VU. Nogle personer havde dog fuldført en UU i perioden.

3. UU-populationen – første SU-ungdomsuddannelse påbegyndt i 1989

I dette kapitel beskrives UU-populationen, som er den del af undersøgelsespersonerne, der i 1989 påbegyndte deres første SU-ungdomsuddannelse. UU-populationen omfatter således elever i gymnasiale uddannelser samt i visse erhvervsrettede ungdomsuddannelser. I alt udgør populationen næsten 2/3-dele af det samlede antal undersøgelsespersoner.

Efter en generel beskrivelse af populationen (afsnit 3.1) redegøres for undersøgelsespersonernes uddannelsesmæssige baggrund for at påbegynde den første SU-ungdomsuddannelse samt deres forældres uddannelsesmæssige niveau, arbejdsmarkedstilknytning og indkomstforhold i 1989 (afsnit 3.2). Efterfølgende belyses SU-støttens dækningsgrad og populationens finansiering af uddannelserne i øvrigt (afsnit 3.3.1 og 3.3.2). Endelig redegøres for forløbet af den første SU-ungdomsuddannelse (afsnit 3.4) og populationens øvrige uddannelsesaktiviteter i undersøgelsesperioden (afsnit 3.5).

3.1 Beskrivelse af populationen

UU-populationen består af 36.905 personer, som for godt 97 %'s vedkommende havde dansk statsborgerskab. Godt 3 % af populationen var indvandrere eller efterkommere af indvandrere. Stort set alle var enlige uden børn (96 %), og en meget stor del boede sammen med deres forældre (87 %).

Tabel 3.1 belyser den overordnede fordeling af UU-populationen på variablene køn og første SU-uddannelse.

Tabel 3.1 UU-populationen fordelt efter køn og første SU-ungdomsuddannelse.

Køn	1. SU-uddannelse							I alt
	Mat. gymn.	Sprogl. gymn.	Stud. kursus	Hf	Htx	Hhx	Øvr. UU'er	
	----- antal -----							
Kvinder	5.059	4.890	347	3.969	137	4.213	2.221	20.836
Mænd	6.405	1.226	280	1.537	957	3.186	2.478	16.069
Total	11.464	6.116	627	5.506	1.094	7.399	4.699	36.905
	(31 %)	(17 %)	(2 %)	(15 %)	(3 %)	(20 %)	(13 %)	(100 %)
	----- % -----							
Kvinder	44	80	55	72	13	57	47	56
Mænd	56	20	45	28	87	43	53	44
	100	100	100	100	100	100	100	100

Det fremgår af tabel 3.1, at matematisk studentereksamen var den største uddannelse (31 %) efterfulgt af hhx (20 %). Sproglig studentereksamen var den tredjestørste uddannelse med 17 % af UU-populationen, mens andelen på hf og gruppen øvrige ungdomsuddannelser udgjorde 15 hhv. 13 %.

Som det fremgik af indledningen, dækker undersøgelsen de gymnasiale uddannelser med 90 – 95 %, mens de erhvervsrettede ungdomsuddannelser kun dækker 35 - 40 %.

Kvinderne udgjorde 56 % af hele UU-populationen, og dominerede det sproglige gymnasium (80 %) og hf (72 %), mens mændene var i overvægt på htx (87 %), matematisk gymnasium (56 %) og på de øvrige ungdomsuddannelser (53 %).

Tabel 3.2 UU-populationen fordelt efter alder og første SU-ungdomsuddannelse.

Alder ult. 1989	1. SU-uddannelse							I alt	antal
	Mat. gymn.	Sprogl. gymn.	Stud. kursus	Hf	Htx	Hhx	Øvr. UU'er		
	----- % -----								
under 18 år	98	97	25	48	24	34	11	63	23.264
18 år	2	3	14	29	58	52	16	20	7.263
19 år	0	0	15	10	9	7	8	5	1.713
20 år	0	0	7	4	3	2	7	2	792
21 år	0	0	8	2	1	1	8	2	630
22 år	0	0	5	2	1	1	7	1	533
23 år	0	0	5	1	1	1	5	1	408
24 år	0	0	4	1	1	0	4	1	282
25 år og derover	0	0	16	3	3	2	34	5	2.020
	100	100	100	100	100	100	100	100	
Total, antal	11.464	6.116	627	5.506	1.094	7.399	4.699		36.905

63 % af populationen var under 18 år ved undersøgelsesperiodens begyndelse, hvilket er ensbetydende med, at de ikke var berettigede til SU i 1989 (og nogle heller ikke i de følgende år). I matematisk og sprogligt gymnasium var undersøgelsespersonerne i aldersmæssig forstand meget homogene, idet 97 - 98 % var under 18 år. Den lidt højere gennemsnitsalder blandt eleverne på hhx og htx skyldes, at man forud for disse uddannelser skulle have gennemført efg-basisår, ligesom mange af disse personer havde taget 10. klasse. Hf, studenterkursus og de øvrige ungdomsuddannelser skilte sig ud med en relativ spredt aldersfordeling. Personer på studenterkursus eller øvrige ungdomsuddannelser havde relativt mange på 25 år eller mere (16 hhv. 34 %).

3.2 UU-populationens baggrund

I dette afsnit belyses UU-populationens baggrund. Det drejer sig dels om undersøgelsespersonernes egen baggrund, dels om deres forældres baggrund i uddannelsesmæssig, arbejdsmarkedsmæssig og økonomisk forstand.

Tabel 3.3 belyser undersøgelsespersonernes højst fuldførte uddannelse før påbegyndelsen af den 1. SU-uddannelse i 1989.

Tabel 3.3 UU-populationen fordelt på højst fuldførte uddannelse og 1. SU-uddannelse.

Højst fuldførte uddannelse	1. SU-uddannelse							I alt
	Mat. gymn.	Sprog. gymn.	Stud. kursus	Hf	Htx	Hhx	Øvr. UU'er	
	----- % -----							
< 9 år	3	4	5	6	3	3	5	4
9. klasse	76	68	27	21	31	39	16	49
10. klasse	20	27	48	67	62	54	41	40
Andet	0	0	16	5	2	3	30	6
Uoplyst	0	1	4	1	2	0	7	1
Total, antal	11.464	6.116	627	5.506	1.094	7.399	4.699	36.905

Hovedparten af undersøgelsespersonerne (89 %) havde en 9. eller 10. klasses eksamen som højst fuldførte uddannelse, jf. tabel 3.3. Det fremgår, at matematisk og sprogligt gymnasium primært blev søgt af elever med en 9. klasse baggrund, mens studenterkursus, hf og de erhvervsgymnasiale uddannelser (htx og hhx) havde deres primære rekruttering blandt dem, der havde 10. klasse som højst fuldførte uddannelse. De fleste elever på de øvrige ungdomsuddannelser kom med 10. klasse eller andet. Andet dækker primært over erhvervsfaglige uddannelser.

Af det bagvedliggende undersøgelsesmateriale fremgår det, at godt halvdelen af populationen (53 %) kom med en hel frisk eksamen, da de påbegyndte den første SU-ungdomsuddannelse i 1989, mens næsten hver tredje havde haft en pause på 13 – 24 mdr. (typisk en ventetid på 14 mdr. fra afslutningen af foregående uddannelse i juni til begyndelsen af UU i august året efter) mellem den højst fuldførte uddannelse og den første SU-ungdomsuddannelse. De resterende ca. 17 % havde haft en ventetid mellem de to uddannelser på minimum 25 måneder.

De følgende tabeller belyser den forældremæssige baggrund for UU-populationen fordelt på 1. SU-uddannelse. Variablene for den forældremæssige baggrund er opgjort i 1989 og består af højst fuldførte uddannelse, arbejdsmarkedsstatus og forældrenes samlede bruttoindkomst. Da forældrene til personer i UU-populationen typisk må have været 35 - 45 år i 1989, vil deres uddannelsesmæssige baggrund næppe have ændret sig væsentligt i løbet af undersøgelsesperioden. Derimod vil der formentlig være nogen variation i de mere konjunkturfølsomme variable arbejdsmarkedsstatus og bruttoindkomst, hvorfor oplysningerne om disse i højere grad må ses som specifikt knyttet til udgangsåret.

For en del af UU-populationen findes ikke registeroplysninger om forældrenes uddannelsesbaggrund og arbejdsmarkedsstatus, og disse er derfor udeladt i den procentuelle fordeling i tabellerne.

Tabel 3.4 UU-populationen fordelt på forældrenes højeste uddannelse pr. ultimo 1989 og 1. SU-uddannelse.

	1. SU-uddannelse								
	Mat. gymn.	Sprog. gymn.	Stud. kursus	Hf	Htx	Hhx	Øvr. UU'er	I alt	
	----- % -----							antal	%
Mors højeste uddannelse									
Grundskole	19	23	35	37	33	40	52	10.246	31
Gymn. uddannelse	2	3	3	1	0	1	0	4.891	1
Erhvervsuddannelse	38	37	36	39	44	47	36	3.335	40
KVU	11	11	9	9	8	5	4	2.923	9
MVU	22	21	15	13	14	7	7	5.208	16
LVU	7	5	3	1	1	0	1	1.159	3
	100	100	100	100	100	100	100	33.360	100
Uoplyst, antal	704	424	126	523	129	429	1.210	3.545	
Fars højeste uddannelse									
Grundskole	15	19	26	29	26	31	36	7.713	24
Gymn. uddannelse	3	3	3	1	1	0	0	562	2
Erhvervsuddannelse	35	40	40	47	48	53	48	14.023	43
KVU	6	6	6	7	8	5	5	1.935	6
MVU	21	17	16	11	12	8	8	4.693	14
LVU	19	15	10	6	5	2	2	3.475	11
	100	100	100	100	100	100	100	32.401	100
Uoplyst, antal	948	579	176	644	142	579	1.436	4.504	
Total, antal	11.464	6.116	627	5.506	1.094	7.399	4.699	36.905	

Tabel 3.4 viser, at hovedparten af UU-populationens forældre (40 % af mødrene og 43 % af fædre) havde en erhvervsuddannelse som højst fuldførte uddannelse. Den næststørste enkeltgruppe var forældre med grundskolen som højst fuldførte uddannelse (31 % af mødrene og 24 % af fædre). Henholdsvis 28 % af mødrene og 31 % af fædre havde en videregående uddannelse.

Hovedtendensen i tallene er, at personer, hvis forældre havde en videregående uddannelse (KVU, MVU eller LVU), var overrepræsenteret i matematisk og sprogligt gymnasium, mens personer, hvis forældre havde grundskolen eller en erhvervsuddannelse som højst fuldførte, især søgte de erhvervs-gymnasiale uddannelser (hhx og htx) eller øvrige ungdomsuddannelser.

Tabel 3.5 UU-populationen fordelt på forældrenes arbejdsmarkedsstatus pr. ultimo 1989 og 1. SU-uddannelse.

	1. SU-uddannelse							I alt	antal	%
	Mat. gymn.	Sprog. gymn.	Stud. kursus	Hf	Htx	Hhx	Øvr. UU'er			
Mors arbejdsmarkedsstatus	----- % -----									
Selvstændig	7	8	10	9	9	10	8	2.812	8	
Ledende funktionær	35	32	24	21	19	13	13	8.364	25	
Funktionær i øvrigt	35	34	28	33	37	37	29	11.383	34	
Anden lønmodtager	13	16	21	24	24	28	32	6.770	20	
Arbejdsløs	4	4	8	6	6	5	8	1.662	5	
Uden for arbejdsstyrken	6	7	10	7	6	6	11	2.312	7	
	100	100	100	100	100	100	100	33.303	100	
Uoplyst, antal	480	286	148	571	116	517	1.484	3.602		
Fars arbejdsmarkedsstatus										
Selvstændig	16	16	16	17	14	18	16	5.321	17	
Ledende funktionær	54	48	42	34	33	33	28	13.656	42	
Funktionær i øvrigt	19	21	23	28	33	29	28	7.809	24	
Anden lønmodtager	6	8	10	13	13	14	17	3.324	10	
Arbejdsløs	3	4	5	5	5	3	6	1.182	4	
Uden for arbejdsstyrken	2	2	4	3	3	3	6	918	3	
	100	100	100	100	100	100	100	32.210	100	
Uoplyst, antal	826	555	181	751	140	639	1.603	4.695		
Total, antal	11.464	6.116	627	5.506	1.094	7.399	4.699	36.905		

Godt hver tredje af UU-populationens mødre havde status som "funktionær i øvrigt", mens hovedparten af fædrene (42 %) kunne kategoriseres i gruppen "ledende funktionær", jf. tabel 3.5.

Som i tabel 3.4 (forældrenes uddannelsesbaggrund) synes der at være en vis sammenhæng mellem forældrenes arbejdsmarkedsstatus og de unges valg af 1. SU-ungdomsuddannelse. Som hovedtendens var børn af forældre med den højeste lønmodtagerstatus (ledende funktionær) overrepræsenteret i matematisk og sprogligt gymnasium og underrepræsenteret i de erhvervsgymnasiale uddannelser samt øvrige ungdomsuddannelser. Tilsvarende rekrutterede de erhvervsgymnasiale og øvrige ungdomsuddannelser som hovedregel flere unge med forældre, der havde status som "funktionær i øvrigt" eller "anden lønmodtager".

Ifølge tabel 3.6 var højindkomst-forældrenes (500.000 kr. og derover) børn overrepræsenterede i matematisk og sprogligt gymnasium og underrepræsenteret i alle andre ungdomsuddannelser, heraf mest markant i "øvrige ungdomsuddannelser". Modsat var børn af forældre med lav samlet bruttoindkomst (under 100.000 kr.) overrepræsenteret i "øvrige ungdomsuddannelser" og på studenterkursus. Totalt set havde kun 6 % af UU-populationens forældre en samlet bruttoindkomst på under 100.000 kr., mens dette var tilfældet for næsten hver fjerde, der påbegyndte en "øvrig ungdomsuddannelse", og 18 % af dem, der påbegyndte studenterkursus i 1989.

Tabel 3.6 UU-populationen fordelt på forældrenes samlede bruttoindkomst i 1989 og 1. SU-uddannelse.

Forældrenes samlede bruttoindkomst i 1989	1. SU-uddannelse							I alt	
	Mat. gymn.	Sprog. gymn.	Stud. kursus	Hf	Htx	Hhx	Øvr. UU'er	antal	%
	----- % -----								
Under 100.000 kr.	3	3	18	6	6	3	24	2.377	6
100.000 - 199.999 kr.	4	6	11	9	9	7	13	2.641	7
200.000 - 299.999 kr.	11	12	16	18	20	18	17	5.393	15
300.000 - 399.999 kr.	22	25	21	31	28	34	24	9.796	27
400.000 - 499.999 kr.	24	23	17	20	22	21	13	7.803	21
500.000 kr. og derover	37	30	17	16	15	17	8	8.895	24
	100	100	100	100	100	100	100		
Total, antal	11.464	6.116	627	5.506	1.094	7.399	4.699	36.905	100

Anm.: Et ukendt antal personer uden forældre, eller hvis forældres indkomst var ukendt, indgår i intervallet "Under 100.000 kr.".

3.3 Uddannelsesfinansiering

Principperne for støttetildelingen var i 1989 i sin grundsubstans de samme som i dag. SU-støtten i form af stipendier og lån kunne ydes til personer, der var fyldt 18 år og i gang med SU-støtteberettigende uddannelser. Støtte via SU-systemet var alene tænkt som et supplement til finansiering af uddannelsesforløbet, og SU-regelsættet gav de studerende mulighed for at have en vis indkomst svarende til det årlige fribeløb ved siden af SU-støtten, jf. bilag B. Mange studerende supplerede derfor SU-støtten med lønindkomst fra erhvervsarbejde. Hvis den øvrige indkomst overskred det årlige fribeløb, blev den tildelte SU-støtte krævet tilbage i takt med denne overskridelse, hvilket betød, at studerende med store udgifter måtte vælge at finansiere uddannelsesforløbet alene ved erhvervsarbejde - i hvert fald under en del af uddannelsesperioden. Ved siden af SU-systemet var der mulighed for at finansiere uddannelsen via andre offentlige støtteordninger, som dog normalt udelukkede en samtidig finansiering via SU-systemet.

I dette afsnit beskrives, i hvilket omfang SU-støtten indgik som finansieringskilde for UU-populationen, og hvordan undersøgelsespersonerne i øvrigt finansierede uddannelsesforløbet. I afsnit 3.3.1 belyses antallet af måneder med SU-støtte i forhold til det samlede antal måneder i SU-støtteberettigende ungdomsuddannelser (dækningsgrad). I afsnit 3.3.2 belyses, hvordan finansieringen var sammensat af henholdsvis løn, SU-stipendier, andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster og størrelsen af disse indkomstkompener.

3.3.1 SU-støttens dækningsgrad (måneder med SU-støtte)

Et udtryk for hvor mange af de studerende, der benyttede SU-støtte som finansieringskilde i uddannelsen, er dækningsgraden, som i denne sammenhæng er defineret som antal måneder med udbetalt SU-støtte i ungdomsuddannelser i forhold til antal måneder i alt i SU-ungdomsuddannelser. Dækningsgraden belyser alene, om SU-støtte indgår som finansieringskilde, men ikke omfanget af SU-støtten i forhold til andre finansieringskilder. Der er en mindre usikkerhed forbundet med opgørelsen af dækningsgraden, jf. bilag A.

Tabel 3.7 SU-støttens dækningsgrad¹⁾ pr. ultimo 1997 for UU-populationen i SU-ungdomsuddannelser fordelt efter alder og antal måneder i uddannelse.

	Dækningsgrad i SU-ungdomsuddannelser						I alt
	0 %	1 – 24 %	25 – 49 %	50 – 74 %	75 – 99 %	100 %	
	----- % -----						antal
Alder ult. 1989							
Under 18 år	31	20	27	15	4	2	23.264
18 – 19 år	6	1	13	21	20	39	8.976
20 – 24 år	16	3	6	11	4	61	2.645
25 – 29 år	36	3	9	14	3	35	974
30 år og derover	43	3	8	10	3	33	1.046
Mdr. i SU-ungdomsuddannelser							
Under 13 mdr.	34	1	4	8	3	51	5.088
13 – 24 mdr.	18	6	15	21	13	26	13.704
25 – 36 mdr.	32	22	26	12	5	2	14.190
37 mdr. og derover	4	21	45	23	6	1	3.923
Total, %	24	13	21	16	8	17	100
Total, antal	8.967	4.870	7.793	5.952	2.935	6.388	36.905

1) Dækningsgraden er beregnet som antal måneder med udbetalt SU-støtte i ungdomsuddannelser i procent af antal måneder i alt i SU-ungdomsuddannelser i perioden 1989 - 1997.

Det fremgår af tabel 3.7, at 76 % af UU-populationen i løbet af deres tid i SU-ungdomsuddannelser modtog SU i større eller mindre omfang, mens 24 % slet ikke modtog SU-støtte. 17 % af populationen modtog SU-støtte i alle de måneder, de var i uddannelse.

Der var store forskelle på SU-støttens dækningsgrad i relation til de uddannelsessøgendes alder. For 31 % af de helt unge (under 18 år i 1989) var dækningsgraden 0 %. Dette følger naturligt af, at de – i det mindste ved undersøgelsens start – ikke var berettiget til støtte. Hertil kommer, at SU-støtten var afhængig af forældrenes indkomstgrundlag indtil det fyldte 19. år, hvilket yderligere kan have forhindret nogle i at få støtte i SU-ungdomsuddannelserne.

I den modsatte ende af aldersskalaen er der også betydelige andele af personer, som ikke i forbindelse med SU-ungdomsuddannelser har modtaget SU-støtte. 36 % af de 25-29-årige og 43 % af dem, der ved undersøgelsens start var 30 år eller mere, modtog slet ikke SU-støtte.

Ses der på dækningsgraden fordelt på antal måneder i SU-ungdomsuddannelser, springer det i øjnene, at en stor del af dem, der har været i SU-ungdomsuddannelser i under 13 måneder (34 %) eller i 25-36 måneder (32 %), slet ikke modtog støtte i perioden. Undersøgelsens baggrundsmateriale viser dog, at det var personer under 18 år samt 30 år og derover, som dominerede i disse intervaller.

Det bagvedliggende undersøgelsesmateriale viser ingen forskelle i SU-støttens dækningsgrad for mænd og kvinder.

3.3.2 Løn, SU-stipendier og andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster

I forrige afsnit belyste dækningsgraden, hvor mange personer der havde SU-støtte som en finansieringskomponent i uddannelsesforløbet, men ikke omfanget af SU-støttebeløbet i forhold til andre indkomsttyper.

I dette afsnit beskrives, hvilke andre indkomsttyper der indgik i finansieringen af uddannelsen og omfanget heraf for UU-populationen. Indkomsterne er baseret på oplysninger fra Danmarks Statistik og fra SUstyrelsen mht. udbetalte SU-stipendier. Den samlede skattepligtige uddannelsesfinansiering – bruttoindkomsten - er opdelt i lønindkomst, SU-stipendium, anden skattepligtig, offentlig overførselsindkomst (ASOO) og anden indkomst (beregnet ved at trække løn, SU-stipendier og ASOO fra bruttoindkomsten).

De andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster (ASOO), der bl.a. består af uddannelses-, revaliderings- og kontanthjælpsydelse og syge- og arbejdsløshedsdagpenge, er i denne undersøgelse opgjort samlet. Visse af disse beløb blev først i forbindelse med en skattereform gjort skattepligtige med virkning fra 1. januar 1994. Af hensyn til sammenligneligheden over tiden er de beløb, der ikke var skattepligtige før 1994, tillagt ASOO (og bruttoindkomsten for denne periode).

De indkomstoplysninger, der indgår i undersøgelsen for det enkelte år, kan ikke periodiseres inden for året, hvilket betyder, at det ikke er muligt at afgøre, om fx en lønindkomst stammer fra en periode i året, hvor en person var under uddannelse, eller om lønnen er optjent efter uddannelses afslutning. Dette forhold kan forstyrre billedet ved vurderingen af de studerendes uddannelsesfinansiering, og der lægges derfor i dette afsnit særlig vægt på at belyse forholdene for personer, der var under uddannelse hele året.

Tabel 3.8 UU-populationen fordelt efter antal måneder i SU- uddannelser i 1989 – 1997.

Antal måneder i SU-uddannelser	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
0 måneder	5	2.299	5.056	15.699	23.191	22.371	22.030	21.863	22.191
1 – 3 måneder	1.216	781	523	1.126	3.656	2.764	1.901	1.400	1.139
4 – 6 måneder	35.028	2.381	12.175	12.940	3.750	2.483	1.809	1.404	1.311
7 – 9 måneder	228	465	1.599	2.487	700	855	684	657	649
10 – 11 måneder	428	1.093	763	1.319	666	808	814	767	500
12 måneder	0	29.886	16.789	3.334	4.942	7.624	9.667	10.814	11.115
Total	36.905	36.905	36.905	36.905	36.905	36.905	36.905	36.905	36.905

Det fremgår af tabel 3.8, at der hen over årene var stor variation i antallet af personer, som var i SU-uddannelser. I 1989 var stort set alle i en SU-uddannelse i minimum 1 måned i året, mens dette kun gjorde sig gældende for ca. 14.700 personer (40 %) i 1997.

I løbet af undersøgelsens første fire år skete der – i takt med afslutningen af første SU-ungdomsuddannelse – et ret markant fald i antallet af personer, som var i uddannelse hele året. Herefter steg antallet af helårsstuderende igen, efterhånden som populationen påbegyndte videregående SU-uddannelsesforløb.

I det følgende belyses finansieringsmønstret for den del af UU-populationen, der var i SU-uddannelser i 12 måneder i de enkelte år 1990 - 1997, dvs. et varierende antal personer over årene med knap 30.000 i 1990 til godt 11.000 i 1997.

For hver person i undersøgelsen er det registreret, hvordan indkomstsammensætningen (bruttoindkomsten) har været i de enkelte år, og på det grundlag er personerne henregnet til følgende kategorier:

1. Lønindkomst & SU-stipendier
2. Kun SU-stipendier
3. Kun lønindkomst
4. Kun andre skattepligtige, offentlige overførselsindkomster (ASOO)
5. Kun anden indkomst (beregnet residualt)
6. Lønindkomst & ASOO
7. SU-stipendier & ASOO
8. Lønindkomst & SU-stipendier & ASOO

I det følgende opereres kun med de fire første kategorier af finansieringskombination, mens de sidste fire er slået sammen i en gruppe benævnt "Øvrige kombinationer". Hver kombination kan indeholde et mindre element af anden indkomst.

Tabel 3.9 UU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997 fordelt efter finansieringskombination.

Finansieringskombination	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	----- % -----							
Løn & SU	27	31	59	61	68	74	78	76
Kun SU	7	9	23	26	20	14	12	11
Kun løn	54	50	7	1	1	1	2	3
Kun ASOO	1	1	3	4	2	1	1	1
Øvr. kombin.	12	10	8	8	9	9	7	8
Total, antal	29.886	16.789	3.334	4.942	7.624	9.667	10.814	11.115

Tabel 3.9 viser, at hovedparten af helårselever i UU-populationen (50 – 54 %) finansierede SU-uddannelserne med løn i de første to år af undersøgelsesperioden, mens løn & SU var den mest almindelige finansieringskombination i årene 1992 – 1997. Mellem 7 og 26 % af populationen levede af SU alene. Andelen, der kun havde SU som indkomst, var mindst i 1990 og 1991, hvilket er en naturlig følge af, at betydelige dele af populationen ikke var støtteberettigede i disse år, hvilket også forklarer de meget store andele, som finansierede uddannelsen alene med løn. Mellem 1 og 4 % af dem, der var i uddannelse hele året, modtog en anden offentlig overførselsindkomst end SU. Endelig havde i størrelsesordenen 10 % øvrige finansieringskombinationer.

Tabel 3.10 Bruttoindkomst for UU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997 fordelt efter indkomsttype.

Indkomsttype	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	----- % -----							
Lønindkomst	64	62	38	35	39	44	48	51
SU-stipendier	24	24	46	49	50	47	45	41
ASOO	5	3	10	11	8	5	4	4
Anden skattepligtig indkomst	8	10	5	5	4	4	4	4
	100	100	100	100	100	100	100	100
	----- mill. kr. -----							
Lønindkomst	526	281	66	105	197	313	418	496
SU-stipendier	196	110	80	148	256	339	394	396
ASOO	42	15	18	32	38	35	33	36
Anden skattepligtig indkomst	63	46	9	15	19	26	34	40
Bruttoindkomst i alt	827	452	173	301	510	7.138	880	969
Antal personer	29.886	16.789	3.334	4.942	7.624	9.667	10.814	11.115
Bruttoindkomst pr. per. (kr.)	27.700	26.900	51.800	60.800	66.900	73.800	81.400	87.100

I tabel 3.10 belyses bruttoindkomsten og de forskellige finansieringskomponenters indbyrdes vægt. Det fremgår, at lønindkomst og SU-stipendier var de helt store indtægtskilder i alle årene, idet disse indkomsttyper udgjorde mellem 84 og 93 % af de uddannelsessøgendes samlede bruttoindkomst. Generelt set fik lønindkomsten stigende betydning, som undersøgelsesperioden skred frem, mens SU-stipendiernes andel af bruttoindkomsten modsat fik mindre betydning.

Det fremgår også, at den gennemsnitlige bruttoindkomst steg markant over årene. Den gennemsnitlige bruttoindkomst lå lavt på ca. 27.000 kr. i de to første år, og steg til godt 87.000 kr. i 1997. I 1990 og 1991 var 99 hhv. 96 % i gang med en ungdomsuddannelse, hovedparten var under 20 år og dertil hjemmeboende. Disse karakteristika taler for lav personlig indkomst. I 1992 var godt halvdelen (52 %) af de helårsuddannelsessøgende i gang med en videregående SU-uddannelse, en andel der steg til mellem 91 og 100 % over undersøgelsens sidste 5 år. I takt med påbegyndelsen af videregående uddannelser, hvor de fleste flytter hjemmefra, samt i takt med stigende alder, øgedes de flestes udgifter og dermed finansieringsbehovet.

Den gennemsnitlige bruttoindkomst fordelt efter finansieringskombination fremgår af tabel 3.11. De personer, der selvfinansierede uddannelsen (kun løn), havde den højeste gennemsnitlige bruttoindkomst i den største del af undersøgelsesperioden. De næsthøjeste indkomster ses hos dem, der finansierede uddannelsen med en anden offentlig overførselsindkomst. Herefter fulgte personer med øvrige finansieringskombinationer. Den laveste gennemsnitlige bruttoindkomst havde personer, der alene modtog SU, mens personer med en kombination af løn & SU i hovedparten af undersøgelsesperioden lå på niveau med de gennemsnitlige indkomstniveauer.

Den gennemsnitlige bruttoindkomst steg kraftigt fra 1991 til 1992 og endnu mere markant fra 1992 til 1993 for de personer, der kun havde løn som indkomst. Den væsentligste årsag hertil var, at en stor gruppe ikke SU-berettigede unge med lav lønindkomst omkring 1992 og 1993 udgik af denne gruppe, da de fortsatte i videregående uddannelsesforløb som SU-berettigede og dermed blev registreret under finansieringskombinationen "Løn & SU".

Tabel 3.11 Gennemsnitlig bruttoindkomst for UU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997 fordelt efter finansieringskombination og alder ultimo året.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	----- kr. -----							
Finansierings-								
kombination								
Løn & SU	40.500	35.900	54.900	63.600	69.000	74.600	81.500	85.800
Kun SU ¹⁾	23.500	21.900	32.500	38.900	41.400	43.500	45.800	46.700
Kun løn	21.500	23.200	46.900	137.000	135.300	127.600	184.400	191.500
Kun ASOO	88.500	97.700	115.500	95.500	101.900	119.600	125.600	124.600
Øvr. kombin.	26.000	18.300	68.400	81.700	89.100	100.700	109.400	109.600
Alder ult. året								
Under 18 år	15.500	15.600	7.200 ²⁾	-	-	-	-	-
18 – 19 år	29.000	24.700	34.900	47.500	51.500 ²⁾	-	-	-
20 – 24 år	55.900	54.700	54.600	58.300	65.100	72.300	79.600	84.500
25 år og derover	96.000	90.300	81.300	84.600	90.400	91.700	90.500	90.600
Total	27.700	26.900	51.800	60.800	66.900	73.800	81.400	87.100

1) Når den gennemsnitlige bruttoindkomst for dem, der kun modtog SU, i flere af årene var højere end SU-stipendiet, skyldes det, at der i bruttoindkomsten indgår "anden indkomst" fx renteindtægter.

2) Få observationer.

Betragtes den gennemsnitlige bruttoindkomst for personer i uddannelse hele året fordelt efter alder, kan det konstateres, at de yngste konsekvent havde en lavere gennemsnitlig indkomst end de ældre uddannelsessøgende.

Tabel 3.12 SU-stipendiernes andel af bruttoindkomst for UU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997 fordelt efter alder ultimo året.

Alder ult. året	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	----- % -----							
Under 18 år	0	0	0	-	-	-	-	-
18 – 19 år	26	22	41	58	46	-	-	-
20 – 24 år	50	52	54	52	53	50	47	44
25 år og derover	18	24	33	32	28	28	36	37
Total	24	24	46	49	50	47	45	41

Tabel 3.12 viser SU-stipendiernes andel af den samlede bruttoindkomst for UU-populationen fordelt efter alder. Fra det tidspunkt, hvor populationen som helhed var berettiget til SU (1993), udgjorde stipendiernes andel gennemsnitlig mellem 41 og 50 %. SU-stipendierne udgjorde den største andel af bruttoindkomsten for gruppen af 20-24-årige. Her udgjorde SU-stipendierne i hovedparten af perioden halvdelen eller godt halvdelen af den samlede bruttoindkomst. Fra 1992 udgjorde SU-stipendierne også for de 18 – 19-årige en ret stor del af bruttoindkomsten, hvilket formentlig har sammenhæng med overgangen til den højere udeboendesats i forbindelse med påbegyndelsen af videregående uddannelsesforløb.

3.4 Forløbet af den første SU-ungdomsuddannelse

I dette afsnit belyses nogle af de faktorer, der kunne have indflydelse på uddannelsesforløbet for den første SU-ungdomsuddannelse. Status for første SU-ungdomsuddannelse, dvs. om uddannelsen er fuldført, igangværende eller afbrudt, er opgjort ved undersøgelsesperiodens afslutning, ultimo 1997. Status for første SU-ungdomsuddannelse sammenholdes med uddannelseskategori og med finansieringen af uddannelsesforløbet, og desuden med personernes køn, alder, herkomst og om de havde børn. Endelig sammenholdes status med undersøgelsespersonernes egen uddannelsesbaggrund og med forældrenes baggrund.

I tabellen nedenfor belyses status for første SU-ungdomsuddannelse sammenholdt med uddannelseskategori.

Tabel 3.13 UU-populationen fordelt på 1. SU-ungdomsuddannelse og status for denne pr. ultimo 1997.

1. SU-ungdomsuddannelse	Status 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997			I alt
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	
	----- % -----			antal
Matematisk gymn.	87	13	-	11.464
Sprogligt gymn.	84	16	-	6.116
Studenterkursus	51	49	-	627
Hf	77	23	-	5.506
Htx	78	22	-	1.094
Hhx	97	3	-	7.399
Øvrige ungdomsudd.	63	37	-	4.699
Total	83	17	-	36.905

Tabel 3.13 viser, at alle i UU-populationen ved undersøgelsesperiodens afslutning enten havde fuldført eller afbrudt den første SU-ungdomsuddannelse. I alt fuldførte 83 % af populationen den første SU-ungdomsuddannelse. Der var dog store forskelle de enkelte uddannelser imellem. Således ses det, at fuldførelsesprocenten på hhx-uddannelsen var på 97, mens 87 % og 84 % af henholdsvis matematisk og sproglig gymnasium fuldførte uddannelsen. Kun godt hver anden, der påbegyndte studenterkursus, fuldførte uddannelsen.

Da alle i UU-populationen i 1997 havde afsluttet (fuldført eller afbrudt) den første SU-ungdomsuddannelse, er udfaldsrummet "igangværende" udeladt i alle følgende tabeller, hvor variabelen status for første SU-ungdomsuddannelse indgår.

Tabel 3.14 UU-populationen fordelt på finansieringskombination i 1. SU-ungdomsuddannelse og status for 1. SU-ungdomsuddannelse pr ultimo 1997.

Finansieringskombination	Status 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997		I alt	
	Fuldført	Afbrudt	antal	%
Med SU	89	11	25.481	69
heraf kun SU	83	17	545	1
løn & SU	92	8	13.276	36
SU & ASOO	65	35	884	2
løn & SU & ASOO	87	13	10.776	29
Uden SU	69	31	11.424	31
heraf kun løn	68	32	7.635	21
kun ASOO	48	52	646	2
løn & ASOO	75	25	3.143	9
Total	83	17	36.905	100

Anm.: Finansieringskombinationen er opgjort for de år, personerne var i gang med 1. SU-uddannelse i en eller flere måneder, dvs. inkl. indkomster i måneder før og efter uddannelsen i start- og slutår.

Tabel 3.14 belyser gennemførelsesprocenten i første SU-ungdomsuddannelse sammenholdt med finansieringskombinationen i uddannelsesforløbet. Det fremgår, at 69 % af UU-populationen finansierede den første SU-ungdomsuddannelse helt eller delvist med SU, og at disse personer havde en højere fuldførelsesprocent (89 %) end personer, som finansierede uddannelsen uden SU (69 %).

Inden for gruppen af SU-modtagere klarede de personer, der havde en kombination af løn & SU, sig bedst med en gennemførelsesprocent på 92 %, hvorefter fulgte personer, der finansierede uddannelsen med kombinationen løn & SU & ASOO (87 %).

Personer, som finansierede uddannelsen alene ved SU havde en fuldførelsesprocent svarende til gennemsnittet (83 %).

I gruppen af uddannelsessøgende, der ikke modtog SU, havde personer, som udelukkende modtog den anden offentlige overførselsindkomst (ASOO), den laveste gennemførelsesprocent (48 %). Også personer, der selvfinansierede uddannelsen med lønindkomst, lå lavt (68 %) i forhold til gennemsnittet (83 %).

Baggrundsmaterialet viser desuden, at personer på 24 år og derover gennemførte uddannelsen i næsten lige stor udstrækning, uanset om de modtog SU eller ej, mens de under 24-årige – og i særdeleshed de under 19-årige – klarede sig betydeligt dårligere uden end med SU.

I tabel 3.14 blev status for første SU-ungdomsuddannelse sammenholdt med finansieringskombinationen i uddannelsen. Den følgende tabel belyser status for den første SU-ungdomsuddannelse sammenholdt med omfanget af de forskellige indkomsttyper.

Tabel 3.15 UU-populationen fordelt efter finansieringskilders andel af bruttoindkomsten i 1. SU-ungdomsuddannelse og status for 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997.

Finansiering	Status 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997		I alt	
	Fuldført	Afbrudt	antal	%
SU i % af akkumuleret bruttoindkomst	----- % -----			
0 %	69	31	11.550	31
1 – 100 %	89	11	25.355	69
heraf:				
1-24 %	89	11	14.149	38
25-49 %	90	10	8.369	23
50-74 %	90	10	2.079	6
75-100 %	88	12	758	2
Løn i % af akkumuleret bruttoindkomst				
0 %	64	36	2.079	6
1 -100 %	84	16	34.826	94
heraf:				
1-24 %	82	18	2.858	8
25-49 %	86	14	4.975	13
50-74 %	89	11	9.808	27
75-100 %	81	19	17.185	47
ASOO i % af akkumuleret bruttoindkomst				
0 %	83	17	21.810	59
1 – 100 %	83	17	15.095	41
heraf:				
1-24 %	88	12	10.920	30
25-49 %	77	23	2.339	6
50-74 %	62	38	1.091	3
75-100 %	59	41	745	2
Total	83	17	36.905	100

Anm.: Indkomstandelene er opgjort for de år, personerne var i gang med 1. SU-uddannelse en eller flere måneder, dvs. inkl. indkomster i måneder før og efter uddannelsen i start- og slutåret.

For SU-modtagerne gælder, at 89 % fuldførte uddannelsen, mens dette kun var tilfældet for 69 % af dem, der slet ikke modtog SU i den første SU-ungdomsuddannelse. Betragtes specifikationen fremgår det, at omfanget af SU ikke var afgørende. Billedet gentager sig stort set for dem med lønindkomst hhv. ingen lønindkomst i uddannelsesperioden, idet 84 % af dem, der havde lønindkomst gennemførte uddannelsen, mod 64 % af dem, der ingen lønindkomst havde. Heller ikke inden for denne gruppe var der de store udsving i forhold til lønindkomstens andel af bruttoindkomsten, om end det syntes mest ideelt, når lønindkomsten udgjorde et sted mellem 25 og 74 %.

Der tegner sig imidlertid et noget mere differentieret billede, når modtagerne af andre offentlige overførselsindkomster (ASOO) betragtes. Skæres alle modtagere af ASOO over én kam, klarede de sig lige så godt (83 % fuldfører uddannelsen) som dem, der ikke modtog ASOO. Når omfanget af ASOO inddrages i betragtningen, viser der sig dog store forskelle. Groft sagt var sandsynligheden for at fuldføre uddannelsen dårligere, jo mere man modtog i ASOO.

Det bagved liggende datamateriale viser dog, at der var en tendens til, at primært ældre personer base-rede uddannelsesfinansieringen på ASOO, mens SU primært blev benyttet af de yngre aldersklasser, hvorfor alder også i dette tilfælde, må anses for en vægtig bagvedliggende variabel.

Tabel 3.16 UU-populationen fordelt på køn, alder, om de havde børn, herkomst og status for 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997.

	Status 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997		I alt antal
	Fuldført	Afbrudt	
	----- % -----		
Køn			
Kvinder	84	16	20.836
Mænd	81	19	16.069
Alder, ult. 1989			
Under 18 år	85	15	23.264
18	86	14	7.263
19	78	22	1.713
20	70	30	792
21	67	33	630
22	70	30	533
23	68	32	408
24	67	33	282
25 år og derover	68	32	2.020
Børn, ult. 1989			
Ingen børn	83	17	35.782
Børn	71	29	1.123
Herkomst			
Dansk	83	17	35.752
Indvandrer	64	36	901
Efterkommer	77	23	252
Total	83	17	36.905

Tabel 3.16 viser, at kvinderne i populationen havde en lidt højere fuldførelsesprocent (84 %) end mændene (81 %), og at de personer, der var yngst ved uddannelsens start, i størst omfang fuldførte uddannelsen. Tilsvarende havde personer med børn ved uddannelsens start en væsentlig lavere fuldførelsesprocent end personer uden børn. Det var dog næppe børnene, der var årsag til afbrud, idet talmaterialet viser, at personer på 25 år og derover med børn havde en lidt højere fuldførelsesprocent (72 %) end deres jævnaldrende uden børn (64 %).

Endelig viser tabellen, at fuldførelsesprocenten blandt indvandrere og efterkommere var væsentligt lavere end blandt etnisk danske. Selv om alderssammensætningen i de tre grupper var forskellig (indvandrer-gruppen var ældre og efterkommergruppen yngre end danskerne) forklarer dette ikke de lavere fuldførelsesprocenter.

Tabel 3.17 UU-populationen fordelt på højst fuldførte uddannelse og status for 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997.

Højst fuldførte uddannelse	Status 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997		I alt
	Fuldført	Afbrudt	
	----- % -----		antal
< 9 år	74	26	1.435
9. klasse	87	13	18.246
10. klasse	81	19	14.648
Andet	76	24	2.043
Uoplyst	63	37	533
Total	83	17	36.905

Personer, som påbegyndte den første SU-ungdomsuddannelse efter en 9. klasse eksamen, havde den højeste fuldførelsesprocent (87 %) efterfulgt af undersøgelsespersoner med en 10. klasse-baggrund (81 %). Som tilfældet har været i en række af de forudgående tabeller, gemmer der sig bag tallene for 9. og 10. klasse som højst fuldførte uddannelse en overrepræsentation af de yngste i populationen.

I de følgende tabeller (3.18, 3.19 og 3.20) er status for den første SU-ungdomsuddannelse sammenholdt med forældrenes uddannelsesbaggrund, arbejdsmarkedstilknytning og indkomstforhold i 1989.

Tabel 3.18 UU-populationen fordelt på forældrenes højeste uddannelse og status for 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997.

Højeste uddannelse	Status 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997		I alt
	Fuldført	Afbrudt	
	----- % -----		antal
Mor			
Grundskole	80	20	10.246
Gymnasial uddannelse	85	15	489
Erhvervsuddannelse	85	15	13.335
KVU	85	15	2.923
MVU	86	14	5.208
LVU	90	10	1.159
Uoplyst	74	26	3.545
Far			
Grundskole	82	18	7.713
Gymnasial uddannelse	85	15	562
Erhvervsuddannelse	83	17	14.023
KVU	83	17	1.935
MVU	87	13	4.693
LVU	88	12	3.475
Uoplyst	74	26	4.504
Total	83	17	36.905

Anm.: Uoplyst omfatter dels forældre, hvis uddannelsesbaggrund er ukendt, dels forældre der var døde.

Tabel 3.18 viser ikke nogen entydig sammenhæng mellem status for den første SU-ungdomsuddannelse og forældrenes højeste uddannelse. Dog ser der ud til at være en svag tendens i retning af højere fuldførelsesprocent ved højt uddannelsesniveaue hos forældrene.

I tabel 3.19 er UU-populationens forældres arbejdsmarkedsstatus ult. 1989 holdt sammen med status for 1. SU-ungdomsuddannelse.

Tabel 3.19 UU-populationen fordelt på forældrenes arbejdsmarkedsstatus og status for 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997.

Arbejdsmarkedsstatus	Status 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997		I alt
	Fuldført	Afbrudt	
	----- % -----		antal
Mor			
Selvstændig	86	14	2.812
Ledende funktionær	87	13	8.364
Funktionær i øvrigt	85	15	11.383
Anden lønmodtager	82	18	6.770
Arbejdsløs	76	24	1.662
Uden for arbejdsstyrken	80	20	2.312
Uoplyst	72	28	3.602
Far			
Selvstændig	87	13	5.321
Ledende funktionær	87	13	13.656
Funktionær i øvrigt	82	18	7.809
Anden lønmodtager	81	19	3.324
Arbejdsløs	76	24	1.182
Uden for arbejdsstyrken	76	24	918
Uoplyst	73	27	4.695
Total	83	17	36.905

Anm.: Uoplyst omfatter dels forældre, hvis uddannelsesbaggrund er ukendt, dels forældre der var døde.

I lighed med den foregående tabel (3.18) om forældrenes uddannelsesbaggrund, antyder tabel 3.19, at der også var en sammenhæng mellem forældrenes arbejdsmarkedsstatus og undersøgelsespersonernes fuldførelsesprocent. Hovedtendensen var, at undersøgelsespersoner med funktionærforældre eller forældre, som var selvstændige, lå over den gennemsnitlige fuldførelsesprocent, mens personer, hvis forældre var arbejdsløse eller uden for arbejdsstyrken (fx kontanthjælpsmodtagere og pensionister), lå under gennemsnittet.

Tabel 3.20 UU-populationen fordelt på forældrenes bruttoindkomst i 1989 og status for 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997.

Forældres bruttoindkomst i 1989	Status 1. SU-ungdomsuddannelse pr. ultimo 1997		I alt
	Fuldført	Afbrudt	
	----- % -----		antal
Under 100.000 kr.	70	30	2.377
100.000 - 199.999 kr.	75	25	2.641
200.000 - 299.999 kr.	81	19	5.393
300.000 - 399.999 kr.	84	16	9.796
400.000 - 499.999 kr.	85	15	7.803
500.000 kr. og derover	87	13	8.895
Total	83	17	36.905

Anm.: Et ukendt antal uoplyste forældreindkomster er placeret i intervallet "under 100.000 kr.".

Tabel 3.20 viser en tilsyneladende sammenhæng mellem undersøgelsespersonernes fuldførelsesprocent og forældrenes indkomst. Hvor 70 % af de personer, hvis forældre havde en bruttoindkomst på under 100.000 kr. i 1989, fuldførte den første SU-ungdomsuddannelse, var dette tilfældet for 87 % af dem, hvis forældre havde en bruttoindkomst på 500.000 kr. eller derover. Generelt havde personer med forældreindkomster på 300.000 kr. og derover en højere gennemførelsesprocent (84 - 87 %) end gennemsnittet for populationen. Hertil bemærkes, at det var forældrene til undersøgelsens yngste personer, der havde de højeste indkomster.

3.5 Uddannelsesaktiviteter fra 1989 – 1997.

I løbet af den 8 – 9-årige periode, undersøgelsen strækker sig over, afsluttede alle i UU-populationen den første SU-ungdomsuddannelse. Hovedparten fuldførte uddannelsen, men der var også nogle som afbrød den. I dette afsnit belyses den samlede uddannelsesaktivitet i undersøgelsesperioden, altså også eventuel uddannelsesaktivitet efter den 1. SU-uddannelse, herunder aktivitet i videregående uddannelser. For hver person i UU-populationen er det samlede antal påbegyndte, afbrudte og fuldførte uddannelser i undersøgelsesperioden opgjort. Der er desuden foretaget en optælling af det antal måneder, de enkelte personer har været under uddannelse i den første SU-uddannelse, i SU-uddannelser i alt og i alle uddannelser (også ikke SU-berettigende) i løbet af undersøgelsesperioden.

Desuden belyses, i hvilket omfang de personer, der afbrød den 1. SU-uddannelse, fuldførte en anden uddannelse eller må anses for helt at have forladt uddannelsessystemet efter den første, afbrudte SU-ungdomsuddannelse.

Tabel 3.21 viser, at 39 % af UU-populationen havde været i gang med den første SU-uddannelse fra 13 til 24 måneder og 41 % fra 25 til 36 måneder.

Hovedparten (92 %) af de ca. 30.600 personer, der fuldførte uddannelsen, var i gang med den første SU-uddannelse i mindst 13 måneder, mens kun 30 % af de godt 6.300 personer, der afbrød uddannelsen var i gang med den første SU-uddannelse så længe. Denne sidste gruppe afbrød typisk i løbet af det første år i uddannelsen, jf. at 70 % af disse kun havde været under uddannelse i under 13 måneder.

Tabel 3.21 UU-populationen fordelt på status for 1. SU-uddannelse og antal måneder i 1. SU-uddannelse i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse / status	Antal mdr. i 1. SU-uddannelse i perioden 1989 – 1997				I alt antal
	Under 13 mdr.	13-24 mdr.	25-36 mdr.	37 mdr. og derover	
	----- % -----				
Mat.+sprogl. gym	9	5	82	4	17.580
Stud.kursus + hf	20	76	3	0	6.133
Htx + hhx	5	95	1	0	8.493
Øvr. UU'er	75	20	5	0	4.699
UU-population i alt	18	39	41	2	36.905
heraf med 1. SU-uddannelse:					
fuldført	8	42	48	2	30.597
afbrudt	70	23	6	1	6.308
igangværende	0	0	0	0	0
Total, antal	6.702	14.443	14.945	815	36.905

Når man betragter hele undersøgelsesperioden fra 1989 til udgangen af 1997, fortsatte UU-populationen ofte i andre uddannelser efter den første SU-uddannelse. De kunne supplere med andre ungdomsuddannelser eller gå i gang med videregående uddannelser. Den følgende tabel belyser længden af den samlede uddannelsesperiode for UU-populationen ved udgangen af 1997 - en del af UU-populationen var fortsat i gang med en uddannelse på dette tidspunkt. Der sondres mellem uddannelsesperioder i første SU-uddannelse, i SU-uddannelser i alt og alle uddannelser (inkl. ikke SU-berettigende uddannelser).

Tabel 3.22 UU-populationen fordelt på 1. SU-uddannelse og antal måneder i uddannelse i alt i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse / uddannelsestype	Antal mdr. i uddannelse i perioden 1989 – 1997						I alt antal
	Under 13 mdr.	13-24 mdr.	25-36 mdr.	37-48 mdr.	49-60 mdr.	61 mdr. og derover	
	----- % -----						
Mat.+sprogl. gym. under uddannelse i:							17.580
1. SU-uddannelse	9	5	82	4	0	0	
SU-uddannelser i alt	3	2	18	13	10	53	
Alle uddannelser	1	1	7	9	12	69	
Stud.kursus + hf under uddannelse i:							6.133
1. SU-uddannelse	20	76	3	0	0	0	
SU-uddannelser i alt	12	33	13	9	10	24	
Alle uddannelser	6	14	12	15	18	35	
Htx + hhx under uddannelse i:							8.493
1. SU-uddannelse	5	95	1	0	0	0	
SU-uddannelser i alt	3	62	6	8	7	14	
Alle uddannelser	1	14	6	37	12	29	
Øvr. UU'er under uddannelse i:							4.699
1. SU-uddannelse	75	20	5	0	0	0	
SU-uddannelser i alt	48	20	12	8	7	5	
Alle uddannelser	36	20	16	12	9	7	
UU-populationen i alt under uddannelse i:							36.905
1. SU-uddannelse	18	39	41	2	0	0	
SU-uddannelser i alt	10	23	14	11	9	33	
Alle uddannelser	6	9	9	17	13	47	

For UU-populationen som helhed (godt 36.900 personer) var 18 % i gang med den første SU-uddannelse i op til et år, 39 % i 13 – 24 måneder og 41 % i 25 – 36 måneder, mens ingen var i gang med den første SU-uddannelse mere end 4 år.

Hvis man betragter alle typer uddannelser, var det kun 6 % af UU-populationen, der havde en uddannelsesperiode på under 13 måneder, mens 60 % havde været under uddannelse i mere end 4 år ved udgangen af 1997. Denne andel vil være voksende over tid i betragtning af, at lige ved halvdelen (knap 18.000 personer ifølge det bagved liggende undersøgelsesmateriale) fortsat var i gang med en uddannelse (normalt en videregående).

Tabel 3.23 UU-populationen fordelt på status for 1. SU-uddannelse og antal påbegyndte ungdomsuddannelser i alt i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse / status	Antal påbegyndte UU'er i perioden 1989 – 1997			I alt antal
	1 UU	2 UU'er	3 UU'er eller mere	
	----- % -----			
Mat.+sprogl. gym	68	20	12	17.580
Stud.kursus + hf	59	27	14	6.133
Htx + hhx	39	54	8	8.493
Øvr. UU'er	57	32	11	4.699
UU-population i alt	59	30	11	36.905
heraf med 1. SU-uddannelse:				
fuldført	65	27	8	30.597
afbrudt	28	45	27	6.308
Total, antal	21.592	11.240	4.073	36.905

Hovedparten af UU-populationen (59 %) begyndte kun på 1 ungdomsuddannelse, 30 % på 2 UU'er og 11 % på 3 eller flere, jf. tabel 3.23. Det var især personer i matematisk og sprogligt gymnasium, der kun begyndte på 1 UU (68 %), mens andelen for personer i htx- og hhx-uddannelserne kun var på 39 %.

For den del af UU-populationen, der afbrød den første SU-uddannelse, var der meget naturligt en langt større andel (72 %), der begyndte på 2 eller flere UU'er, end for dem der fuldførte 1. SU-uddannelse (35 %).

Tabel 3.24 UU-populationen, der afbrød 1. SU-uddannelse, fordelt på 1. SU-uddannelse og øvrig uddannelsesaktivitet i ungdomsuddannelser i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse	Uddannelsesaktiviteter 1989 – 1997			I alt antal
	Fuldført ny UU	Ikke fuldført ny UU	Ikke påbegyndt ny UU	
	----- % -----			
Matematisk gymn.	69	21	10	1.516
Sprogligt gymn.	60	26	13	974
Studerterkursus	48	21	31	310
Hf	38	27	35	1.281
Htx	59	19	22	236
Hhx	57	12	31	254
Øvrige UU'er	32	20	48	1.737
Total	49	23	28	
Total, antal	3.104	1.419	1.785	6.308

Af den forrige tabel (3.23) fremgik, at 6.308 personer i UU-populationen afbrød den første SU-uddannelse, og at 72 % af disse personer begyndte på en ny UU. Af tabel 3.24 ses, at næsten halvdelen af ”afbryderne” (49 %) fuldførte en ny ungdomsuddannelse. ”Afbrydere” i matematisk gymnasium, sprogligt gymnasium, htx og hhx lå over dette gennemsnit for, hvor mange der fuldførte en ny UU.

Tabel 3.25 UU-populationen fordelt efter 1. SU-uddannelse og videregående uddannelsesaktivitet i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse/ status	Videregående uddannelsesaktivitet 1989 - 1997		I alt
	Ikke påbegyndt VU	Påbegyndt VU	
	----- % -----		antal
Mat.+sprogl. gym	21	79	17.580
Stud.kursus + hf	41	59	6.133
Htx + hhx	54	46	8.493
Øvr. UU'er	66	34	4.699
UU-population i alt	38	62	36.905
heraf med 1. SU-uddannelse:			
fuldført	32	68	30.597
afbrudt	64	36	6.308
Total, antal	13.935	22.970	36.905

Af tabel 3.25 fremgår, at en stor del af UU-populationen (62 %) fortsatte uddannelsesforløbet i videregående uddannelser. Det var typisk personer, der havde fuldført en UU i perioden, men en mindre del kan have påbegyndt uden en forudgående fuldført UU. Tallene i tabellen viser alene, hvor mange personer der begyndte på en VU – ikke i hvilket omfang personerne fuldførte eller afbrød den videregående uddannelse.

Personer fra matematisk og sprogligt gymnasium fortsatte i højere grad i en VU end de øvrige kategorier af ungdomsuddannelser. 79 % af personerne fra matematisk/sprogligt gymnasium begynde på VU, mens andelen kun var 59 % for stud.kursus/hf, 46 % for htx/hhx og 34 % for øvrige UU'er.

Tendensen til at fortsætte i videregående uddannelser var størst for den del af UU-populationen, som også fuldførte den første SU-uddannelse (68 %). For ”afbryderne” af første SU-uddannelse var andelen kun 36 %.

Tabel 3.26 UU-populationens samlede uddannelsesaktivitet fordelt på status for 1. SU-uddannelse i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse / status	Fuldførte uddannelser i perioden 1989 – 1997				I alt
	Ingen	Kun UU	Kun VU	Både UU og VU	
	----- % -----				antal
Mat.+sprog. gym	5	79	0	16	17.580
Stud.kursus + hf	15	66	1	19	6.133
Htx + hhx	2	77	0	21	8.493
Øvr. UU'er	19	59	6	16	4.699
UU-population i alt	8	74	1	18	36.905
heraf med 1. SU-uddannelse:					
fuldført	•	80	•	20	30.597
afbrudt	44	46	6	4	6.308
Total, antal	2.798	27.227	406	6.474	36.905
heraf under uddannelse ultimo 1997	35 %	55 %	14 %	27 %	48 %

Tabel 3.26 viser UU-populationens samlede uddannelsesaktivitet i løbet af undersøgelsesperioden fra 1989 til udgangen af 1997. Godt 90 % af de 36.905 personer havde fuldført mindst 1 uddannelse – 74 % kun en UU, 1 % kun en VU og 18 % både en UU og en VU. Knap 2.800 personer (8 %) havde slet ikke fuldført en uddannelse i løbet af perioden. Andelen var lavest for uddannelseskategorierne hhx/htx (2 %) og matematisk/sprogligt gymnasium (5 %), men oppe på 15 % og 19 % for henholdsvis stud.kursus/hf og øvrige UU'er.

Godt halvdelen (56 %) af dem, der afbrød den første SU-uddannelse, fuldførte mindst 1 uddannelse i perioden.

Knap halvdelen (48 %) af UU-populationen var fortsat under uddannelse ved udgangen af 1997. Det var typisk de personer, der alene havde fuldført en UU, og som formentlig var i gang med en VU, men en del (35 %) af de knap 2.800 personer, der ikke havde fuldført en uddannelse i perioden, var også under uddannelse.

4. VU-populationen – første videregående SU-uddannelse påbegyndt i 1989

I dette kapitel belyses en række forhold for de 20.579 personer, der begyndte på deres første videregående SU-uddannelse i 1989. I denne undersøgelse er de videregående uddannelser rubriceret i henholdsvis korte, mellemlange og lange videregående uddannelser (KVU, MVU og LVU), der typisk har en varighed af henholdsvis 1 - 2 år, 2 - 4 år og 4 år og derover. Undersøgelsen dækker stort set alle SU-støtteberettigende LVU'er, 75 - 80 % af SU-støtteberettigende MVU-uddannelser og 80 - 85 % af SU-støtteberettigende KVU'er, jf. indledningen. I de følgende afsnit beskrives bl.a. disse personers forudsætninger og baggrund for at påbegynde en videregående uddannelse (afsnit 4.2), deres bolig- og familieforhold (afsnit 4.3), finansieringen af uddannelsesforløbet (afsnit 4.4) og forløbet af den første videregående SU-uddannelse og uddannelsesaktiviteter i øvrigt i undersøgelsesperioden (afsnit 4.5 og 4.6). Endelig belyser afsnit 4.7, i hvilket omfang de studerende blev erklæret inaktive, havde for få klip til uddannelsen, tog orlov eller udnyttede muligheden for dobbeltklip.

4.1 Beskrivelse af populationen

Hovedparten (96 %) af personerne i denne undersøgelsespopulation var danske statsborgere. De sidste 4 % var indvandrere eller efterkommere af indvandrere – især fra ikke EU-lande. Fordelingen af VU-populationen på køn og alder fremgår af de to efterfølgende tabeller.

Tabel 4.1 VU-populationen fordelt efter køn og kategorien af den første videregående SU-uddannelse.

Køn	1. SU-uddannelse			I alt
	KVU	MVU	LVU	
	----- antal -----			
Kvinder	2.725	4.182	3.603	10.510
Mænd	2.517	3.837	3.715	10.069
Total	5.242 (25 %)	8.019 (39 %)	7.318 (36 %)	20.579 (100 %)
	----- % -----			
Kvinder	52	52	49	51
Mænd	48	48	51	49
	100	100	100	100

Anm.: Enkeltuddannelser, der indgår i de tre uddannelseskategorier, fremgår af bilag C.

5.242 personer begyndte på en KVU (25 %), 8.019 (39 %) på en MVU og 7.318 (36 %) på en LVU, jf. tabel 4.1. Der er lidt flere kvinder end mænd i VU-populationen, nemlig 51 %. Denne tendens ses især for KVU og MVU, hvor 52 % var kvinder, mens der var flere mænd, der begyndte på en LVU (51 %).

Tabel 4.2 VU-populationen fordelt efter alder ved starten af uddannelsen og kategorien af den første videregående SU-uddannelse.

Alder ultimo 1989	KVU	MVU	LVU	I alt
	----- % -----			
under 20 år	2	10	21	11
20 år	5	19	25	17
21 år	11	20	21	18
22 år	14	16	11	14
23 år	12	11	6	9
24 år	10	7	3	6
25 år	7	4	3	4
26 år	5	3	2	3
27 år	4	2	2	2
28 år	4	2	1	2
29 år	3	1	1	2
30 år og derover	23	7	5	10
	100	100	100	100
Total	5.242 (25 %)	8.019 (39 %)	7.318 (36 %)	20.579 (100 %)

I alt 60 % af VU-populationen begyndte på en uddannelse i 1989 i en alder på under 23 år, jf. tabel 4.2 Omkring 30 % var i alderen 23 – 29 år ved uddannelsens start, mens de sidste 10 % var 30 år eller mere. Der er betydelige aldersforskelle for de forskellige typer uddannelser – de uddannelsessøgende var gennemgående ældre ved påbegyndelsen af KVU og yngst ved starten af LVU. Således udgjorde de under 23-årige 32 % af KVU'erne, 65 % af MVU'erne og 78 % af LVU'erne. Omvendt udgjorde de over 29-årige henholdsvis 23 %, 7 % og 5 % af personerne, der begyndte på en KVU, MVU og LVU.

Af baggrundsmaterialet fremgår endvidere, at kvinderne gennemgående var lidt ældre end mændene ved uddannelsesstart – især i de korte videregående uddannelser med bl.a. en række pædagoguddannelser, hvor 27 % af kvinderne var over 29 år mod 18 % af mændene.

4.2 VU-populationens baggrund

I forrige afsnit blev VU-populationen beskrevet mht sammensætningen på køn og alder. Der er formentlig en lang række andre faktorer, der har betydning for de studerendes støtte- og studiemæssige adfærd. Det gælder både de studerendes egen uddannelsesmæssige baggrund i form af uddannelsestype og opnået karakter, den tid der går, før de begynder på en VU, men måske også den ”sociale arv” fra forældrene. I dette afsnit belyses derfor, hvordan VU-populationen var sammensat mht den højst fuldførte uddannelse før start på den første videregående SU-uddannelse, den opnåede karakter fra evt. gymnasial eksamen, ventetid før start af første VU og forældrenes uddannelsesbaggrund, arbejdsmarkedsstatus og økonomiske forhold.

Tabel 4.3 VU-populationen fordelt på højst fuldførte uddannelse og kategorien af 1. SU-uddannelse.

Højst fuldførte uddannelse	1. SU-uddannelse			I alt
	KVU	MVU	LVU	
	----- antal -----			
Grundskole	1.320	435	311	2.066
Erhvervsrettet UU	2.574	1.778	407	4.759
Sprogligt gym.	265	1.598	1.247	3.110
Matematisk gym.	278	1.964	3.818	6.060
Stuenterkursus	26	119	203	348
HF	418	809	685	1.912
HHX	85	800	228	1.113
HTX	55	107	51	213
Øvr. UU'er	32	199	101	332
Uoplyst	189	210	267	666
Total	5.242 (25 %)	8.019 (39 %)	7.318 (36 %)	20.579 (100 %)
	----- % -----			
Grundskole	25	5	4	10
Erhvervsrettet UU	49	22	6	23
Sprogligt gym.	5	20	17	15
Matematisk gym.	5	24	52	29
Stuenterkursus	1	1	3	2
HF	8	10	9	9
HHX	2	10	3	5
HTX	1	1	1	1
Øvr. UU'er	1	2	1	2
Uoplyst	4	3	4	3
	100	100	100	100

Den uddannelsesmæssige baggrund, dvs. den højst fuldførte uddannelse personerne i VU-populationen havde opnået før de begyndte på den første videregående SU-uddannelse, fremgår af tabel 4.3. Omkring 55 % havde en almengymnasial baggrund, 23 % havde en erhvervsrettet ungdomsuddannelse som baggrund, og 10 % påbegyndte en VU med en grundskoleuddannelse som højst fuldførte uddannelse.

Der er en betydelig variation i den uddannelsesmæssige baggrund for rekrutteringen til henholdsvis KVU, MVU og LVU. Omkring 74 % af personerne i KVU havde en grundskole eller en erhvervsrettet UU og kun 22 % begyndte med en gymnasial baggrund. De tilsvarende procenter for MVU var 27 % og 68 %, og for LVU 10 % og 85 %. Over halvdelen (52 %) af personerne, der begyndte på en LVU, kom med en matematisk gymnasial uddannelse.

I tabel 4.4 er karaktergennemsnittet fra en evt. gymnasial eksamen sat i relation til rekrutteringen til de enkelte kategorier af videregående uddannelser. Godt en tredjedel (37 %) af den del af VU-populationen, hvor et karaktergennemsnit forelå, havde et karaktergennemsnit mellem 8 og 9 som baggrund. 27 % havde mellem 9 og 10 i karakter og 23 % mellem 7 og 8. Kun en mindre andel på 6 – 7 % lå i de yderste intervaller med under 7 og 10 og derover i karakter. Tabellen afspejler en sammenhæng mellem karaktergennemsnit og typen af påbegyndt videregående uddannelse. En lav karakter resulterede i hørere grad i påbegyndelse af en KVU end et højt karaktergennemsnit. Næsten tre fjerdedele (74 %) af KVU-populationen havde under 8 i karakter, mens det kun drejede sig om 11 % af LVU-populationen. Modsat var der kun 4 % i KVU-populationen med 9 og derover mod 53 % i LVU-populationen. Der foreligger dog kun oplysninger om karaktergennemsnit for en mindre del af KVU-populationen

Tabel 4.4 VU-populationen fordelt på karaktergennemsnit ved gymnasial eksamen og kategorien af 1. SU-uddannelse.

Karaktergennemsnit ved gymnasial eksamen	1. SU-uddannelse			I alt
	KVU	MVU	LVU	
	----- antal -----			
Under 7,0	373	472	86	931
7,0 - 7,9	560	1.793	650	3.003
8,0 - 8,9	275	2.278	2.250	4.803
9,0 - 9,9	52	797	2.620	3.469
10,0 og derover	4	66	668	738
Uoplyst	3.978	2.613	1.044	7.635
Total	5.242	8.019	7.318	20.579
	----- % -----			
Under 7,0	30	9	1	7
7,0 - 7,9	44	33	10	23
8,0 - 8,9	22	42	36	37
9,0 - 9,9	4	15	42	27
10,0 og derover	0	1	11	6
	100	100	100	100

Anm.: Uoplyst omfatter både personer uden en gymnasial eksamen og personer, hvis karaktergennemsnit ikke foreligger.

Undersøgelsens baggrundsmateriale viser også en generel sammenhæng mellem karaktergennemsnit og ventetid før påbegyndelsen af første videregående SU-uddannelse. Jo højere karakter, jo kortere ventetid.

Tabel 4.5 VU-populationen fordelt på ventetid før første videregående SU-uddannelse og kategorien af 1. SU-uddannelse.

Ventetid før 1. SU-uddannelse	1. SU-uddannelse			I alt
	KVU	MVU	LVU	
	----- antal -----			
Under 13 måneder	1.258	2.411	2.539	6.208
13 - 24 måneder	663	2.021	2.151	4.835
25 - 36 måneder	561	1.339	1.252	3.152
37 - 48 måneder	497	777	501	1.775
49 måneder og derover	2.263	1.471	875	4.609
Total	5.242 (25 %)	8.019 (39 %)	7.318 (36 %)	20.579 (100 %)
	----- % -----			
Under 13 måneder	24	30	35	30
13 - 24 måneder	13	25	29	23
25 - 36 måneder	11	17	17	15
37 - 48 måneder	9	10	7	9
49 måneder og derover	43	18	12	22
	100	100	100	100

Ventetiden fra sidst afsluttede uddannelse til påbegyndelsen af første videregående SU-uddannelse er belyst i tabel 4.5 og viser, at 30 % begyndte inden for de første 12 måneder – typisk med et par måneders ventetid i sommerperioden fra afslutningen af foregående uddannelse i juni til ny uddannelsesstart i august/september.

Godt 20 % begyndte på VU efter mere end 4 års ventetid, mens de sidste 47 % havde mellem 1 og 4 års ventetid. Ventetiden var længst for KVU, hvor 43 % ventede mere end 4 år før starten på uddannelsen. For MVU og LVU var de tilsvarende andele kun 18 % og 12 %. Denne forskel svarer også til den variation, der var mht. alder ved uddannelsens start i henholdsvis KVU, MVU og LVU.

De følgende tre tabeller belyser den forældremæssige baggrund for VU-populationen fordelt på henholdsvis KVU, MVU og LVU. Variablene for den forældremæssige baggrund er opgjort i 1989 og består af højst fuldførte uddannelse, arbejdsmarkedsstatus og forældrenes samlede bruttoindkomst. Da forældrene til personer i VU-populationen typisk vil være 40 – 50 år eller mere i 1989, vil deres uddannelsesmæssige baggrund næppe være ændret væsentligt i undersøgelsesperioden. En noget større variation over tiden vil formentlig gøre sig gældende for de mere konjunkturfølsomme baggrundsvariable som forældrenes arbejdsmarkedsstatus og deres bruttoindkomst, hvorfor oplysningerne om disse i højere grad må ses som specifikt knyttet til udgangsåret.

Den forældremæssige baggrund er alene relateret til den første videregående SU-uddannelse, men ikke til et eventuelt senere uddannelsesforløb.

Tabel 4.6 VU-populationen fordelt på 1. SU-uddannelse og forældrenes højeste uddannelse pr. ultimo 1989.

	1. SU-uddannelse			I alt	
	KVU	MVU	LVU	antal	%
	----- % -----			antal	%
Mors højeste uddannelse					
Grundskole	53	35	24	6.012	35
Gymn. uddannelse	1	1	2	255	1
Erhvervsuddannelse	32	38	33	5.914	35
KVU	5	7	10	1.323	8
MVU	9	16	24	2.940	17
LVU	1	2	7	634	4
I alt	100	100	100	17.078	100
Uoplyst, antal	1.227	1.205	1.069	3.501	
Fars højeste uddannelse					
Grundskole	36	24	17	3.904	24
Gymn. uddannelse	0	1	2	214	1
Erhvervsuddannelse	45	41	31	6.131	38
KVU	6	6	5	920	6
MVU	9	17	20	2.652	17
LVU	4	10	23	2.176	14
I alt	100	100	100	15.997	100
Uoplyst, antal	1.570	1.577	1.435	4.582	
Total, antal	5.242	8.019	7.318	20.579	

I tabel 4.6 belyses den højeste uddannelse, som moderen og faderen til en person i VU-populationen havde fuldført ved starten af undersøgelsesperioden. For en del af VU-populationen findes ikke registeroplysninger om forældrenes uddannelsesbaggrund, og disse er derfor udeladt i den procentuelle fordeling af forældregrundlaget for rekrutteringen til de forskellige kategorier af VU.

For hele VU-populationen ses, at 35 % af mødrene havde en grundskoleuddannelse eller en erhvervsuddannelse, mens 29 % havde en videregående uddannelse. For fædrenes vedkommende var der 38 % med en erhvervsuddannelse og 24 % med en grundskoleuddannelse, mens 37 % havde en videregående uddannelse.

Disse gennemsnit dækker over en betydelig variation, når man betragter henholdsvis KVVU-, MVU- og LVU-populationerne. 53 % af mødrene til personer, der begyndte på en KVVU i 1989, havde en grundskoleuddannelse – en andel der faldt til henholdsvis 35 % og 24 % for personer, som begyndte på en MVU og en LVU. Modsat havde kun 15 % af mødrene til KVVU-populationen en videregående uddannelse, mens denne andel var 25 % for MVU-populationen og 41 % for LVU-populationen. Den samme tendens ses for fædre til VU-populationen.

Tabel 4.7 VU-populationen fordelt på 1. SU-uddannelse og forældrenes arbejdsmarkedsstatus pr. ultimo 1989.

	1. SU-uddannelse			I alt	
	KVVU	MVU	LVU	antal	%
	----- % -----			antal	%
Mors arbejdsmarkedsstatus					
Selvstændig	9	9	9	1.457	9
Ledende funktionær	14	23	35	4.165	25
Funktionær i øvrigt	28	31	30	4.947	30
Anden lønmodtager	29	21	14	3.313	20
Arbejdsløs	7	6	4	908	6
Uden for arbejdsstyrken	13	10	9	1.645	10
I alt	100	100	100	16.435	100
Uoplyst, antal	1.590	1.408	1.146	4.144	
Fars arbejdsmarkedsstatus					
Selvstændig	17	19	19	2.859	18
Ledende funktionær	31	45	54	7.019	45
Funktionær i øvrigt	25	19	15	2.945	19
Anden lønmodtager	13	9	5	1.314	8
Arbejdsløs	6	4	3	608	4
Uden for arbejdsstyrken	8	5	4	805	5
I alt	100	100	100	15.550	100
Uoplyst, antal	1.832	1.718	1.479	5.029	
Total, antal	5.242	8.019	7.318	20.579	

Omkring 30 % af mødrene til VU-populationen hørte til ”funktionærer i øvrigt”, mens 25 % var ”ledende funktionærer”, 20 % ”anden lønmodtager”, 9 % ”selvstændige” og 16 % ”arbejdsløse” eller ”uden for arbejdsstyrken”, jf. tabel 4.7.

Fordelingen for fædre var væsentlig forskellig fra mødrenes, idet 45 % var ”ledende funktionær”, 19 % ”funktionær i øvrigt”, 18 % ”selvstændige”, 8 % ”anden lønmodtager” og 9 % ”arbejdsløs” eller ”uden for arbejdsstyrken”.

For både mødre og fædre ses en relativ klar tendens i retning af, at ledende funktionærer udgjorde en stigende andel af forældrene til personer i henholdsvis KVVU-, MVU- og LVU-populationen (14 %, 23 % og 35 % for mødrene og 31 %, 45 % og 54 % for fædre). Den modsatte tendens var gældende for andre lønmodtagere, arbejdsløse og personer uden for arbejdsstyrken (og for fædrenes vedkommende også for funktionærer i øvrigt).

Tabel 4.8 VU-populationen fordelt på 1. SU-uddannelse og forældrenes bruttoindkomst i 1989.

Forældres samlede bruttoindkomst i 1989	1. SU-uddannelse			I alt	
	KVU	MVU	LVU	antal	%
	----- % -----				
Under 100.000 kr.	22	12	11	2.897	14
100.000 – 199.999 kr.	14	9	6	1.951	9
200.000 – 29.999 kr.	18	16	12	3.087	15
300.000 – 399.999 kr.	25	24	18	4.550	22
400.000 – 499.999 kr.	12	18	19	3.552	17
500.000 kr. og derover	9	21	32	4.542	22
I alt	100	100	100	20.579	100
Total, antal	5.242	8.019	7.318	20.579	

Anm.: Et ukendt antal personer uden forældre, eller hvis forældres indkomst var ukendt, indgår i intervallet ”Under 100.000 kr.”.

I tabel 4.8 belyses rekrutteringen til de forskellige kategorier af videregående uddannelser i relation til forældrenes samlede bruttoindkomst i 1989. I lyset af tendenserne i de to foregående tabeller og den generelle sammenhæng mellem uddannelsesniveau, arbejdsmarkedsstatus og indkomst ses også her den forventede tendens til, at forældre med en høj indkomst (500.000 kr. og derover) i højere grad dannede baggrund for rekrutteringen til LVU (32 %) end til MVU (21 %) og til KVU (9 %).

4.3 Bolig- og familieforhold

En lang række ydre levevilkårsfaktorer vil i større eller mindre udstrækning påvirke de studerendes uddannelsesforløb. Sådanne ydre faktorer kan fx være boligforholdene, civilstanden (ugift, gift, fraskilt m.m.), om de studerende har børn og familietypen (enlig uden børn, enlig med børn m.m.), som er en form for kombination af civilstand og antal børn. I dette afsnit belyses disse forhold for VU-populationen dels i udgangssituationen i 1989, dels mht visse udviklingstendenser i hele undersøgelsesperioden fra 1989 til 1997 – primært for de personer der var under uddannelse i de enkelte år.

Tabel 4.9 VU-populationen under uddannelse fordelt på alder og boligtype pr. ultimo 1989.

Boligtype	Alder pr. ultimo 1989				I alt
	Under 20 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 år og derover	
	2.299	12.721	2.695	1.970	19.685
	----- % -----				
Hus	85	59	36	59	59
Ejerlejlighed	3	10	15	7	10
Andelslejlighed	1	4	7	4	4
Lejelejlighed	8	19	34	26	21
Kollegium	1	4	5	1	4
Andet	2	3	2	3	3
	100	100	100	100	100

Anm.: Tabellen omfatter personer, som var i gang med en uddannelse ultimo 1989.

Af den samlede VU-population på 20.579 personer var de 19.685 under uddannelse ved udgangen af 1989, og 73 % boede i hus, ejerlejlighed eller andelslejlighed, 21 % i lejelejlighed og kun 4 % på kollegium, jf. tabel 4.9.

Ved vurderingen af de studerendes boligtype bør man være opmærksom på, at de registrerede oplysninger ikke samtidig er udtryk for ejerforholdet til boligen. Det betyder fx, at både en studerende, der boede hjemme i forældrenes hus, og en studerende, der boede til leje i et hus, vil være registreret under boligtypen "hus".

Boligtypen varierede en del i forhold til de studerendes alder ved uddannelsens begyndelse, jf. fx at 85 % af de unge under 20 år boede i hus og 8 % i lejelejlighed, mens de tilsvarende procenter for studerende på 30 år og derover var 59 og 26. Det må formodes, at boligtypen for de ældre studerende i større udstrækning samtidig afspejler ejerforholdet. Det store antal personer, der boede i hus eller anden form for ejerbolig, skyldes formentlig, at hovedparten af undersøgelsespersonerne var hjemmeboende i undersøgelsens udgangår, jf. også udviklingen i de studerendes boligforhold for hele undersøgelsesperioden i efterfølgende tabel.

Tabel 4.10 VU-populationen fordelt på boligtype og uddannelsesstatus pr. ultimo 1989 - 1997.

Boligtype	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Under uddannelse	19.685	17.263	16.090	11.962	9.977	8.218	6.281	4.962	3.967
	----- % -----								
Hus	59	37	29	23	19	17	17	19	22
Ejerlejlighed	10	12	12	13	13	13	13	13	14
Andelslejlighed	4	6	8	10	13	15	17	17	18
Lejelejlighed	21	28	31	34	37	37	39	39	38
Kollegium	4	14	17	19	18	17	13	10	8
Andet	3	3	2	2	2	1	1	1	2
Ikke under uddannelse	894	3.316	4.489	8.617	10.602	12.361	14.298	15.617	16.612
	----- % -----								
Hus	55	41	40	40	41	42	41	43	45
Ejerlejlighed	11	13	13	14	13	13	12	12	12
Andelslejlighed	3	5	6	7	7	8	9	10	10
Lejelejlighed	23	28	31	32	31	32	32	31	30
Kollegium	5	10	7	6	5	3	3	2	1
Andet	4	3	3	2	2	2	2	2	2

Anm.: Personer er optalt under uddannelse, hvis de var i gang med en uddannelse ultimo året.

I tabel 4.10 vises VU-populationens fordeling på boligtype ultimo de enkelte år i undersøgelsesperioden for henholdsvis de personer, der fortsat var under uddannelse ultimo året, og den del af populationen, der ikke var under uddannelse. Tabellen viser, at en mindre andel for begge grupper bor i hus i årene efter studiestart i 1989, hvilket nok afspejler tendensen hos de studerende til at flytte hjemmefra. Tabellen markerer desuden en forskel i boligtype for henholdsvis personer i uddannelse og personer uden for uddannelse. En langt større andel (45 %) af de unge uden for uddannelse boede i 1997 i hus end personer under uddannelse (22 %). De studerende under uddannelse boede til gengæld i større udstrækning i andelslejlighed, i lejelejlighed og naturligvis på kollegium.

By- og Boligministeriet har i 1999 ladet gennemføre en stikprøvebaseret interviewundersøgelse af unges boligforhold i de fem universitetsbyer. Denne undersøgelse bekræfter bl.a. tendensen til, at de unge flytter hjemmefra i de første uddannelsesår, og at boligformen har en nær sammenhæng med alder, således at tendensen til at bebo egen ejerbolig er stigende med alderen.

Blandt meget andet peger rapporten også på, at boligmobiliteten blandt unge er ganske høj. Således er normen en flytning hvert andet år for de unge, der er flyttet hjemmefra.

Boligskift er en hændelse, som uundgåeligt vil give visse forstyrrelser i de uddannelsessøgendes hverdag, og for at belyse omfanget af dette forhold er der i denne undersøgelse indhentet oplysninger om omfanget af de studerendes antal skift af folkeregisteradresser hvert år i undersøgelsesperioden.

Tabel 4.11 VU-populationen under uddannelse fordelt på antal boligskift pr. år i 1989 - 1997.

Antal boligskift	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	20.579	19.984	17.863	16.554	12.530	10.467	8.664	6.710	5.300
	----- % -----								
0 boligskift	59	65	64	65	65	65	67	69	74
1 boligskift	32	28	28	28	28	27	26	25	22
2 boligskift	7	6	6	6	6	6	5	5	4
3 eller flere boligskift	2	1	1	1	1	1	1	1	1

Anm.: Tabellen omfatter personer, der har været under uddannelse i mindst en måned i året.

Som det fremgår af tabel 4.11, kan der også i denne undersøgelse konstateres en tendens til relativt mange boligskift for de studerende. Mellem 22 og 32 % af VU-populationen, der var under uddannelse i de enkelte år, skiftede folkeregisteradresse en gang. Omkring 5 % skiftede to gange, og 1 % skiftede bolig tre eller flere gange.

Tabel 4.12 VU-populationen under uddannelse med og uden boligskift fordelt på alder i 1989 - 1997.

Alder ultimo året	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Under 25 år	15.625	14.015	11.272	8.587	5.006	1.989	198	3	0
Uden boligskift, %	54	62	61	62	65	63	63	100	-
Med boligskift, %	46	38	39	38	35	37	37	0	-
25 - 29 år	2.851	3.661	4.336	5.673	6.170	7.303	7.264	5.306	3.499
Uden boligskift, %	67	67	64	64	63	64	66	68	72
Med boligskift, %	33	33	36	36	37	36	34	32	28
30 år eller derover	2.103	2.308	2.255	2.294	1.354	1.175	1.202	1.401	1.801
Uden boligskift, %	81	82	81	78	76	77	75	75	77
Med boligskift, %	19	18	19	22	24	23	25	25	23
Total	20.579	19.984	17.863	16.554	12.530	10.467	8.664	6.710	5.300
Uden boligskift, %	59	65	64	65	65	65	67	69	74
Med boligskift, %	41	35	36	35	35	35	33	31	26

Anm.: Tabellen omfatter personer, der har været under uddannelse i mindst en måned i året.

Boligskift var hyppigere, jo yngre de studerende var, jf. tabel 4.12. Typisk skiftede 35 – 39 % af de yngste studerende (under 25 år) årligt bolig. Af de 25 – 29-årige skiftede 28 – 37 % årligt adresse, mens boligskift for de 30-årige og derover lå på et niveau på mellem 18 og 25 %.

Foruden boligforholdene vil de studerendes levevilkår og muligheder for at gennemføre uddannelsesforløb være påvirket af familiemæssige faktorer som civilstand, antal børn i udgangssituationen, nye børn i uddannelsesforløbet og familietype, som er en form for kombination af civilstand og antal børn.

Civilstandsoplysningerne belyser om den studerende var ugift, gift/separeret, fraskilt, enke/enkemand ved udgangen af året. Fra og med 1992 indgår personer med registreret partnerskab, ophævet partnerskab og længstlevende af to partnere i tallene for henholdsvis gift, fraskilt og enke/enkemand.

Tabel 4.13 VU-populationen fordelt på alder og civilstand pr. ultimo 1989.

Civilstand	Alder pr. ultimo 1989				I alt
	Under 20 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 år og derover	
	2.366	13.259	2.851	2.103	20.579
	----- % -----				
Ugift	100	98	79	32	89
Gift/separeret	0	2	18	49	9
Fraskilt	0	0	3	19	2
Enke/enkemand	0	0	0	1	0

Hovedparten af VU-populationen var i 1989 ugift, nemlig 89 %, jf. tabel 4.13. Knap 10 % var gift ved uddannelsens start i 1989 og 2 % fraskilt. Der var en meget naturlig sammenhæng mellem alder og civilstand. Alle studerende under 20 år var ugifte ved uddannelsesstarten – en andel der var faldende med stigende alder, således at andelen af de 30-årige eller derover var nede på 32 %. Den modsatte tendens ses mht. andelen af gifte og fraskilte.

Denne sammenhæng mellem civilstand og alder kan også ses i den følgende tabel, der belyser civilstanden for de personer, som ultimo året henholdsvis var i gang med en uddannelse og ikke var under uddannelse. Antallet under uddannelse var faldende over hele perioden, fordi en stor del afsluttede deres uddannelsesforløb i løbet af dette tidsrum.

Tabel 4.14 VU-populationen fordelt på civilstand og uddannelsesstatus pr. ultimo 1989 - 1997.

Civilstand	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Under uddannelse	20.579	19.984	17.863	16.554	12.530	10.467	8.664	6.710	5.300
	----- % -----								
Ugift	89	87	86	85	87	86	83	78	74
Gift/separeret	9	10	11	12	11	12	15	19	24
Fraskilt	2	3	3	3	2	2	2	2	3
Enke/enkemand	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ikke under uddannelse	0	595	2.716	4.025	8.049	10.112	11.915	13.869	15.279
	----- % -----								
Ugift	-	81	79	75	68	64	61	58	54
Gift/separeret	-	15	17	21	26	30	34	37	41
Fraskilt	-	4	4	4	6	6	5	5	5
Enke/enkemand	-	0	0	0	0	0	0	0	0

Anm.: Personer er optalt under uddannelse, hvis de har været under uddannelse mindst 1 måned i året.

Som det fremgår af tabel 4.14, er der en klar tendens til en faldende andel ugifte over perioden. For personer under uddannelse faldt andelen af ugifte fra 89 % i 1989 til 74 % i 1997. Modsat steg andelen af gifte fra 9 % til 24 %. De samme tendenser gjorde sig i endnu større udstrækning gældende for personer, der ikke var i uddannelse. Alt andet lige betyder det, at de studerende i en vis udstrækning udsatte indgåelse af ægteskab til efter uddannelsens afslutning. Personerne uden for uddannelse var dog ældre end personerne under uddannelse.

Tabel 4.15 VU-populationen fordelt på alder og antal børn pr. ultimo 1989.

Antal børn	Alder pr. ultimo 1989				I alt
	Under 20 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 år og derover	
	2.366	13.259	2.851	2.103	20.579
	----- % -----				
Ingen børn	100	98	76	39	89
1 barn	0	2	16	27	6
2 børn eller flere	0	0	8	33	5

Hovedparten (89 %) af de personer, der første gang begyndte på en støtteberettigende VU i 1989, havde ikke børn ved uddannelsens start, jf. tabel 4.15. 6 % havde et barn og 5 % havde 2 eller flere børn. Alderen er imidlertid afgørende for, i hvilket omfang de studerende havde børn ved uddannelsens start. De unge under 20 år havde ingen børn, mens 60 % af de 30-årige og derover havde børn ved påbegyndelsen af en VU. Antal børn (personer under 18 år) er opgjort ultimo året.

En del personer fik børn under uddannelsen. Dette spørgsmål belyses i efterfølgende tabel, hvor oplysningen, om en person i undersøgelsen har fået børn i et år, er baseret på sammenligning af antal børn ultimo året med antallet ultimo året før.

Tabel 4.16 VU-populationen med og uden nye børn i 1989 - 1997 fordelt på uddannelsesstatus ultimo året.

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Under uddannelse	20.579	19.984	17.863	16.554	12.530	10.467	8.664	6.710	5.300
	----- % -----								
Uden nye børn i året	99	98	97	96	96	95	94	93	91
Med nye børn i året	1	2	3	4	4	5	6	7	9
Ikke under uddannelse	0	595	2.716	4.025	8.049	10.112	11.915	13.869	15.279
	----- % -----								
Uden nye børn i året	-	94	93	93	90	89	88	88	87
Med nye børn i året	-	6	7	7	10	11	12	12	13

Anm.: Personer er optalt under uddannelse, hvis de har været under uddannelse mindst 1 måned i året.

Omkring 1 % af de studerende, der havde været under uddannelse i 1989, fik børn i dette år, jf. tabel 4.16. Andelen af VU-populationen under uddannelse, der fik nye børn, steg til 9 % i 1997. Denne vækst hænger formentlig nøje sammen med bl.a. den stigende alder – en sammenhæng, der også kan ses for den del af VU-populationen, der var uden for uddannelse i undersøgelsesperioden fra 1989 til 1997. For denne persongruppe uden for uddannelse steg andelen med børnefødsler fra 6 % i 1990 til 13 % i 1997. Selv om personer i uddannelse også med tiden øgede antallet af børnefødsler, tyder tallene dog på, at denne noget yngre gruppe i nogen grad udskød børnefødsler til efter afslutningen af uddannelsen.

Familietyperne for de studerende er i denne undersøgelse rubriceret i fire kategorier, nemlig "enlig uden børn", "enlig med børn", "par uden børn" og "par med børn".

Et par omfatter to voksne, der er gift, er registrerede partnere eller bor sammen, og har fælles børn. Par omfatter altså ikke to voksne, der bor sammen uden at være gift/registrerede partnere, hvis de ikke har fælles børn. En enlig er en voksen, der ikke indgår i en parfamilie, eller et barn, der ikke er hjemmeboende. Med børn tilknyttes familietyperne, hvis der er hjemmeboende børn under 18 år.

Tabel 4.17 VU-populationen fordelt på alder og familietype pr. ultimo 1989.

Familietype	Alder pr. ultimo 1989				I alt
	Under 20 år	20 - 24 år	25 - 29 år	30 år og der- over	
	2.366	13.259	2.851	2.103	20.579
	----- % -----				
Enlig uden børn	100	97	72	33	87
Enlig med børn	0	0	6	18	3
Par uden børn	0	1	5	9	3
Par med børn	0	1	17	40	7

VU-populationens fordeling på familietyper, som er en form for kombination af civilstand og oplysninger om personernes antal børn, er beskrevet i tabel 4.17. Fordelingen svarer derfor også nøje til fordelingen på civilstand i tabel 4.14 og på antal børn i tabel 4.15. Hovedparten (87 %) af VU-populationen var i 1989 enlige uden børn, mens 10 % levede i parforhold og 3 % var enlige med børn. Også i denne sammenhæng var der en betydelig variation for de forskellige aldersgrupper.

Tabel 4.18 VU-populationen fordelt på familietype og uddannelsesstatus pr. ultimo 1989 - 1997.

Familietype	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Under uddan- nelse	19.685	17.263	16.090	11.962	9.977	8.218	6.281	4.962	3.967
	----- % -----								
Enlig uden børn	87	86	85	87	87	83	78	73	67
Enlig med børn	3	3	3	2	1	1	2	2	3
Par uden børn	3	3	4	4	4	4	6	6	7
Par med børn	7	7	8	8	8	11	15	19	23
Ikke under ud- dannelse	894	3.316	4.489	8.617	10.602	12.361	14.298	15.617	16.612
	----- % -----								
Enlig uden børn	85	82	77	69	64	60	56	52	47
Enlig med børn	3	2	3	5	5	4	4	4	4
Par uden børn	4	4	5	7	8	8	8	9	9
Par med børn	8	12	15	20	24	28	31	35	40

Anm.: Personer er optalt under uddannelse, hvis de var under uddannelse ultimo året.

Udviklingen i VU-populationens familietype i undersøgelsesperioden fra 1989 til 1997 er beskrevet i tabel 4.18 for henholdsvis de personer, der var under uddannelse, og dem, der havde afsluttet uddannelsen. Der ses den samme udvikling for de to grupper i retning af færre enlige uden børn og flere par med børn, men med en kraftigere udviklingstendens for de personer, der havde afsluttet uddannelsen.

4.4 Uddannelsesfinansiering

Principperne for støttetildelingen var i 1989 i sin grundsubstans de samme som i dag. SU-støtten i form af stipendier og lån kunne ydes til personer, der var fyldt 18 år og i gang med SU-støtteberettigende uddannelser. Støtte via SU-systemet var alene tænkt som et supplement til finansiering af uddannelsesforløbet, og SU-regelsættet gav de studerende mulighed for at have en vis indkomst svarende til det årlige fribeløb ved siden af SU-støtten, jf. bilag B. Mange studerende supplerede derfor SU-støtten med lønindkomst fra erhvervsarbejde. Hvis den øvrige indkomst overskred det årlige fribeløb, blev den tildelte SU-støtte krævet tilbage i takt med denne overskridelse, hvilket betød, at studerende med store udgifter måtte vælge at finansiere uddannelsesforløbet alene ved erhvervsarbejde - i hvert fald under en del af uddannelsesperioden. Ved siden af SU-systemet var der mulighed for at finansiere uddannelsen via andre offentlige støtteordninger, som dog normalt udelukkede en samtidig finansiering via SU-systemet.

I dette afsnit beskrives i hvilket omfang, SU-støtten indgik som finansieringskilde for studerende i SU-støtteberettigende uddannelser, og hvordan de studerende i øvrigt finansierede uddannelsesforløbet. Dette belyses i afsnit 4.4.1 ved antallet af måneder med SU-støtte i forhold til det samlede antal måneder i SU-støtteberettigende uddannelser (dækningsgrad). I afsnit 4.4.2 belyses, hvordan finansieringen var sammensat af henholdsvis løn, SU-stipendier, andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster og størrelsen af disse indkomstkomponenter. I afsnit 4.4.3 ses på andre økonomiske størrelser, der havde indflydelse på finansieringen af uddannelsen (SU-lån, ikke skattepligtige offentlige overførselsindkomster og evt. ægtefælles bruttoindkomst).

4.4.1 SU-støttens dækningsgrad (måneder med SU-støtte)

Et udtryk for hvor mange af de studerende, der benyttede SU-støtte som finansieringskilde i uddannelsen, er dækningsgraden, som i denne sammenhæng er defineret som antal måneder med udbetalt SU-støtte i videregående SU-uddannelser i forhold til antal måneder i alt i videregående SU-uddannelser. Dækningsgraden belyser alene, om SU-støtte indgår som finansieringskilde, men ikke omfanget af SU-støtten i forhold til andre finansieringskilder. Der er en mindre usikkerhed forbundet med opgørelsen af dækningsgraden, jf. bilag A.

Tabel 4.19 SU-støttens dækningsgrad ¹⁾ pr. ultimo 1997 for VU-populationen i videregående SU-uddannelser fordelt efter alder og antal måneder i uddannelse.

	Dækningsgrad i videregående SU-uddannelser						I alt
	0 %	1 – 24 %	25 – 49 %	50 – 74 %	75 – 99 %	100 %	
	----- % -----						antal
Alder ult. 1989							
Under 20 år	2	1	4	16	47	30	2.366
20 – 24 år	4	2	6	15	32	41	13.259
25 – 29 år	13	6	18	16	17	30	2.851
30 år og derover	26	6	26	10	10	22	2.103
Mdr. i videregående SU-uddannelser							
Under 13 mdr.	28	1	7	5	3	57	1.438
13 – 24 mdr.	17	3	5	22	12	41	2.431
25 – 36 mdr.	7	3	17	6	14	54	4.426
37 – 48 mdr.	3	4	12	11	25	45	2.915
49 – 60 mdr.	3	4	6	12	35	40	2.244
over 60 mdr.	2	3	7	23	51	15	7.125
Total, %	7	3	9	15	30	36	100
Total, antal	1.436	585	1.910	3.088	6.102	7.458	20.579

1) Dækningsgraden er beregnet som antal måneder med udbetalt SU-støtte i videregående uddannelser i procent af antal måneder i alt i videregående SU-uddannelser i perioden 1989 - 1997

Dækningsgraden for VU-populationen er belyst i tabel 4.19. To tredjedele (66 %) af VU-populationen fik udbetalt SU-støtte i mindst $\frac{3}{4}$ af uddannelsesperioden – 36 % i hele uddannelsesperioden. Kun 10 % havde en dækningsgrad på under 25 % - 7 % fik slet ikke udbetalt SU-støtte under uddannelsen.

Dækningsgraden var størst for de yngre studerende. 77 % af dem, der påbegyndte uddannelsen som under 20-årige fik SU-støtte i mindst $\frac{3}{4}$ af uddannelsesperioden og kun 3 % havde en dækningsgrad på under 25 %. For personer, der påbegyndte uddannelse som 30-årige eller derover, var der kun 32 %, der fik SU-støtte i $\frac{3}{4}$ af uddannelsesperioden eller længere. Der var lige så mange, der kun fik SU-støtte i op til en fjerdedel af uddannelsesperioden.

Det ses også af tabellen, at SU-støttens dækningsgrad er lav for personer, der kun har været i en videregående SU-uddannelse i op til 24 måneder, hvilket bl.a. hænger sammen med den forholdsvis lave dækningsgrad for de ældre studerende, som for en stor dels vedkommende netop påbegyndte korte videregående uddannelser. Undersøgelsesmateriale viser ingen forskelle i SU-støttens dækningsgrad for mænd og kvinder.

4.4.2 Løn, SU-stipendier og andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster

I forrige afsnit belyste dækningsgraden, hvor mange personer der havde SU-støtte som en finansieringskomponent i uddannelsesforløbet, men ikke det beløbsmæssige omfang af SU-støttebeløbet i forhold til andre indkomsttyper.

I dette afsnit beskrives, hvilke andre indkomsttyper der indgik i finansieringen af uddannelsen og omfanget heraf for VU-populationen. Indkomsterne er baseret på oplysninger fra Danmarks Statistik og fra SU-styrelsen mht. udbetalte SU-stipendier. Den samlede skattepligtige uddannelsesfinansiering – bruttoindkomsten - er opdelt i lønindkomst, SU-stipendium, anden skattepligtig, offentlig overførselsindkomst (ASOO) og anden indkomst (beregnet ved at trække løn, SU-stipendier og ASOO fra bruttoindkomsten).

De andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster (ASOO), der bl.a. består af uddannelses-, revaliderings- og kontanthjælpsydelse og syge- og arbejdsløshedsdagpenge, er i denne undersøgelse opgjort samlet. Visse af disse beløb blev i forbindelse med en skattereform gjort skattepligtige med virkning fra 1. januar 1994. Af hensyn til sammenligneligheden over tiden er de beløb, der ikke var skattepligtige før 1994, tillagt ASOO (og bruttoindkomsten for denne periode).

De indkomstoplysninger, der indgår i undersøgelsen for det enkelte år, kan ikke periodiseres inden for året, hvilket betyder, at det ikke er muligt at afgøre, om fx en lønindkomst stammer fra en periode i året, hvor en person er under uddannelse, eller om lønnen er optjent efter uddannelsens afslutning. Dette forhold kan forstyrre billedet ved vurderingen af de studerendes uddannelsesfinansiering, og der lægges derfor i dette afsnit særlig vægt på at belyse forholdene for personer, der var under uddannelse hele året.

Som det fremgår af tabel 4.20 varierede antallet af måneder i SU-uddannelser i de enkelte år for de 20.579 personer i VU-populationen. I 1989 var alle personer i uddannelse mindst en måned, mens godt 16.500 personer slet ikke var i uddannelse i 1997 (0 uddannelsesmåneder), hvilket naturligvis hænger sammen med, at de havde fuldført eller afbrudt uddannelsen i løbet af 8-års perioden. Uddannelserne for VU-populationen omfatter både KVU, MVU og LVU, dvs. uddannelser af 1-2 års, 3-4 års og mere end 4 års varighed.

Tabel 4.20 VU-populationen fordelt efter antal måneder i SU-uddannelser i årene 1989 – 1997.

Antal måneder i SU-uddannelser	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
0 måneder	0	680	3.092	4.605	8.939	11.165	13.022	15.092	16.569
1 - 3 måneder	12.353	490	548	984	809	809	861	644	492
4 - 6 måneder	5.995	1.077	933	3.532	1.657	814	790	606	525
7 - 9 måneder	206	872	725	1.195	451	492	501	364	339
10 - 11 måneder	2.025	673	448	429	340	301	285	193	55
12 måneder	0	16.787	14.833	9.834	8.383	6.998	5.120	3.680	2.599
Total	20.579	20.579	20.579	20.579	20.579	20.579	20.579	20.579	20.579

I 1997 var godt 4.000 personer i gang med en SU-uddannelse i mindst 1 måned, heraf knap 2.600 i alle årets tolv måneder. Det kan fx være personer, der var forsinkede i den første SU-uddannelse, eller personer, der efter en fuldført/afbrudt første SU-uddannelse begyndte på en overbygningsuddannelse/ny uddannelse – evt. efter en periode uden for uddannelse.

I det følgende belyses finansieringsmønstret for den del af VU-populationen, der var i SU-uddannelser i 12 måneder i de enkelte år 1990 - 1997, dvs. et faldende antal personer fra knap 16.800 i 1990 til knap 2.600 i 1997.

For hver person i undersøgelsen er det registreret, hvordan indkomstsammensætningen (bruttoindkomsten) har været i de enkelte år, og på det grundlag er personerne henregnet til følgende kategorier:

1. Lønindkomst & SU-stipendier
2. Kun SU-stipendier
3. Kun lønindkomst
4. Kun andre skattepligtige, offentlige overførselsindkomster (ASOO)
5. Kun anden indkomst (beregnet residualt)
6. Lønindkomst & ASOO
7. SU-stipendier & ASOO
8. Lønindkomst & SU-stipendier & ASOO

I det følgende opereres kun med de fire første kategorier af finansieringskombination, mens de sidste fire er slået sammen i en gruppe benævnt "Øvrige kombinationer". Hver kombination kan indeholde et mindre element af anden indkomst.

Løn & SU var den dominerende finansieringskombination for helårsstuderende i SU-uddannelser i alle årene, jf. tabel 4.21, hvoraf det fremgår, at omkring 2/3 finansierede uddannelsesforløbet på denne måde – i hvert fald i de første fem år. Derefter fik SU-stipendierne aftagende betydning, således at kun godt 1/3 i 1997 havde denne kombination. Den samme tendens mht SU-støttens aftagende betydning ses for den del, der kun havde SU som finansieringskilde. Andelen faldt fra 17 % i 1990 til 10 % i 1997. Modsat fik lønindkomst en stigende betydning over tiden. Andelen, der alene havde lønindkomst, steg fra 4 % i 1990 til 26 % i 1997. Disse tendenser kan bl.a. skyldes, at nogle studerende havde været under uddannelse så længe, at retten til SU-støtte ophørte, eller at de med stigende alder fik øgede økonomiske behov, som ikke kunne dækkes ved SU-støtte kombineret med lønindkomst.

Andelen af de helårsstuderende, der alene finansierede uddannelsen ved ASOO, lå på omkring 5 %.

Tabel 4.21 VU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997 fordelt efter finansieringskombination.

Finansieringskombination	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Antal personer	16.787	14.833	9.834	8.383	6.998	5.120	3.680	2.599
	----- % -----							
Løn & SU	61	63	67	67	63	56	48	37
Kun SU	17	18	17	16	14	11	11	10
Kun løn	4	4	3	4	6	11	18	26
Kun ASOO	4	4	3	2	3	4	5	6
Øvrige kombinationer	13	12	9	10	15	17	18	21
	100	100	100	100	100	100	100	100

Den foregående opgørelse af de helårsstuderende (tabel 4.21) viser kun kombinationen af indkomsttyper, men ikke omfanget af de forskellige typer indkomster. I de følgende tabeller belyses også den vægt, hvormed de enkelte indkomstkompone ter indgår i finansieringen af uddannelserne.

Tabel 4.22 Bruttoindkomst for VU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 – 1997 fordelt på indkomsttype.

Indkomsttype	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	----- % -----							
Lønindkomst	36	37	41	45	48	55	60	65
SU-stipendier	44	42	44	41	37	28	22	16
ASOO	15	15	10	8	10	12	12	12
Anden skattepligtig indkomst	6	6	6	5	4	6	6	7
	100	100	100	100	100	100	100	100
	----- mill. kr. -----							
Lønindkomst	399	385	284	285	284	260	227	187
SU-stipendier	488	438	307	262	216	131	85	47
ASOO	163	162	67	52	61	57	47	35
Anden skattepligtig indkomst	70	64	40	33	26	26	22	19
Bruttoindkomst i alt	1.119	1.049	698	631	588	474	381	288
Antal personer	16.787	14.833	9.834	8.383	6.998	5.120	3.680	2.599
Bruttoindkomst pr. person (kr.)	66.700	70.700	71.000	75.300	84.000	92.600	103.500	110.900

Af tabel 4.22 fremgår, at de ca. 16.800 helårsstuderende i VU-populationen i 1990 havde en samlet indkomst på 1.119 mill. kr., svarende til en gennemsnitlig indkomst på 66.700 kr. For de helårsstuderende i 1997 var den gennemsnitlige indkomst 110.900 kr.

Også i denne sammenhæng ses udviklingstendenser i retning af, at SU-stipendier har aftagende betydning som finansieringskilde over tiden, mens lønindkomst får større betydning. SU-stipendiebeløbet er faldet fra at udgøre 44 % af den samlede indkomst i 1990 til 16 % i 1997. Lønindkomstens andel er modsvarende steget fra 36 % til 65 %.

Beløbet fra andre skattepligtige, offentlige overførselsindkomster (ASOO) bidrog med omkring 10 – 15 % af uddannelsesfinansieringen for de helårsstuderende i den betragtede periode.

Tabel 4.23 Gennemsnitlig bruttoindkomst for VU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997 fordelt efter finansieringskombination, alder og familietype ultimo året.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	----- kr. -----							
Finansierings-								
kombination								
Løn & SU	62.000	65.800	70.000	74.600	80.300	84.000	87.100	92.600
Kun SU	38.000	39.800	40.600	42.800	44.700	41.700	45.500	44.600
Kun løn	136.800	143.500	167.200	160.500	156.500	154.000	169.100	155.700
Kun ASOO	122.000	125.600	123.200	119.200	116.000	121.900	126.200	129.400
Øvrige kombinationer	86.700	102.100	88.000	84.100	101.200	106.900	111.700	115.500
Alder ult. året								
Under 20 år	44.500	47.700 ¹⁾	64.600 ¹⁾		-	-	-	-
20 - 24 år	59.000	62.200	65.800	70.300	78.300	90.900	-	-
25 - 29 år	76.900	74.800	71.500	74.900	81.900	89.700	100.500	106.300
30 år og derover	98.900	105.000	101.200	103.300	109.800	111.000	114.700	118.900
Famlietype								
ultimo året								
Enlig uden børn	63.400	66.900	68.800	73.700	82.200	91.700	103.500	111.700
Enlig med børn	91.700	112.700	102.700	92.500	95.400	104.300	110.600	105.200
Par uden børn	78.200	76.900	83.300	87.100	94.000	104.300	120.100	120.300
Par med børn	87.600	87.800	80.600	83.600	93.100	92.300	97.600	106.700
Total	66.700	70.700	71.000	75.300	84.000	92.600	103.500	110.900

1) Få observationer.

I tabel 4.23 belyses forskelle i gennemsnitlig bruttoindkomst for de helårsstuderende med forskellig finansieringskombination, i forskellige aldersgrupper og med forskellige familietype.

De grupper, som finansierede uddannelsen alene med lønindkomst, havde i hele perioden den højeste gennemsnitlige bruttoindkomst (136.800 kr. i 1990 og 155.700 kr. i 1997). Personer, der alene havde ASOO som indkomst, havde den næsthøjeste gennemsnitlige bruttoindkomst, mens personer, der alene levede af SU-støtte, havde den laveste.

Der var også en klar sammenhæng mellem alder og gennemsnitlig bruttoindkomst, således at indkomsten var stigende med alderen. Derimod var sammenhængen mellem familietype og indkomstniveau ikke så entydig. Hovedtendensen var dog, at enlige med børn havde den højeste gennemsnitlige bruttoindkomst, mens enlige uden børn havde den laveste. Denne tendens gælder dog ikke for årene 1996 og 1997.

I tabel 4.24 belyses SU-stipendiernes relative betydning som finansieringskilde, beregnet som SU-stipendiernes andel af bruttoindkomsten for forskellige aldersgrupper og familietyper. For de ældste studerende på 30 år eller derover udgjorde SU-stipendierne mellem 14 og 21 % af den samlede bruttoindkomst. SU-stipendierne havde relativt større finansiel betydning for de yngre studerende. For de 20 - 24 årige udgjorde stipendierne mellem 34 % og 53 %.

Tabel 4.24 SU-stipendiernes andel af bruttoindkomst for VU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997 fordelt efter alder og familietype pr. ultimo året.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Alder ult. året	----- % -----							
Under 20 år	46	33 ¹⁾	45 ¹⁾	-	-	-	-	-
20 - 24 år	53	52	50	47	42	34	-	-
25 - 29 år	34	38	44	42	39	29	24	18
30 år og derover	20	16	21	21	20	18	17	14
Familietype ultimo året								
Enlig uden børn	48	47	47	43	38	28	20	14
Enlig med børn	22	8	14	21	22	15	17	21
Par uden børn	34	37	36	33	31	23	19	15
Par med børn	25	25	32	32	29	31	32	25
Total	44	42	44	41	37	28	22	16

1) Få observationer.

Tabellen viser også en vis sammenhæng mellem SU-stipendiernes betydning og familietype, hvilket også kunne forventes i betragtning af den sammenhæng, der findes mellem alder og familietype. SU-stipendierne udgjorde en større andel af bruttoindkomsten for enlige uden børn (typisk unge studerende) end for de øvrige familietyper (typisk ældre studerende).

4.4.3 Andre overførselsindkomster, SU-lån og ægtefælleindkomst.

Foruden de finansieringsmuligheder, der er omtalt i forrige afsnit, vil de studerende også have haft større eller mindre mulighed for supplerende økonomiske bidrag under uddannelsen i form af ikke-skattepligtige, offentlige overførselsindkomster (OF) som boligtilskud, børnecheck o.l. og SU-lån. Hertil kommer øgede økonomiske muligheder i kraft af en evt. ægtefælles indkomst.

Tabel 4.25 Bruttoindkomst og andre finansieringskilder for VU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997.

Finansieringskilder	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Antal personer	16.787	14.833	9.834	8.383	6.998	5.120	3.680	2.599
	----- % -----							
Bruttoindkomst	69	67	69	71	71	67	63	60
SU-lån	7	7	8	8	7	6	6	5
OF	2	2	2	1	1	2	2	2
Ægtefælleindkomst	22	23	21	19	21	26	29	33
	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel 4.25 viser omfanget af nogle af de øvrige økonomiske ressourcer, som de helårsstudierende i VU-populationen havde til rådighed ud over den skattepligtige bruttoindkomst (løn, SU-stipendier m.m.). Det fremgår af tabellen, at bruttoindkomsten var den dominerende finansieringskilde med omkring to tredjedele (fra 60 % til 71 %) af disse samlede ressourcer.

Også ægtefælleindkomsten udgjorde en forholdsvis stor andel, nemlig mellem 19 og 33 %, mens SU-lån bidrog med 5 – 8 % af de samlede ressourcer. De ikke skattepligtige offentlige overførselsindkomster (OF) i form af især ”børnechecks” og boligsikring havde kun ringe betydning.

Tallene udtrykker kun gennemsnitsbetragtninger, som dækker over betydelige variationer de forskellige grupper imellem. Ikke alle personer benyttede sig af muligheden for SU-lån, og ægtefælleindkomst er naturligvis kun relevant for personer med en "ægtefælle" (par uden/med børn). I de følgende tabeller belyses disse gennemsnitstal derfor mere nuanceret i forhold til fx familietyper.

Tabel 4.26 Bruttoindkomst og andre finansieringskilder for VU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 – 1997 fordelt på familietype ultimo året.

Familietype ult. året/ finansieringskilder	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
----- % -----								
Enlig uden børn								
Bruttoindkomst	89	89	88	89	90	91	91	92
SU-lån	10	10	11	10	9	8	9	7
OF	1	1	1	1	1	1	1	1
Antal personer	14.360	12.413	8.457	7.263	5.888	4.030	2.711	1.782
Gnsntl. beløb, kr.	71.400	75.500	78.300	83.100	91.200	100.900	114.200	121.900
Enlig med børn								
Bruttoindkomst	83	84	69	63	65	66	72	69
SU-lån	3	3	4	5	5	3	5	7
OF	15	14	27	32	31	30	22	24
Antal personer	515	487	174	112	80	70	71	57
Gnsntl. beløb, kr.	111.100	134.900	148.000	146.200	147.500	157.300	153.000	151.900
Par uden børn								
Bruttoindkomst	91	90	91	91	93	94	94	94
SU-lån	8	9	8	8	7	6	6	6
OF	1	1	1	0	0	0	0	1
Antal personer	574	581	388	339	303	269	211	146
Gnsntl. beløb, kr.	85.700	85.000	91.800	95.500	101.600	111.500	127.600	128.600
Par med børn								
Bruttoindkomst	87	87	83	84	86	85	83	84
SU-lån	6	8	9	9	7	8	10	9
OF	7	6	8	7	6	7	8	7
Antal personer	1.338	1.352	815	669	727	751	687	614
Gnsntl. beløb, kr.	101.200	101.400	96.900	99.900	107.700	108.700	118.300	127.400
Total								
Bruttoindkomst	88	88	87	88	90	90	89	89
SU-lån	10	10	11	10	9	8	9	8
OF	3	2	2	2	2	2	2	3
Antal personer	16.787	14.833	9.834	8.383	6.998	5.120	3.680	2.599
Gnsntl. beløb, kr.	75.900	80.400	81.400	85.500	93.800	103.100	116.300	124.100

Anm.: Det gennemsnitlige beløb er baseret på finansieringskilderne bruttoindkomst, SU-lån og OF, men ekskl. ægtefælleindkomst.

Tabel 4.26 viser det økonomiske grundlag ekskl. ægtefælleindkomst for de helårsstuderende blandt VU-populationen fordelt på de 4 familietyper. Også disse tal er udtryk for gennemsnitsbetragtninger, og der er fx ikke korrigeret for, at kun omkring halvdelen af personerne fik udbetalt SU-lån.

Betragtes VU-populationen under ét, viser tabellen i store træk, at bruttoindkomsten udgjorde omkring 90 % af uddannelsernes finansieringsgrundlag og SU-lån omkring 10 %, mens OF stort set ikke havde nogen betydning. Desuden ses, at det gennemsnitlige finansieringsgrundlag var på 75.900 kr. i 1990 – et beløb der var stigende til 124.100 kr. i 1997 (løbende priser).

Den mest markante afvigelse fra tallene for VU-populationen under ét ses for gruppen "enlige med børn" (lille gruppe), som dels havde en forholdsvis stor andel (fra 14 til 32 %) ikke skattepligtige of-

fentlige overførselsindkomster (OF), dels havde et gennemsnitligt finansieringsgrundlag, som lå over de øvrige gruppers finansieringsgrundlag i hele perioden (111.100 kr. i 1990 og 151.900 kr. i 1997). Også ”par med børn” havde en forholdsvis stor andel OF (6 – 8 %) og et højt økonomisk grundlag (101.200 kr. i 1990 og 127.400 kr. i 1997).

For personer tilhørende familietyperne par uden / med børn kunne ”ægtefællens” indkomst også udgøre et vist økonomisk fundament for uddannelsesfinansieringen – især for personer hvis ægtefælle havde en høj indkomst. Det økonomiske behov var dog også større i kraft af flere personer i husholdningen og et samtidigt større behov for en større bolig. De følgende tabeller viser dels spredningen i størrelsen af ægtefælleindkomsten og dels det samlede finansieringsgrundlag for uddannelsen, hvor ægtefælleindkomsten er medregnet.

Tabel 4.27 VU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997 fordelt efter ægtefælles bruttoindkomst.

Ægtefælles bruttoindkomst	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	----- antal -----							
0 - 99.999 kr.	426	442	372	352	331	282	211	167
100.000 - 199.999 kr.	754	711	411	322	350	355	268	211
200.000 - 299.999 kr.	504	535	278	209	206	244	270	232
300.000 kr. og derover	228	245	142	125	143	139	149	150
I alt med ægtefælle	1.912	1.933	1.203	1.008	1030	1020	898	760
Ingen ægtefælle	14.875	12.900	8.631	7.375	5.968	4.100	2.782	1.839
Total	16.787	14.833	9.834	8.383	6.998	5.120	3.680	2.599
	----- % -----							
0 - 99.999 kr.	22	23	31	35	32	28	24	22
100.000 - 199.999 kr.	39	37	34	32	34	35	30	28
200.000 - 299.999 kr.	26	28	23	21	20	24	30	31
300.000 kr. og derover	12	13	12	12	14	14	17	20
Total	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel 4.27 viser, at det kun var en begrænset del af VU-populationens helårsstuderende, der havde en ægtefælles indkomst som yderligere økonomisk grundlag under uddannelsen. I 1990 var der tale om 1.912 personer ud af 16.787 helårsstuderende (11 %) og 760 personer ud af 2.599 i 1997 (29 %). Spredningen i ægtefælleindkomsterne var betydelige, og de laveste ægtefælleindkomster kan næppe have bevirket et bedre økonomisk grundlag i forbindelse med studiefinansieringen, hvorimod indkomster på 300.000 kr. eller derover – og måske også indkomster på mellem 200.000 og 300.000 kr. – kan have medført et uddannelsesforløb uden de store økonomiske afsavn. Mellem 22 % og 35 % af ægtefælleindkomsterne var på under 100.000 kr. om året, mens 12 – 20 % af ægtefællerne havde indkomster på 300.000 kr. eller mere om året.

I tabel 4.28 er det økonomiske grundlag for de helårsstuderende af familietyperne par uden / med børn opgjort som i den tidligere tabel 4.26, men inkl. ægtefælleindkomst. Mens det gennemsnitlige beløb i tabel 4.26 for par uden børn varierede fra 85.700 kr. i 1990 til 126.600 i 1997, viser tabel 4.28, at det gennemsnitlige økonomiske grundlag inkl. ægtefælleindkomst er mere end fordoblet til henholdsvis 260.500 kr. og 329.800 kr. Det samme ses for familietypen par med børn.

Tabel 4.28 Bruttoindkomst og andre finansieringskilder for parfamilier i VU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 – 1997 ultimo året.

Familietype ult. året/ finansieringskilder	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	----- % -----							
Par uden børn								
Bruttoindkomst	30	29	30	33	34	34	36	36
SU-lån	3	3	3	3	3	2	2	2
OF	0	0	0	0	0	0	0	0
Ægtefælleindkomst	67	68	67	64	64	63	62	61
Antal personer	574	581	388	339	303	269	211	146
Gnsntl. beløb, kr.	260.500	266.200	275.900	266.100	280.200	304.500	332.900	329.800
Par med børn								
Bruttoindkomst	30	30	30	32	33	33	32	32
SU-lån	2	3	3	3	3	3	4	3
OF	2	2	3	3	2	3	3	3
Ægtefælleindkomst	65	65	64	62	61	62	62	62
Antal personer	1.338	1.352	815	669	727	751	687	614
Gnsntl. beløb, kr.	291.800	292.900	270.000	265.000	278.300	283.900	309.800	335.000

Det gennemsnitlige finansieringsgrundlag i tabel 4.26 inkluderede også udbetalt SU-lån. Imidlertid benyttede ikke alle helårsstuderende i VU-populationen sig af muligheden for at tage SU-lån, hvilket belyses i de følgende tabeller. Det betyder, at personer med udbetalt SU-lån havde et lidt højere finansieringsgrundlag end gennemsnitstallene viser. Til gengæld havde personerne, der ikke tog SU-lån et noget lavere beløb til rådighed.

Tabel 4.29 Udbetalt SU-lån for VU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Antal personer i alt	16.786	14.833	9.834	8.383	6.998	5.120	3.680	2.599
heraf med SU-lån	8.798	7.614	5.541	4.763	3.725	2.546	1.762	1.123
heraf med SU-lån, %	52 %	51 %	56 %	57 %	53 %	50 %	48 %	43 %
SU-lån pr. låntager, kr.	13.800	15.000	15.200	15.300	15.600	16.600	20.800	22.200

Af tabel 4.29 fremgår, at omkring halvdelen af de helårsstuderende (varierende fra 43 % til 57 % i de enkelte år) benyttede SU-lån som supplerende finansieringskilde. I gennemsnit lånte personerne, der tog SU-lån, 13.800 kr. i 1990 og 22.200 kr. i 1997 – beløb der lå meget tæt på de maksimale årlige lånebeløb. Stigningen fra og med 1996 hænger sammen med forhøjelse af lånesatserne fra dette år, jf. bilag B.

I tabel 4.30 belyses lånetilbøjeligheden fordelt på familietyper. I forhold til lånetilbøjeligheden for populationen som helhed havde især enlige med børn en lavere lånetilbøjelighed, hvilket bl.a. kan være forårsaget af, at en større andel af disse alene var finansieret af ASOO, som udelukkede SU-lån. Det var samtidig den gruppe, der havde det højeste finansieringsgrundlag opgjort i tabel 4.26. En tilsvarende tendens ses for par uden børn. Par med børn havde generelt en lidt højere lånetilbøjelighed end gennemsnittet.

Tabel 4.30 Andel af personer med udbetalt SU-lån i VU-populationen i SU-uddannelser hele året i 1990 – 1997 fordelt på familietype ultimo året.

Familietype	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	----- % -----							
Enlig uden børn	54	52	57	57	54	50	48	42
Enlig med børn	24	27	37	51	49	37	42	56
Par uden børn	51	51	51	50	46	42	34	32
Par med børn	45	56	60	61	52	52	53	49
Total	52	51	56	57	53	50	48	43

4.5 Forløbet af den første videregående SU-uddannelse

I dette afsnit belyses nogle faktorer, der kan spille ind på uddannelsesforløbet for den 1. SU-uddannelse. Det er registreret, om 1. SU-uddannelse er fuldført, igangværende eller afbrudt ved undersøgelsesperiodens afslutning pr. ultimo 1997. Denne status for 1. SU-uddannelse sammenholdes med uddannelsesforløbets finansiering, men også med bl.a. personernes køn, alder, og familietype. Desuden sammenholdes status med undersøgelsespersonernes egen uddannelsesbaggrund, herunder deres eksamensresultat fra den gymnasiale eksamen og ventetid før uddannelsen og med forældrenes baggrund.

For en række af disse faktoreres vedkommende er der tale om en indbyrdes sammenhæng. Fx er der en nær sammenhæng mellem alder og familietype, men også mellem alder og SU-støttens betydning som finansieringsfaktor.

Sidst i afsnittet belyses eventuelle sammenhænge mellem nogle af de nævnte faktorer og forsinkelse i uddannelsen for de personer, der havde fuldført den 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997 – især den første LVU. Forsinkelsen er målt som forskellen mellem uddannelsens normerede længde og den tid, der gik fra uddannelsens påbegyndelse til dens fuldførelse. Sabbatår og orlovsperioder i forbindelse med fx fødsel i et uddannelsesforløb kan således resultere i forsinkelse efter denne opgørelsesmetode.

Ved tolkningen af resultaterne bør man også være opmærksom på VU-populationens heterogene sammensætning. Denne personkreds består nemlig af både studerende i korte, mellemlange og lange videregående uddannelsesforløb, hvis uddannelsesrammer er meget forskellige, og hvortil rekrutteringen også varierer betydeligt. Gennemsnitsbetragtninger for alle tre typer af videregående uddannelser vil derfor i for stor grad kunne skjule eventuelle karakteristika for de enkelte uddannelseskategorier, og de følgende opgørelser for forløbet af 1. SU-uddannelse er derfor opgjort for henholdsvis KVU, MVU og LVU.

Tabel 4.31 VU-populationen fordelt på 1. SU-uddannelse og status for denne pr. ultimo 1997.

1. SU-uddannelse	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	
	----- antal -----			
KVU	4.430	812	0	5.242
MVU	5.631	2.371	17	8.019
LVU	3.334	3.025	959	7.318
Total	13.395	6.208	976	20.579
	----- % -----			
KVU	85	15	0	100
MVU	70	30	0	100
LVU	46	41	13	100
Total	65	30	5	100

Omkring to tredjedele af VU-populationens 20.579 personer havde godt 8 år efter uddannelsens start i 1989 fuldført den første videregående SU-uddannelse, jf. tabel 4.31. Omkring 30 % havde afbrudt uddannelsen, mens 5 % endnu var i gang.

Forskellen på de tre forskellige kategorier af videregående uddannelser afspejler sig tydeligt i tallene for fuldførte, afbrudte og igangværende uddannelsesforløb. For de korte videregående uddannelser (KVU) viser tallene, at 85 % havde fuldført uddannelsen, og 15 % afbrudt den, mens ingen var i gang. De tilsvarende procenter for MVU og LVU var henholdsvis 70 - 30 - 0 og 46 - 41 - 13. Gennemførelsesfrekvensen var således højere for de korte uddannelser og omvendt var afbrudsfrekvensen stigende med længden af uddannelsen.

KVU som 1. SU-uddannelse

I de følgende to tabeller belyses status for de 5.242 personer, der påbegyndte deres første korte videregående SU-uddannelse (KVU-populationen) i 1989.

Tabel 4.32 KVU-populationen fordelt på finansieringskombination og status for 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997.

Finansieringskombination	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt	
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	antal	%
	----- % -----				
Med SU	87	13	0	4.482	86
heraf kun SU	81	19	0	42	1
løn & SU	83	17	0	722	14
SU & ASOO	72	28	0	245	5
løn & SU & ASOO	89	11	0	3.473	66
Uden SU	69	31	0	760	14
heraf kun løn	79	21	0	124	2
kun ASOO	51	49	0	79	2
løn & ASOO	70	30	0	557	11
Total	85	15	0	5.242	100

Anm.: Finansieringskombinationen er opgjort for de år, personerne var i gang med 1. SU-uddannelse en eller flere måneder, dvs. inkl. indkomster i måneder før og efter uddannelsen i start- og slutåret.

Af tabel 4.32 fremgår, at 4.482 af de 5.242 personer (86 %), der begyndte 1. SU-uddannelse (KVU) i 1989, helt eller delvist finansierede en del af uddannelsen med SU-støtte, mens de resterende 760 finansierede uddannelsesforløbet uden SU-støtte. Ved undersøgelsesperiodens afslutning havde 85 % af hele KVU-populationen fuldført uddannelsen, mens 15 % havde afbrudt uddannelsen.

Der var 87 % af personerne med SU-støtte, som havde fuldført uddannelsen, og 13 %, der havde afbrudt. Gennemførelsesfrekvensen for denne gruppe var større end for personer uden SU-støtte, som kun havde en fuldførelsesprocent på 69.

Der er mange andre faktorer, der har betydning for de studerendes uddannelsesforløb. I den følgende tabel belyses en række faktorer, som må formodes at have en vis betydning i den sammenhæng.

Tabel 4.33 KVU-populationen fordelt på køn, alder, herkomst, familietype, højst fuldførte uddannelse, karaktergennemsnit, ventetid og status for 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997.

	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt antal
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	
	----- % -----			
Køn				
Kvinder	86	14	0	2.725
Mænd	83	17	0	2.517
Alder, ult. 1989				
Under 20 år	83	17	0	88
20 – 24 år	87	13	0	2.688
25 – 29 år	85	15	0	1.270
30 år og derover	79	21	0	1.196
Herkomst				
Dansk	85	15	0	5.006
Indvandrer eller efterkommer	83	17	0	236
Familietype pr. ultimo 1989				
Enlig uden børn	85	15	0	3.777
Enlig med børn	76	24	0	396
Par uden børn	84	16	0	228
Par med børn	86	14	0	841
Højst fuldførte uddannelse				
Grundskole	80	20	0	1.320
Erhvervsrettet UU	85	15	0	2.574
Sprogligt gymnasium	90	10	0	265
Matematisk gymnasium	92	8	0	278
Studenterkursus	88	12	0	26
HF	89	11	0	418
HTX	89	11	0	55
HHX, inkl. 1-årig	80	20	0	105
Andet og uoplyst	85	15	0	201
Karaktergennemsnit ved gymnasial uddannelse				
Under 7	92	8	0	373
7 - 7,9	91	9	0	560
8 - 8,9	85	15	0	275
9 - 9,9	87	13	0	52
10 og derover	75	25	0	4
Uoplyst	83	17	0	3.978
Ventetid før 1. SU-udd.				
Under 13 måneder	81	19	0	1.258
13 - 24 måneder	86	14	0	663
25 - 36 måneder	88	12	0	561
37 - 48 måneder	89	11	0	497
49 måneder og derover	84	16	0	2.263
Total	85	15	0	5.242

Som det fremgår af tabel 4.33 dækker den gennemsnitlige fuldførelsesprocent på 85 for KVVU-populationen over en vis spredning, når man betragter fuldførelsesprocenterne fordelt mere detaljeret på en række variable.

I forhold til den gennemsnitlige fuldførelsesprocent kan det af tabellen ses, at især personer med følgende karakteristika har en højere fuldførelsesfrekvens: kvinder – personer der startede uddannelsen som 20 – 24-årige – en forudgående uddannelse i sprogligt eller matematisk gymnasium – en ventetid på 2-3 år før uddannelsesstart.

Modsat kan der udledes følgende karakteristika for personer med en lavere fuldførelsesfrekvens (højere afbrudsfrekvens): mænd – personer der startede uddannelsen som 30-årige eller derover – indvandrere eller efterkommere – enlige med børn – personer med en grundskoleuddannelse som uddannelsesbaggrund – personer der startede umiddelbart efter forudgående uddannelse (ventetid under 13 måneder). Hovedparten af de enlige med børn er kvinder, der startede uddannelsen som 30-årige eller derover.

MVU som 1. SU-uddannelse

I de følgende to tabeller belyses status for de 8.019 personer, der påbegyndte deres første mellemlange videregående SU-uddannelse (MVU-populationen) i 1989.

Tabel 4.34 MVU-populationen fordelt på finansieringskombination og status for 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997.

Finansieringskombination	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt	
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	antal	%
	----- % -----				
Med SU	72	27	0	7.547	94
heraf kun SU	41	59	0	68	1
løn & SU	59	41	0	1.976	25
SU & ASOO	57	43	0	293	4
løn & SU & ASOO	79	21	0	5.210	65
Uden SU	35	65	0	472	6
heraf kun løn	34	66	0	155	2
kun ASOO	30	70	0	46	1
løn & ASOO	35	65	0	271	3
Total	70	30	0	8.019	100

Anm.: Finansieringskombinationen er opgjort for de år, personerne var i gang med 1. SU-uddannelse en eller flere måneder, dvs. inkl. indkomster i måneder før og efter uddannelsen i start- og slutåret.

Af de 8.019 personer i MVU-populationen fik 7.547 (94 %) finansieret en del af eller hele uddannelsesforløbet med SU-støtte – typisk i forbindelse med en samtidig lønindkomst, jf. tabel 4.34. De sidste 472 personer fik ikke SU-støtte til uddannelsen.

Fuldførelsesprocenten for 1. SU-uddannelse (MVU) var 70 for hele populationen – den var højere for personer med SU-støtte (72 %) og markant lavere for personer uden SU-støtte (35 %).

Tabel 4.35 MVU-populationen fordelt på køn, alder, herkomst, familietype, højst fuldførte uddannelse, karaktergennemsnit, ventetid og status for 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997.

	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	
	----- % -----			antal
Køn				
Kvinder	73	27	0	4.182
Mænd	68	32	0	3.837
Alder, ult. 1989				
Under 20 år	67	33	0	767
20 – 24 år	70	30	0	5.699
25 – 29 år	74	26	0	994
30 år og derover	73	27	0	559
Familietype pr. ultimo 1989				
Enlig uden børn	69	30	0	7.265
Enlig med børn	74	26	0	152
Par uden børn	77	23	0	180
Par med børn	79	21	0	422
Herkomst				
Dansk	71	29	0	7.700
Indvandrer eller efterkommer	54	45	0	319
Højst fuldførte uddannelse				
Grundskole	71	28	0	435
Erhvervsrettet UU	74	26	0	1.778
Sprogligt gymnasium	69	31	0	1.598
Matematisk gymnasium	71	29	0	1.964
Studenterkursus	55	45	0	119
HF	70	30	0	809
HTX	74	25	1	107
HHX, inkl. 1-årig	69	31	0	991
Andet og uoplyst	60	39	0	218
Karaktergennemsnit ved gymnasial uddannelse				
Under 7	57	43	0	472
7 - 7,9	66	33	0	1.793
8 - 8,9	72	28	0	2.278
9 - 9,9	79	21	0	797
10 og derover	82	18	0	66
Uoplyst	71	29	0	2.613
Ventetid før 1. SU-udd.				
Under 13 måneder	65	34	0	2.411
13 - 24 måneder	68	32	0	2.021
25 - 36 måneder	73	26	0	1.339
37 - 48 måneder	74	26	1	777
49 måneder og derover	77	23	0	1.471
Total	70	30	0	8.019

I forhold til den gennemsnitlige fuldførelsesprocent på 70 for MVU-populationen havde personer med især følgende karakteristika en højere fuldførelsesfrekvens, jf. tabel 4.35: kvinder – personer der begyndte på uddannelsen som 25-årige eller derover – enlige med børn og par – personer med en erhvervsrettet UU – en høj karakter fra gymnasial eksamen (9 eller derover) - personer med en ventetid på 2 år eller mere.

De vigtigste kendetegn for personerne med en lavere fuldførelsesprocent og en tilsvarende højere afbrudsprocent var: mænd – under 20-årige ved uddannelsens start – enlige uden børn – indvandrere eller efterkommere – en lav karakter fra gymnasial eksamen (under 8) - personer der startede relativt hurtigt efter forudgående uddannelse (typisk umiddelbart efter sommerferien eller efter et års ventetid).

Mange af disse kendetegn er nært sammenhængende med alderen ved uddannelsesstart, som derfor synes at være en forholdsvis afgørende faktor for et positivt forløb for 1. SU-uddannelse (MVU). Jo højere alder ved uddannelsens start, jo mere strømlinet forløb uddannelsen. Denne tendens var mere markant, end den der kunne ses for KVU-populationen.

LVU som 1. SU-uddannelse

I de følgende to tabeller belyses status for de 7.318 personer, der påbegyndte deres første lange videregående SU-uddannelse (LVU-populationen) i 1989.

Tabel 4.36 LVU-populationen fordelt på finansieringskombination og status for 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997.

Finansieringskombination	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt	
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	antal	%
	----- % -----				
Med SU	48	39	13	6.916	95
heraf kun SU	12	80	8	75	1
løn & SU	35	50	16	2.352	32
SU & ASOO	23	73	4	164	2
løn & SU & ASOO	56	31	13	4.325	58
Uden SU	12	80	8	402	5
heraf kun løn	14	77	9	162	2
kun ASOO	4	90	6	49	1
løn & ASOO	12	81	8	191	3
Total	46	41	13	7.318	100

Anm.: Finansieringskombinationen er opgjort for de år, personerne var i gang med 1. SU-uddannelse en eller flere måneder, dvs. inkl. indkomster i måneder før og efter uddannelsen i start- og slutåret.

Af de 7.318 personer i LVU-populationen fik 6.916 (95 %) finansieret en del af eller hele uddannelsesforløbet med SU-støtte – typisk i forbindelse med en samtidig lønindkomst. De sidste 402 personer fik ikke SU-støtte til uddannelsen.

Fuldførelsesprocenten for 1. SU-uddannelse (LVU) var 46 for hele populationen, 41 % havde afbrudt uddannelsen, og 13 % var fortsat i gang med 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997. Fuldførelsesfrekvensen var 4 gange højere for personer med SU-støtte (48 %) end for personer uden SU-støtte (12 %). Personer uden SU-støtte (80 %) afbrød uddannelsen mere end dobbelt så hyppigt som personer med SU-støtte (39 %).

Tabel 4.37 LVU-populationen fordelt på køn, alder, familietype, herkomst, højst fuldførte uddannelse, karaktergennemsnit, ventetid og status for 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997.

	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	
	----- % -----			antal
Køn				
Kvinder	44	43	13	3.603
Mænd	47	40	13	3.715
Alder, ult. 1989				
Under 20 år	55	34	12	1.511
20 – 24 år	46	41	13	4.872
25 – 29 år	30	54	17	587
30 år og derover	22	62	16	348
Familietype pr. ultimo 1989				
Enlig uden børn	46	41	13	6.920
Enlig med børn	38	53	9	47
Par uden børn	35	48	16	141
Par med børn	32	54	14	210
Herkomst				
Dansk	46	41	13	6.984
Indvandrer eller efterkommer	35	52	13	334
Højst fuldførte uddannelse				
Grundskole	30	56	14	311
Erhvervsrettet UU	37	50	13	407
Sprogligt gymnasium	40	46	14	1.247
Matematisk gymnasium	54	34	12	3.818
Studenterkursus	25	58	17	203
HF	29	55	16	685
HTX	43	37	20	51
HHX, inkl. 1-årig	48	38	14	320
Andet og uoplyst	37	51	12	276
Karaktergennemsnit ved gymnasial uddannelse				
Under 7	31	56	12	86
7 - 7,9	34	53	13	650
8 - 8,9	44	43	12	2.250
9 - 9,9	51	35	14	2.620
10 og derover	58	30	13	668
Uoplyst	36	50	14	1.044
Ventetid før 1. SU-udd.				
Under 13 måneder	46	41	13	2.539
13 - 24 måneder	51	39	10	2.151
25 - 36 måneder	47	40	14	1.252
37 - 48 måneder	41	44	15	501
49 måneder og derover	31	50	19	875
Total	46	41	13	7.318

I forhold til den gennemsnitlige fuldførelsesprocent på 46 for LVU-populationen havde personer med især følgende karakteristika en højere fuldførelsesfrekvens, jf. tabel 4.37: mænd – personer der begyndte på uddannelsen, før de var fyldt 20 år – personer med en matematisk gymnasieuddannelse – en høj karakter fra gymnasial eksamen (9 eller derover) - personer med en ventetid på højst 36 måneder.

De vigtigste kendetegn for personerne med en lavere fuldførelsesprocent og en tilsvarende højere afbrudsprocent var: kvinder – personer på 25 år og derover ved uddannelsens start – familietyper med børn og par uden børn – indvandrere eller efterkommere – personer med en grundskoleuddannelse, en erhvervsrettet UU, eksamen fra studenterkursus eller hf - en lav karakter fra gymnasial eksamen (under 8) - personer der startede relativt sent efter forudgående uddannelse (3 års ventetid eller mere).

Mange af disse kendetegn er nært sammenhængende med alderen ved uddannelsesstart, som derfor synes at være en forholdsvis afgørende faktor for et positivt forløb for 1. SU-uddannelse (LVU). Jo lavere alder ved uddannelsens start, jo mere strømlinet forløb uddannelsen. Denne tendens er modsat i forhold til det, der blev observeret for MVU-populationen. Desuden ser det ud til, at mændene klarede sig bedre i uddannelsesforløbet i LVU i modsætning til MVU. Personer med en matematisk gymnasieuddannelse havde en høj fuldførelsesprocent (54 %) i forhold til gennemsnittet.

I de foregående tabeller med finansieringskombinationer for de tre delpopulationer belystes alene, hvilke typer indkomster der indgik i finansieringen af den første videregående SU-uddannelse, men ikke det beløbsmæssige omfang af de enkelte finansieringskilder. I den følgende tabel belyses omfanget af henholdsvis SU-støttens, lønnens og ASOO's (andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster) andele af den samlede bruttoindkomst, som de studerende havde i løbet af første SU-uddannelse. Der er ikke sondret mellem studerende i henholdsvis KVVU, MVU, LVU, da mere detaljerede tal ikke viser den store forskel mellem disse grupper.

Tabel 4.38 VU-populationen fordelt efter finansieringskilders andel af bruttoindkomsten i 1. SU-uddannelse og status for 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997.

	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt	
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	antal	%
SU i % af bruttoindkomst, akkumuleret	----- % -----			antal	%
0 %	44	54	2	1.732	8
1-24 %	56	40	4	6.278	31
25-49 %	74	21	5	9.846	48
50-74 %	69	25	6	2.409	12
75-100%	52	42	7	314	2
Løn i % af bruttoindkomst, akkumuleret					
0 %	48	51	2	1.063	5
1-24 %	68	28	4	3.263	16
25-49 %	73	22	5	6.411	31
50-74 %	68	27	6	7.447	38
75-100%	39	56	5	2.395	12
ASOO i % af bruttoindkomst, akkumuleret					
0 %	50	44	7	5.703	28
1-24 %	73	22	4	10.360	50
25-49 %	66	31	4	2.240	11
50-74 %	70	28	2	1.508	7
75-100%	56	43	2	768	4
Total	65	30	5	20.579	100

Anm.: Indkomstandelene er opgjort for de år, personerne var i gang med 1. SU-uddannelse en eller flere måneder, dvs. inkl. indkomster i måneder før og efter uddannelsen i start- og slutåret.

Af tabel 4.38 fremgår, at SU-stipendierne udgjorde mellem 25 og 49 % af den samlede bruttoindkomst i uddannelsesforløbet for næsten halvdelen af VU-populationen (48 %). Kun 14 % af VU-populationen havde SU-støtten som dominerende finansieringskilde (50 % af bruttoindkomsten eller mere).

Lønindkomsten havde større vægt i den samlede uddannelsesfinansiering, idet lønindkomst udgjorde halvdelen eller mere for halvdelen af VU-populationen. Man skal være opmærksom på, at lønindkomst i årene for uddannelsesstart og –slut i nogen grad kan bevirke, at denne finansieringskilde er en smule overvurderet. Det samme gælder for ASSO, som bl.a. omfatter arbejdsløshedsdagpenge.

ASOO havde mindre betydning, idet denne indkomsttype kun udgjorde fra 0 til 24 % af bruttoindkomsten for 78 % af den samlede VU-population.

De højeste fuldførelsesprocenter ses for de grupper personer, der finansierede uddannelsen med 25 – 49 % SU (74 %), med den samme andel lønindkomst (73 %) og med 1- 24 % i ASOO (73 %).

De laveste fuldførelsesprocenter (højeste afbrudsfrekvenser) ses for de grupper personer, der finansierede uddannelsen uden SU (44 %), med 75 – 100 % lønindkomst (39 %) og uden ASOO (50 %).

De følgende tabeller belyser den forældremæssige baggrund for de 13.395 personer i VU-populationen, der havde fuldført den første videregående SU-uddannelse ved udgangen af 1997. Der foretages opgørelser i forhold til forældrenes højeste uddannelse og deres arbejdsmarkedsstatus ved udgangen af 1989 og i forhold til forældrenes samlede bruttoindkomst i 1989.

Tabel 4.39 VU-populationens fuldførelsesfrekvenser for 1. SU-uddannelse fordelt efter forældrenes højeste uddannelse pr. ultimo 1989.

	1. SU-uddannelse			I alt	
	KVU	MVU	LVU	antal	%
	----- % -----			antal	%
Mors højeste uddannelse					
Grundskole	86	72	44	4.213	70
Gymnasial uddannelse	83	65	46	142	56
Erhvervsuddannelse	86	68	48	3.857	65
KVU	87	71	46	809	61
MVU	85	73	47	1.796	61
LVU	82	66	51	356	56
Uoplyst	81	68	39	2.222	63
Fars højeste uddannelse					
Grundskole	87	73	46	2.756	71
Gymnasial uddannelse	86	63	44	113	53
Erhvervsuddannelse	86	70	46	4.094	67
KVU	84	67	50	594	65
MVU	86	71	47	1.649	62
LVU	87	68	50	1.266	58
Uoplyst	81	69	39	2.923	64
Total	85	70	46	13.395	65

Anm.: Tabellen omfatter kun de personer, der havde fuldført den første videregående SU-uddannelse ved udgangen af 1997.

Ved udgangen af 1997 havde 13.395 personer af VU-populationen (65 %) fuldført den første videregående SU-uddannelse, jf. tabel 4.39. I forhold til den gennemsnitlige fuldførelsesprocent på 65 havde personer, hvis moder havde en grundskoleuddannelse, en højere fuldførelsesprocent (70), mens personer, hvis moder havde en gymnasial uddannelse eller en LVU som højeste uddannelse, lå under gennemsnittet med en gennemførelsesprocent på 56. Et tilsvarende billede tegnede sig mht. den uddannelsesmæssige baggrund for faderen.

Mens der ikke var en umiddelbar klar sammenhæng mellem et stigende uddannelsesniveau for forældrene og fuldførelsesfrekvensen for hele VU-populationen, synes der for LVU-populationen at være en tendens til en stigende fuldførelseshyppighed med forældrenes stigende uddannelsesniveau.

Tabel 4.40 VU-populationens fuldførelsesfrekvenser for 1. SU-uddannelse fordelt efter forældrenes arbejdsmarkedsstatus pr. ultimo 1989.

	1. SU-uddannelse			I alt	
	KVU	MVU	LVU	antal	%
Mors arbejdsmarkedsstatus	----- % -----			antal	%
Selvstændig	89	75	52	1.011	69
Ledende funktionær	87	71	47	2.533	61
Funktionær i øvrigt	87	69	48	3.203	65
Anden lønmodtager	87	71	45	2.303	70
Arbejdsløs	80	69	42	587	65
Uden for arbejdsstyrken	86	71	45	1.105	67
Uoplyst	80	68	37	2.653	64
Fars arbejdsmarkedsstatus					
Selvstændig	84	75	51	1.923	67
Ledende funktionær	86	69	48	4.385	62
Funktionær i øvrigt	87	69	44	1.975	67
Anden lønmodtager	86	72	45	924	70
Arbejdsløs	84	67	43	393	65
Uden for arbejdsstyrken	87	67	41	534	66
Uoplyst	82	70	38	3.261	65
Total	85	70	46	13.395	65

Anm.: Tabellen omfatter kun de personer, der havde fuldført den første videregående SU-uddannelse ved udgangen af 1997.

I tabel 4.40 er VU-populationens fuldførelsesfrekvens sat i relation til forældrenes arbejdsmarkedsstatus, som den så ud ved udgangen af 1989. Der var ikke umiddelbart en entydig sammenhæng mellem fuldførelsesfrekvens og forældrenes arbejdsmarkedsstatus. Generelt havde personer, hvis forældre var selvstændige, dog en højere fuldførelsesprocent end gennemsnittet for kategorien af 1. SU-uddannelse – bortset fra selvstændige fædre til studerende i KVU, hvor fuldførelsesprocenten på 84 lå under gennemsnittet på 85 % for KVU-populationen. For personer med arbejdsløse forældre var fuldførelseshyppigheden i alle tilfælde under gennemsnittet. Specielt for LVU-populationen ses en højere fuldførelsesprocent for personer, hvis mødre eller fædre var ledende funktionærer (henholdsvis 47 % og 48 % mod gennemsnittet på 45 %).

I tabel 4.41 beskrives forholdet mellem forældrenes samlede bruttoindkomst i 1989 og fuldførelsesfrekvensen. Det generelle billede tyder på en vis sammenhæng, således at der var større fuldførelsesfrekvens for personer, hvis forældre havde en høj samlet bruttoindkomst. Det harmonerer også med det foregående billede af sammenhængen mellem fuldførelse og forældrenes arbejdsmarkedsstatus. Denne tendens er særlig markant for LVU-populationen, hvor fuldførelsesprocenten for forældre med en samlet indkomst på under 100.000 kr. var 37 – en procent der var stigende til 50 for forældre med en indkomst på 500.000 kr. eller derover.

Tabel 4.41 VU-populationens fuldførelsesfrekvenser for 1. SU-uddannelse fordelt efter forældrenes samlede bruttoindkomst i 1989.

Forældres samlede bruttoindkomst i 1989	1. SU-uddannelse			I alt	
	KVU	MVU	LVU	antal	%
	----- % -----				
Under 100.000 kr.	80	70	37	1.873	65
100.000 - 199.999 kr.	84	72	38	1.328	68
200.000 - 299.999 kr.	86	70	44	2.082	67
300.000 - 399.999 kr.	87	70	45	3.062	67
400.000 - 499.999 kr.	86	71	46	2.268	64
500.000 kr. og derover	85	69	50	2.782	61
Total	85	70	46	13.395	65

Anm.: Tabellen omfatter kun de personer, der havde fuldført den første videregående SU-uddannelse ved udgangen af 1997. Et ukendt antal uoplyste forældreindkomster er placeret i intervallet "under 100.000 kr."

En del af undersøgelsespersonerne gennemførte ikke deres 1. SU-uddannelse inden for den normerede studietid. Af tabellen nedenfor fremgår, hvor mange der blev forsinket i den 1. SU-uddannelse sammenholdt med status for uddannelsen. Forsinkelsen er opgjort som forskellen mellem tiden i uddannelsen og den normerede studietid, hvor tiden i uddannelse er målt fra uddannelsens start til dens fuldførelse eller afbrydelse (og hvis den fortsat var i gang til ultimo 1997).

Tabel 4.42 VU-populationen fordelt efter status for 1. SU-uddannelse og forsinkelse i uddannelsen.

Forsinkelse i 1. SU-uddannelse	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt	
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	antal	
	----- % -----				
0 måneder	65	92	0	71	14.510
1 - 12 måneder	22	4	15	16	3.304
13 - 24 måneder	8	3	12	7	1.398
25 måneder og derover	4	1	73	7	1.367
	100	100	100	100	
Total, antal	13.395	6.208	976		20.579

Af den samlede VU-population havde 13.395 personer fuldført den første videregående SU-uddannelse ved undersøgelsesperiodens afslutning ultimo 1997, jf. tabel 4.42. 6.208 havde afbrudt uddannelsen og 976 var fortsat i gang. Næsten to tredjedele (65 %) af dem, der havde fuldført uddannelsen, havde gjort det uden forsinkelse, 22 % fuldførte uddannelsen med op til et års forsinkelse, mens 12 % var forsinket mere end et år.

Det har ikke så megen mening at måle forsinkelsen for de personer, der afbrød uddannelsen, men tallene viser dog, at 92 % afbrød uddannelsen inden for den normerede studietid.

For de personer, der fortsat var i gang med uddannelsen ved udgangen af 1997, kan forsinkelsen kun betragtes som "midlertidig", da den "endelige" forsinkelse jo først kan måles ved uddannelsens afslutning eller afbrydelse.

I den følgende tabel betragtes derfor alene forsinkelsen for de personer, der havde fuldført uddannelsen.

Tabel 4.43 VU-populationen fordelt efter forsinkelse i 1. SU-uddannelse, uddannelseskategori og køn.

Kategori af 1. SU-uddannelse / køn	Forsinkelse i 1. SU-uddannelse				I alt antal
	0 måneder	1-12 måneder	13-24 måneder	25 måneder og derover	
	----- % -----				
KVU i alt	84	15	1	1	4.430
heraf kvinder	86	12	1	0	2.332
mænd	81	17	1	1	2.098
MVU i alt	75	19	4	2	5.631
heraf kvinder	77	19	3	1	3.038
mænd	74	20	5	2	2.593
LVU i alt	25	35	26	14	3.334
heraf kvinder	20	36	29	16	1.580
mænd	29	34	24	12	1.754
Total	65	22	8	4	13.395
heraf kvinder	67	21	8	4	6.950
mænd	64	23	9	5	6.445
Total, antal	8.773	2.911	1.118	593	

Anm.: Tabellen omfatter kun personer, der havde fuldført den 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997.

I tabel 4.43 er forsinkelsen for de personer, der havde fuldført uddannelsen, fordelt på typen af uddannelse og på køn. Det fremgår af tabellen, at der var betydelig variation i forsinkelsen for henholdsvis studerende i KVU, MVU og LVU. Af de 4.430 personer med en fuldført KVU, havde 84 % gennemført uddannelsen uden forsinkelse og 15 % med op til et års forsinkelse. For de studerende i MVU var de tilsvarende procenter 75 og 19. Det største forsinkelsesproblem fandtes i de lange videregående uddannelser, hvor kun 25 % havde fuldført uddannelsen uden forsinkelse, 35 % med op til et års forsinkelse, 26 % med op til 2 års forsinkelse og 14 % med mere end 2 års forsinkelse.

Totalt set var kvinderne lidt mindre forsinkede end mændene – 67 % af kvinderne gennemførte uden forsinkelse mod mændenes 64 %. Denne tendens er gældende for KVU og MVU, men ikke for LVU, hvor kun 20 % af kvinderne havde fuldført uddannelsen uden forsinkelse mod mændenes 29 %.

Forsinkelsesproblemet er overvejende i de lange videregående uddannelser, og der ses derfor kun på denne type uddannelser med en normeret studietid på 49 måneder eller derover i det efterfølgende.

Tabel 4.44 LVU-populationen fordelt efter forsinkelse i 1. SU-uddannelse og finansieringskomponenter i % af bruttoindkomsten.

Finansieringskomponenter under 1. SU-uddannelse	Forsinkelse i 1. SU-uddannelse				I alt
	0 måneder	1-12 måneder	13-24 måneder	25 måneder og derover	
	----- % -----				antal
SU i % af bruttoindkomst					
0 %	33	43	13	13	40
1-24 %	15	37	26	22	360
25-49 %	20	40	27	13	1.807
50-74 %	26	38	26	10	560
75-100 %	22	47	24	8	51
Løn i % af bruttoindkomst					
0 %	27	36	27	9	33
1-24 %	23	37	29	10	382
25-49 %	23	40	26	11	1.091
50-74 %	19	40	27	15	1.164
75-100 %	12	41	25	22	148
ASSO i % af bruttoindkomst					
0 %	22	42	20	16	633
1-24 %	21	39	28	12	2.054
25-49 %	15	32	37	15	78
50-74 %	10	38	38	14	29
75-100 %	25	21	29	25	24
Total	21	40	26	13	
Total, antal	584	1.115	745	374	2.818

Anm.: Tabellen omfatter kun personer, der havde fuldført den 1. videregående SU-uddannelse med en normeret studietid på 49 måneder eller derover pr. ultimo 1997. Opgørelsesgrundlaget er derfor et andet end i tabel 4.43, hvorfor totalerne ikke er ens.

Af tabel 4.44 fremgår, at 21 % af samtlige 2.818 personer, der havde fuldført en LVU pr. ultimo 1997, gennemførte studiet uden forsinkelse, mens 40 % fuldførte uddannelsen med indtil et års forsinkelse, 26 % med 1- 2 års forsinkelse og 13 % med mere end 2 års forsinkelse.

Personer, der overvejende finansierede uddannelsen med SU (50 % af bruttoindkomsten eller mere), havde mindre forsinkelse sammenlignet med den gennemsnitlige forsinkelse. Det samme var tilfældet for personer med en lav andel af lønindkomst og en lav andel af ASOO.

Modsat havde personer med lav SU-andel og høj løn-andel større forsinkelse end den gennemsnitlige.

Tabel 4.45 LVU-populationen fordelt efter forsinkelse i 1. SU-uddannelse og ventetid før 1. SU-uddannelse.

Ventetid før 1. SU-uddannelse	Forsinkelse i 1. SU-uddannelse				I alt
	0 måneder	1-12 måneder	13-24 måneder	25 måneder og derover	
	----- % -----				antal
Under 13 måneder	24	40	22	14	1.059
13 – 24 måneder	19	40	28	13	905
25 – 36 måneder	19	39	31	11	475
37 – 48 måneder	16	33	34	17	166
49 måneder og derover	20	39	26	15	213
Total	21	40	26	13	
Total, antal	584	1.115	745	374	2.818

Anm.: Tabellen omfatter kun personer, der havde fuldført den 1. videregående SU-uddannelse med en normeret studietid på 49 måneder eller derover pr. ultimo 1997.

I tabel 4.45 belyses sammenhængen mellem den ventetid, der er gået fra forudgående afsluttede uddannelse til starten af den første lange videregående SU-uddannelse, og forsinkelsen i uddannelsen. Personer, der startede umiddelbart efter forudgående uddannelse (ventetid under 13 måneder), havde mindre forsinkelse end dem, der udskød studiestart. Af de 1.059 personer, der påbegyndte uddannelsen med under 13 måneders ventetid, gennemførte de 24 % uddannelsen uden forsinkelse i forhold til den normerede studietid. Hovedtendensen var, at andelen med forsinkelse steg med længden af ventetid før uddannelsesstart.

Der er en naturlig sammenhæng mellem ventetid før uddannelsesstart og alder ved uddannelsesstart. Baggrundsmaterialet viser også en tilsvarende sammenhæng mellem alder og forsinkelse, der afspejler at tendensen til forsinkelse stiger sammen med alderen ved uddannelsesstart – i hvert fald til en alder omkring 24 år ved uddannelsens start. Antallet af personer i de ældre aldersklasser er forholdsvis begrænset og sammenhængen med forsinkelse knap så entydig, hvis man samtidig ser på længden af forsinkelsen.

4.6 Uddannelsesaktiviteter fra 1989 – 1997

I dette afsnit belyses den samlede uddannelsesaktivitet i undersøgelsesperioden, altså også eventuel uddannelsesaktivitet efter den 1. SU-uddannelse, som blev belyst i det foregående afsnit. For hver person i VU-populationen er det samlede antal påbegyndte, afbrudte og fuldførte uddannelser i undersøgelsesperioden opgjort. Der er desuden foretaget en optælling af det antal måneder, de enkelte personer har været under uddannelse i den første SU-uddannelse, i SU-uddannelser i alt og i alle uddannelser (også ikke SU-berettigende) i løbet af undersøgelsesperioden.

I slutningen af afsnittet belyses, i hvilket omfang de personer, der afbrød den første SU-uddannelse, fuldførte en anden uddannelse eller måtte anses for helt at have forladt uddannelsessystemet.

Tabel 4.46 VU-populationen fordelt på status for 1. SU-uddannelse og antal måneder i 1. SU-uddannelse i alt i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse / status	Antal mdr. i 1. SU-uddannelse i perioden 1989 – 1997						I alt antal
	Under 13 mdr.	13-24 mdr.	25-36 mdr.	37-48 mdr.	49-60 mdr.	61 mdr. og derover	
	----- % -----						
KVU	14	40	40	5	1	0	5.242
MVU	17	7	38	27	8	4	8.019
LVU	17	12	7	5	10	49	7.318
VU-population i alt	16	17	28	13	7	19	20.579
heraf med 1. SU-uddannelse:							
fuldført	2	14	37	18	10	19	13.395
afbrudt	49	26	11	6	3	5	6.208
igangværende	•	•	•	•	•	100	976
Total, antal	3.305	3.502	5.673	2.751	1.470	3.878	

Tabel 4.46 viser, at 16 % af VU-populationen ved udgangen af 1997 havde været i gang med den første SU-uddannelse i op til et år, 19 % i over 5 år og godt en fjerdedel (28 %) mellem to og tre år. KVU-populationen havde meget naturligt været i gang med den første SU-uddannelse i kortere tid (80 % i et til tre år). 65 % af MVU-populationen havde været i gang to til fire år, og 59 % af LVU populationen havde været i gang med den første SU-uddannelse i mere end fire år.

De godt 13.000 af VU-populationen, der ved udgangen af 1997 havde fuldført den første SU-uddannelse, havde generelt været længere tid i den første SU-uddannelse end de godt 6.200, der afbrød uddannelsen. Omkring halvdelen af dem, der afbrød den første videregående SU-uddannelse, afbrød nemlig inden for det første år, og godt en fjerdedel afbrød i løbet af det andet år. De knap 1.000 studerende, der fortsat var i gang med den først valgte videregående SU-uddannelse, havde ifølge sagens natur været under uddannelse i mere end fem år ved udgangen af 1997.

Tabellen afspejler, hvor mange måneder de uddannelsessøgende havde været i den første videregående SU-uddannelse, men siger intet om et eventuelt senere uddannelsesforløb. En person, der fx afbrød den første uddannelse, kunne efterfølgende have påbegyndt en anden uddannelse, ligesom en person, der fx først havde fuldført en KVU, senere kunne have fortsat uddannelsesforløbet på en MVU eller en LVU.

I de to efterfølgende tabeller belyses denne eventuelle yderligere uddannelsesaktivitet for de personer, der fuldførte / afbrød den første SU-uddannelse. Antal måneder i uddannelse er fordelt på henholdsvis første videregående SU-uddannelse, SU-uddannelser i alt og alle uddannelser.

Tabel 4.47 VU-populationen, der fuldførte 1. SU-uddannelse, fordelt på antal måneder i uddannelse og uddannelses typer i perioden 1989-1997.

VU-population / uddannelses type	Antal mdr. i uddannelse i perioden 1989 – 1997						I alt antal
	Under 13 mdr.	13-24 mdr.	25-36 mdr.	37-48 mdr.	49-60 mdr.	61 mdr. og derover	
	----- % -----						
KVU-population under uddannelse i:							4.430
1. SU-uddannelse	6	41	46	6	1	0	
SU-uddannelser i alt	5	35	48	9	2	2	
Alle uddannelser	4	33	47	10	2	3	
MVU-population under uddannelse i:							5.631
1. SU-uddannelse	0	1	49	36	11	4	
SU-uddannelser i alt	0	1	29	32	15	22	
Alle uddannelser	0	1	24	31	17	27	
LVU-population under uddannelse i:							3.334
1. SU-uddannelse	0	1	6	3	19	71	
SU-uddannelser i alt	0	0	2	2	18	78	
Alle uddannelser	0	0	1	2	15	82	
VU-population i alt under uddannelse i:							13.395
1. SU-uddannelse	2	14	37	18	10	19	
SU-uddannelser i alt	2	12	28	17	12	29	
Alle uddannelser	1	11	26	17	12	33	

Af de godt 13.000 studerende, der fuldførte den første videregående SU-uddannelse, havde 19 % været under uddannelse i den 1. SU-uddannelse i over 5 år, jf. tabel 4.47. Nogle af personerne supplerede den først fuldførte SU-uddannelse med yderligere uddannelsesaktiviteter i undersøgelsesperioden, jf. at 33 % havde været under uddannelse i over 5 år. Det var især personer, der fuldførte en MVU, som supplerede med yderligere uddannelse. Kun 4 % af disse var under uddannelse i den første SU-uddannelse i over 5 år, men 27 % havde en samlet uddannelsesperiode på over 5 år.

Denne tendens til at supplere uddannelsesaktiviteten i den først påbegyndte videregående SU-uddannelse, ses – meget naturligt – endnu mere tydeligt i den efterfølgende tabel for den del af VU-populationen, der afbrød den første SU-uddannelse.

Tabel 4.48 VU-populationen, der afbrød 1. SU-uddannelse, fordelt på antal måneder i uddannelse og uddannelsesstyper i perioden 1989-1997.

VU-population / uddannelsesstype	Antal mdr. i uddannelse i perioden 1989 – 1997						I alt
	Under 13 mdr.	13-24 mdr.	25-36 mdr.	37-48 mdr.	49-60 mdr.	61 mdr. og derover	
	----- % -----						antal
KVU-population under uddannelse i:							812
1. SU-uddannelse	58	32	6	3	1	0	
SU-uddannelser i alt	45	30	10	8	4	3	
Alle uddannelser	37	29	13	10	6	5	
MVU-population under uddannelse i:							2.371
1. SU-uddannelse	56	22	11	5	3	2	
SU-uddannelser i alt	20	18	15	13	13	22	
Alle uddannelser	10	12	13	16	18	30	
LVU-population under uddannelse i:							3.025
1. SU-uddannelse	41	27	11	8	4	9	
SU-uddannelser i alt	8	8	8	9	12	56	
Alle uddannelser	4	5	7	9	13	62	
VU-population i alt under uddannelse i:							6.208
1. SU-uddannelse	49	26	11	6	3	5	
SU-uddannelser i alt	17	15	11	10	11	36	
Alle uddannelser	11	11	10	12	14	42	

Af de godt 6.200 studerende, der afbrød den først påbegyndte videregående SU-uddannelse, havde omkring halvdelen været under uddannelse i den 1. SU-uddannelse i højst 1 år og ca. en fjerdedel imellem 1 og 2 år, jf. tabel 4.48. Den sidste fjerdedel afbrød først uddannelsen efter mere end 2 år. En stor del af personerne begyndte på andre uddannelser i undersøgelsesperioden, jf. at 42 % havde været under uddannelse i over 5 år på opgørelsestidspunktet i slutningen af 1997. Det var især personer, der afbrød en LVU, som gik i gang med en anden uddannelse. Kun 9 % af disse var under uddannelse i den første SU-uddannelse i over 5 år, men 62 % havde en samlet uddannelsesperiode på over 5 år.

Tabel 4.49 VU-populationen fordelt på status for 1. SU-uddannelse og antal påbegyndte videregående uddannelser i alt i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse / status	Antal påbegyndte VU'er i perioden 1989 - 1997			I alt
	1 VU	2 VU'er	3 VU'er eller mere	
	----- % -----			antal
KVU	87	12	1	5.242
MVU	56	34	10	8.019
LVU	56	34	10	7.318
VU-population i alt	64	29	8	20.579
heraf med 1. SU-uddannelse:				
fuldført	75	22	4	13.395
afbrudt	34	48	18	6.208
igangværende	100	•	•	976
Total, antal	13.102	5.865	1.612	20.579

Godt 13.000 af VU-populationen (64 %) begyndte kun på én VU i perioden 1989 – 1997, jf. tabel 4.49. Den sidste tredjedel (36 %) begyndte på 2 eller flere videregående uddannelser i perioden.

En tredjedel (34 %) af personerne begyndte ikke på en ny VU i perioden efter at have afbrudt den første. To tredjedele (66 %) begyndte på mindst en ny VU efter at have afbrudt den første. Af det bagved liggende undersøgelsesmateriale fremgår, at det især var personer med en afbrudt KVU (76 %), der ikke begyndte på en ny uddannelse, mens de tilsvarende andele for personer med en afbrudt MVU eller LVU var nede på henholdsvis 37 % og 21 %.

Tabel 4.50 VU-populationen fordelt på status for 1. SU-uddannelse og antal afbrudte videregående uddannelser i alt i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse / status	Antal afbrudte VU'er i perioden 1989 - 1997				I alt
	Ingen afbrudte VU'er	1 VU	2 VU'er	3 VU'er eller mere	
	----- % -----				antal
KVU	82	17	1	0	5.242
MVU	61	32	6	1	8.019
LVU	55	35	9	1	7.318
VU-population i alt	64	29	6	1	20.579
heraf med 1. SU-uddannelse:					
fuldført	92	8	1	0	13.395
afbrudt	•	79	17	3	6.208
igangværende	100	•	•	•	976
Total, antal	13.233	5.968	1.175	203	20.579

Næsten to tredjedele af VU-populationen (64 %) gennemførte uddannelsesaktiviteter uden at afbryde et påbegyndt uddannelsesforløb, mens 29 % afbrød 1 VU og 7 % afbrød 2 eller flere VU'er, jf. tabel 4.50. Omkring 8 % af de personer, der fuldførte den første SU-uddannelse, afbrød mindst en efterfølgende påbegyndt VU. Omkring en femtedel af de personer, der afbrød den første SU-uddannelse, afbrød også en efterfølgende. Det kan ikke udelukkes, at en del af de næsten 1.000 personer, der forsat var i gang med den første SU-uddannelse ved undersøgelsesperiodens slutning, på et senere tidspunkt vil afbryde uddannelsen. Andelen af personer med mindst en afbrudt VU var mindst for KVVU-populationen (18 %) og størst for LVU-populationen (45 %).

Tabel 4.51 VU-populationen fordelt på status for 1. SU-uddannelse og antal fuldførte videregående uddannelser i alt i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse / status	Antal fuldførte VU'er i perioden 1989 - 1997				I alt antal
	Ingen fuldførte VU'er	1 VU	2 VU'er	3 VU'er eller mere	
	----- % -----				
KVVU	13	81	6	0	5.242
MVVU	19	68	13	0	8.019
LVU	39	57	4	0	7.318
VU-population i alt	25	67	8	0	20.579
heraf med 1. SU-uddannelse:					
fuldført	•	89	11	0	13.395
afbrudt	66	31	2	0	6.208
igangværende	100	•	•	•	976
Total, antal	5.094	13.832	1.630	23	20.579

Tre fjerdele af VU-populationen havde fuldført mindst 1 VU i løbet af undersøgelsesperiodens godt otte år, mens 25 % (5.094) ikke havde fuldført en VU, jf. tabel 4.51. Knap 1.000 af de 5.094 personer uden en fuldført VU var forsat i gang med den første SU-uddannelse.

Tabellen viser også, at omkring en tredjedel af dem, der afbrød den første SU-uddannelse, i løbet af undersøgelsesperioden alligevel fik fuldført en VU.

Andelen, der fuldfører mindst 1 VU, må forventes at stige, hvis man også betragter tiden efter udgangen af 1997, da det bagved liggende undersøgelsesmateriale viser, at knap halvdelen (2.348) af de ca. 5.100 personer uden en fuldført VU ved udgangen af 1997 var i gang med en videregående uddannelse.

Tabel 4.52 VU-populationen, der afbrød 1. SU-uddannelse, fordelt på alder pr. ultimo 1989 og videregående uddannelsesaktivitet i perioden 1989-1997.

SU-uddannelse / alder ultimo 1989	Ingen fuldførte VU'er	Mindst 1 fuldført VU	I alt
	----- % -----		antal
KVU i alt	85	15	812
Under 20 år	93	7	15
20 – 24 år	81	19	360
25 – 29 år	81	19	190
30 år og derover	95	5	247
MVU i alt	64	36	2.371
Under 20 år	60	40	252
20 – 24 år	63	37	1.711
25 – 29 år	69	31	259
30 år og derover	85	15	149
LVU i alt	63	37	3.025
Under 20 år	60	40	507
20 – 24 år	59	41	1.985
25 – 29 år	72	28	316
30 år og derover	91	9	217
Total	66	34	6.208
Under 20 år	61	39	774
20 – 24 år	62	38	4.056
25 – 29 år	73	27	765
30 år og derover	91	9	613
Total, antal	4.118	2.090	6.208
heraf under uddannelse ult. 1997 i :	1.516	263	1.779
UU	144	6	150
KVU	71	12	83
MVU	424	73	497
LVU	877	172	1.049

Tabel 4.52 belyser, hvor mange af de personer, der afbrød den første videregående SU-uddannelse, der ved undersøgelsesperiodens slutning havde fuldført en anden VU og sammenhængen med alder ved uddannelsens start i 1989. Af de 6.208 personer, der afbrød den første SU-uddannelse havde 2.090 (34%) fuldført en anden VU ved udgangen af 1997, mens 4.118 ikke havde fuldført en VU, fordi de aldrig var begyndt på en ny uddannelse, havde afbrudt den nye uddannelse, eller fordi de fortsat var i gang med den nye uddannelse.

Der var en generel tendens til, at de ”yngre afbrydere” i større udstrækning havde fuldført en anden videregående uddannelse ved udgangen af 1997 end de ”ældre afbrydere”, jf. at 39 % af afbryderne på under 20 år ved uddannelsesstart havde fuldført en ny VU i modsætning til, at kun 9 % af afbryderne på 30 år eller mere ved uddannelsesstart havde fuldført en ny VU. Denne tendens var mest markant for LVU-populationen og mindst fremtrædende for KVU-populationen.

Det er usikkert, hvor stor en del af de godt 1.500 personer uden en fuldført VU, der fortsat var i gang med en uddannelse ved udgangen af 1997, som på et senere tidspunkt fuldfører en uddannelse. Af de godt 4.100 uden en fuldført VU, havde 500 – 600 fuldført en ungdomsuddannelse i perioden.

Tabel 4.53 VU-populationen, der afbrød 1. SU-uddannelse, fordelt på karakter fra gymnasial eksamen og videregående uddannelsesaktivitet i perioden 1989-1997.

1. SU-uddannelse / karakter fra gymnasial eksamen	Ingen fuldførte VU'er	Mindst 1 fuldført VU	I alt
	----- % -----		antal
KVU i alt	85	15	812
Under 7	84	16	31
7 – 7,9	78	22	54
8 – 8,9	70	30	40
9 – 9,9	71	29	7
10 og derover	100	0	3
Uoplyst	87	13	677
MVU i alt	64	36	2.371
Under 7	70	30	201
7 – 7,9	62	38	596
8 – 8,9	58	43	633
9 – 9,9	45	55	170
10 og derover	43	57	14
Uoplyst	76	24	757
LVU i alt	63	37	3.025
Under 7	70	30	46
7 – 7,9	65	35	341
8 – 8,9	57	43	980
9 – 9,9	62	38	933
10 og derover	55	45	201
Uoplyst	77	23	524
Total	66	34	6.208
Under 7	71	29	278
7 – 7,9	64	36	991
8 – 8,9	57	43	1.653
9 – 9,9	59	41	1.110
10 og derover	55	45	218
Uoplyst	80	20	1.958
Total, antal	4.118	2.090	6.208
heraf under uddannelse ult. 1997 i :	1.516	263	1.779
UU	144	6	150
KVU	71	12	83
MVU	424	73	497
LVU	877	172	1.049

Anm.: Personer uden oplyst karakter omfatter både personer uden forudgående gymnasial eksamen og personer med en gymnasial eksamen fra et tidspunkt før karaktergennemsnittet blev registreret i Danmarks Statistik.

Tabel 4.53 belyser sammenhængen med karakter fra den gymnasiale eksamen, men svarer i øvrigt til tabel 4.52. Generelt klarede personer med høje karaktergennemsnit sig bedre end personer med lave. 45 % af de personer, der havde 10 eller mere i karaktergennemsnit, havde fuldført en ny VU ved udgangen af 1997. For personer med under 7 i karaktergennemsnit var det kun 29 %, der havde fuldført en ny VU. Andelen med fuldført VU lå endnu lavere (20 %) for personer uden oplyst karakter fra gymnasial eksamen.

4.7 SU-modtagere med inaktivitet, manglende klip, orlov og dobbeltklip

Tildeling af SU-støtte kan på forskellig måde indvirke på de studerendes uddannelsesforløb – primært via finansieringen og de afledte virkninger heraf på leve- og studievilkår. Der udarbejdes jævnligt statistisk materiale om SU-støttens omfang og udvikling, og der er derfor ikke i denne undersøgelse lagt stor vægt på at belyse disse forhold.

SU-regelsættet stiller bl.a. visse krav til de studerende mht studieaktivitet, ligesom der er begrænsninger mht, hvor lang tid den studerende kan få SU-støtte. Regelsættet giver samtidig de studerende en række valgmuligheder, fx mht at tage orlov under uddannelsen og fordele støtten i uddannelsesforløbet ved at fravælge støtte i en periode mod at få udbetalt dobbelt støtte i en anden periode.

I dette afsnit belyses, hvor mange personer fra VU-populationen, der blev erklæret studieinaktive, der ikke havde nok SU-klip til uddannelsen, der tog orlov i uddannelsesforløbet, og som sparede op til og fik udbetalt dobbeltklip.

Oplysningerne er baseret på de registreringer, der findes om SU-støttemodtagere i SUstyrelsens edb-system. VU-populationen omfatter også en mindre andel, som aldrig har finansieret uddannelsesforløbet via SU-systemet, hvilket betyder, at de anførte procenter for inaktivitet m.v. er en smule undervurderet.

Tabel 4.54 Personer i VU-populationen med inaktivitet, manglende klip, orlov eller dobbeltklip i uddannelsen fordelt på antal måneder i alt i SU-uddannelser pr. ultimo 1997.

	Antal måneder i alt i SU-uddannelser pr. ultimo 1997						I alt
	1 - 12	13 - 24	25 - 36	37 - 48	49 - 60	Over 60	
VU-population i alt	1.279	2.480	4.485	2.914	2.264	7.157	20.579
Heraf med inaktivitet	9	36	45	41	66	504	701
Med inaktivitet, %	1 %	1 %	1 %	1 %	3 %	7 %	3 %
Heraf med manglende klip	34	108	199	215	319	2.282	3.157
Med manglende klip, %	3 %	4 %	4 %	7 %	14 %	32 %	15 %
Heraf med orlov	33	97	113	298	267	1.896	2.704
Med orlov, %	3 %	4 %	3 %	10 %	12 %	26 %	13 %
Heraf med dobbeltklip	10	11	15	74	332	842	1.284
Med dobbeltklip, %	1 %	0 %	0 %	3 %	15 %	12 %	6 %

Tabel 4.54 viser, hvor mange personer i VU-populationen der på et eller andet tidspunkt i tidsrummet 1989 til 1997 var indberettet som studieinaktive til SU-styrelsens register, havde manglet SU-klip til uddannelsen, havde haft orlov eller havde fået udbetalt dobbelt SU-støtte. Tallene er sat i relation til, hvor mange måneder personerne havde været i gang med en SU-uddannelse i hele perioden.

Godt 700 personer eller 3 % af hele VU-populationen blev i løbet af undersøgelsesperioden indberettet af uddannelsesstederne som studieinaktive med det resultat, at SU-støtten blev stoppet, indtil personen blev erklæret studieaktiv igen. Baggrundsmaterialet viser, at knap 500 personer havde været erklæret

inaktive i 1 – 12 måneder. Resten havde været inaktive i længere tid. Andelen af inaktive var særlig høj (7 %) for personer, der havde været i SU-uddannelser i mere end 60 måneder.

En langt større andel af VU-populationen fik SU-støtten stoppet, fordi de manglede SU-klip til uddannelsen. Det drejede sig om 15 % eller 3.157 personer – hovedparten var studerende, der havde været i SU-uddannelser i mere end 60 måneder. Undersøgelsens baggrundsmateriale viser, at godt 2.900 personer havde manglet klip i 1- 12 måneder – resten i flere måneder.

Hvis en studerende tager orlov fra en uddannelse, medfører det, at SU-støtten stoppes for orlovsperioden, og formentlig også i mange tilfælde en forsinkelse i uddannelsen i form af et senere fuldførelses-tidspunkt. Der var godt 2.700 (13 %) af VU-populationen, der i løbet af undersøgelsesperioden var registreret med orlov i SU-systemet. For personer med en lang uddannelsesperiode (over 60 måneder) var andelen med orlov 26 %. Hovedparten (godt 2.200 i følge undersøgelsesmateriale) havde haft en samlet orlovsperiode på 1 – 12 måneder.

En SU-modtager kan få udbetalt dobbeltklip i de sidste måneder af uddannelsen, hvis uddannelsesstedet bekræfter, at den studerende forventes at kunne fuldføre uddannelsen inden for 12 måneder. Det er samtidig en forudsætning, at der er sparet op til sådanne dobbeltklip i form af tidligere fravalg af støtte. Knap 1.300 personer i VU-populationen eller 6 % benyttede sig af denne mulighed for omfordeling af SU-støtten i uddannelsesforløbet. Denne mulighed var hyppigst anvendt af personer i SU-uddannelser i 49 – 60 måneder (15 %). Omkring 12 % af personerne i SU-uddannelser i mere end 60 måneder benyttede sig af denne ordning. Næsten 1.000 personer fik dobbeltklip i 1 – 6 måneder i følge undersøgelsens baggrundsmateriale.

5. Sammenligninger af de to populationer

I de foregående kapitler er forhold som undersøgelsespersonernes baggrund, deres måde at finansiere uddannelserne på, forløbet af den første SU-uddannelse m.v. blevet belyst for populationerne hver for sig. I dette kapitel foretages nogle sammenligninger af de to populationer, ligesom der i en række tilfælde er foretaget opgørelser for den totale undersøgelsespopulation.

Kapitlet skal tjene til dels at fremhæve forskelle mellem populationerne, hvor det er vurderet interessant, dels at skabe overblik over hele datamaterialet.

I afsnit 5.1 sammenlignes de to populationers alderssammensætning. Derefter følger en sammenligning af personernes forældrebaggrund (5.2). I afsnit 5.3 sammenlignes SU-støttens dækningsgrad dels i videregående SU-uddannelsesforløb for begge populationer, dels i SU-ungdomsuddannelser hhv. videregående SU-uddannelser. I forlængelse heraf sammenlignes de to populationers måde at finansiere uddannelserne på (5.4), og endelig sammenlignes forløbet af den første SU-uddannelse fordelt på en række variable.

5.1 Alderssammensætning

I afsnit 3.1 og 4.1 blev blandt andet populationernes aldersfordeling ved undersøgelsens start belyst. Tabeller i disse afsnit viste, at UU-populationen havde en homogen alderssammensætning, mens den var mere spredt i VU-populationen. Forskelle i populationernes alderssammensætning skyldes primært forskelle i ventetid før uddannelsesstart på de to uddannelsesniveauer; hvor UU-populationen over en bred kam gik direkte fra den adgangsgivende eksamen til 1. SU-uddannelse, var billedet mere blandet for VU-populationens vedkommende.

Tabel 5.1 Populationerne fordelt efter alder ultimo 1989.

Population	Alder ultimo 1989					I alt
	Under 18 år	18 – 19 år	20 – 24 år	25 – 29 år	30 år og derover	
	----- % -----					antal
UU	63	24	7	3	3	36.905
Mat. + sprog. gymn.	97	2	0	0	0	17.580
Studkursus + hf	46	38	13	3	2	6.133
Htx + hhx	33	60	5	1	1	8.493
Øvr. UU'er	11	24	30	15	19	4.699
VU	0	11	64	14	10	20.579
KVU	0	2	51	24	23	5.242
MVU	0	10	71	12	7	8.019
LVU	0	21	67	8	5	7.318
Total	40	20	28	7	5	57.484

Det fremgår af tabel 5.1, at de to populationers personer var koncentreret om nogle bestemte aldersintervaller. Hvor næsten 2/3 af UU-populationen var under 18 år ved undersøgelsens begyndelse, befandt en tilsvarende andel af VU-populationen sig i intervallet 20 – 24 år. Man kan sige, at det var alderstrinnet 20 år, som adskilte de to populationer, idet 87 % af UU-populationen var under 20 år, mens 88 % af VU-populationen netop var 20 år eller derover.

5.2 Forældrebaggrund

De følgende tabeller belyser den forældremæssige baggrund for alle personer i undersøgelsen fordelt på grupper af 1. SU-uddannelse. Den forældremæssige baggrund er opgjort ved starten af undersøgelsesperioden i 1989 og omfatter forældrenes højst fuldførte uddannelse, arbejdsmarkedsstatus og forældrenes samlede bruttoindkomst.

For en del af undersøgelsespersonerne findes ikke registeroplysninger om forældrenes uddannelsesbaggrund og arbejdsmarkedsstatus, og disse er derfor udeladt i den procentuelle fordeling i tabellerne.

Tabel 5.2 Undersøgelsespopulationen fordelt på forældrenes højeste uddannelse pr. ultimo 1989 og 1. SU-uddannelse.

	1. SU-uddannelse							I alt	
	Mat. + sprog. gymn.	Stud. kursus + hf	Htx + hhx	Øvr. UU'er	KVU	MVU	LVU	antal	%
	----- % -----							antal	%
Mors højeste uddannelse									
Grundskole	20	37	39	52	53	35	24	16.258	32
Gymn. uddannelse	2	1	1	1	1	1	2	744	1
Erhvervsuddannelse	38	39	47	35	32	38	33	19.249	38
KVU	11	9	5	4	5	7	10	4.246	8
MVU	22	13	8	7	9	16	24	8.148	16
LVU	6	2	0	1	1	2	7	1.793	4
	100	100	100	100	100	100	100	50.438	100
Uoplyst, antal	1.128	649	596	1.172	1.227	1.205	1.069	7.046	
Fars højeste uddannelse									
Grundskole	17	28	30	36	36	24	17	11.617	24
Gymn. uddannelse	3	1	0	0	0	1	2	776	2
Erhvervsuddannelse	37	47	53	48	45	41	31	20.154	42
KVU	6	7	5	5	6	6	5	2.855	6
MVU	20	11	9	8	9	17	20	7.345	15
LVU	18	6	3	2	4	10	23	5.651	12
	100	100	100	100	100	100	100	48.398	100
Uoplyst, antal	1.527	820	721	1.436	1.570	1.577	1.435	9.086	
Total, antal	17.580	6.133	8.685	4.507	5.242	8.019	7.318	57.484	

Tabel 5.2 viser, at hovedparten af total-populationens forældre (38 % af mødre og 42 % af fædre) havde en erhvervsuddannelse som højst fuldførte uddannelse. Den næststørste enkeltgruppe var forældre med grundskolen som højst fuldførte uddannelse (32 % af mødre og 24 % af fædre). Henholdsvis 28 % af mødre og 33 % af fædre havde en videregående uddannelse.

Rekrutteringen til matematisk/sprogligt gymnasium og til de lange videregående uddannelser mht. forældrenes uddannelsesbaggrund var forholdsvis ensartet. Forældrene til personer i disse uddannelser havde i højere grad en VU som baggrund end forældrene til personer i de øvrige kategorier af uddannelser. For mødrenes vedkommende havde 39 % henholdsvis 41 % en VU-baggrund til personer i matematisk/sprogligt gymnasium og LVU mod den gennemsnitlige procent på 28. De tilsvarende andele

for fædrenes vedkommende var 44 og 48 mod gennemsnittet på 33 %. Modsat var forældrene med en grundskole- eller en erhvervsuddannelse underrepræsenteret.

De modsatte tendenser (overrepræsentation af grundskole- eller erhvervsuddannelse og underrepræsentation af VU-baggrund) gjorde sig gældende for hovedparten af de øvrige uddannelseskategorier – især ”htx+hhx”, ”øvr. UU'er” og ”KVU”.

Tabel 5.3 Undersøgelsespopulationen fordelt på forældrenes arbejdsmarkedsstatus pr. ultimo 1989 og 1. SU-uddannelse.

	1. SU-uddannelse							I alt	
	Mat. + sprog. gymn.	Stud. kursus + hf	Htx + hhx	Øvr. UU'er	KVU	MVU	LVU	antal	%
Mors arbejdsmarkedsstatus	----- % -----							antal	%
Selvstændig	8	9	10	8	9	9	9	4.269	9
Ledende funktionær	34	21	14	13	14	23	35	12.529	25
Funktionær i øvrigt	35	32	37	29	28	31	30	16.330	33
Anden lønmodtager	14	24	27	32	29	21	14	10.083	20
Arbejdsløs	4	6	5	8	7	6	4	2.570	5
Uden for arbejdsstyrken	6	7	6	11	13	10	9	3.957	8
	100	100	100	100	100	100	100	49.738	100
Uoplyst, antal	766	719	633	1.484	1.590	1.408	1.146	7.746	
Fars arbejdsmarkedsstatus									
Selvstændig	16	17	18	16	17	19	19	8.180	17
Ledende funktionær	52	35	33	28	31	45	54	20.675	43
Funktionær i øvrigt	20	28	29	28	25	19	15	10.754	23
Anden lønmodtager	7	13	14	17	13	9	5	4.638	10
Arbejdsløs	3	5	3	6	6	4	3	1.790	4
Uden for arbejdsstyrken	2	3	3	6	8	5	4	1.723	4
	100	100	100	100	100	100	100	47.760	100
Uoplyst, antal	1.381	932	779	1.603	1.832	1.718	1.479	9.724	
Total, antal	17.580	6.133	8.685	4.507	5.242	8.019	7.318	57.484	

Tabel 5.3 afspejler visse sammenhænge mellem de unges valg af 1. SU-uddannelse og den status, forældrene havde på arbejdsmarkedet i 1989. I alt var 34 % af mødrene ”selvstændige” eller ”ledende funktionær”, 53 % ”funktionær i øvrigt” eller ”anden lønmodtager” og 13 % ”arbejdsløs” eller ”uden for arbejdsstyrken”. De tilsvarende andele for fædre var henholdsvis 60 %, 33 % og 8 %. Forældrene til de uddannelsessøgende i matematisk/sprogligt gymnasium og i LVU var i større grad ”ledende funktionær” i forhold til de totale andele. Mødrene med denne type arbejdsmarkedsstatus til uddannelsessøgende i disse to uddannelseskategorier udgjorde henholdsvis 34 % og 35 % mod den gennemsnitlige andel på 25 %. For fædrenes vedkommende var de tilsvarende procenter 52 og 54 sammenlignet med den gennemsnitlige andel på 43 %.

Forældrene til de uddannelsessøgende i de øvrige grupper af uddannelser var i forhold til gennemsnittet generelt overrepræsenteret af grupperne ”funktionær i øvrigt” eller ”anden lønmodtager”.

Tabel 5.4 Undersøgelsespopulationen fordelt på 1. SU-uddannelse og forældrenes samlede bruttoindkomst i 1989.

Forældrenes samlede bruttoindkomst i 1989	1. SU-uddannelse							I alt	
	Mat. + sprog. gymn.	Stud. kursus + hf	Htx + hhx	Øvr. UU'er	KVU	MVU	LVU	antal	%
	----- % -----								
Under 100.000 kr.	3	7	4	24	22	12	11	5.274	9
100.000 - 199.999 kr.	5	9	7	13	14	9	6	4.592	8
200.000 - 299.999 kr.	11	18	18	17	18	16	12	8.480	15
300.000 - 399.999 kr.	23	30	33	24	25	24	18	14.346	25
400.000 - 499.999 kr.	24	20	21	13	12	18	19	11.355	20
500.000 kr. og derover	34	16	17	8	9	21	32	13.437	23
	100	100	100	100	100	100	100		
Total, antal	17.580	6.133	8.685	4.507	5.242	8.019	7.318	57.484	100

Anm.: Et ukendt antal personer uden forældre, eller hvis forældres indkomst var ukendt, indgår i intervallet "Under 100.000 kr.".

Tabel 5.4 belyser rekrutteringen til de forskellige kategorier af uddannelser i relation til forældrenes samlede bruttoindkomst i 1989. I alt havde 17 % af forældrene en samlet bruttoindkomst på under 200.000 kr. og 23 % en indkomst på 500.000 kr. eller derover.

I lyset af tendenserne i de to foregående tabeller og den generelle sammenhæng mellem uddannelsesniveau, arbejdsmarkedsstatus og indkomst ses også en forventet tendens i tabel 5.4, som viser, at forældre med en høj indkomst (500.000 kr. og derover) i højere grad dannede baggrund for rekrutteringen til matematisk/sprogligt gymnasium (34 %) og til LVU (32 %) end til de øvrige grupper af uddannelser, hvor andelen lå mellem 8 % og 21 %. Godt en tredjedel af forældrene til personer, der påbegyndte en "øvrige ungdomsuddannelse" (37 %) eller en KVU (36 %), havde en samlet indkomst på under 200.000 kr.

5.3 SU-støttens dækningsgrad

I afsnittene 3.3.1 og 4.4.1 blev SU-støttens dækningsgrad i SU-ungdomsuddannelser hhv. videregående SU-uddannelser belyst. I tabellen nedenfor er dækningsgraden sammenstillet for de to populationer. For UU-populationen vedrører dækningsgraden SU-støtte til SU-ungdomsuddannelser, mens den for VU-populationen dækker SU-støtte til videregående SU-uddannelse. For en mere detaljeret beskrivelse af opgørelsesmetoden og usikkerheder i forbindelse hermed henvises til afsnit 3.3.1 og 4.4.1.

Tabel 5.5 SU-støttens dækningsgrad ¹⁾ pr. ultimo 1997 for personer i SU-uddannelser fordelt efter alder .

Alder ult. 1989	Dækningsgrad i SU-uddannelser						I alt
	0 %	1 – 24 %	25 – 49 %	50 – 74 %	75 – 99 %	100 %	
	----- % -----						antal
UU-populationen							
Under 18 år	31	20	27	15	4	2	23.264
18 – 19 år	6	1	13	21	20	39	8.976
20 – 24 år	16	3	6	11	4	61	2.645
25 – 29 år	36	3	9	14	3	35	974
30 år og derover	43	3	8	10	3	33	1.046
Total, %	24	13	21	16	8	17	100
Total, antal	8.967	4.870	7.793	5.952	2.935	6.388	36.905
VU-populationen							
Under 20 år	2	1	4	16	47	30	2.366
20 – 24 år	4	2	6	15	32	41	13.259
25 – 29 år	13	6	18	16	17	30	2.851
30 år og derover	26	6	26	10	10	22	2.103
Total, %	7	3	9	15	30	36	100
Total, antal	1.436	585	1.910	3.088	6.102	7.458	20.579

1) For UU-populationen er dækningsgraden beregnet som antal måneder med udbetalt SU-støtte i ungdomsuddannelser i procent af antal måneder i SU-ungdomsuddannelser i perioden 1989 – 1997, mens den for VU-populationen er beregnet som antal måneder med udbetalt SU-støtte i videregående uddannelser i procent af antal måneder i videregående SU-uddannelser.

Næsten hver fjerde i UU-populationen modtog slet ikke SU-støtte til SU-ungdomsuddannelser, mens det samme kun gjorde sig gældende for 7 % af VU-populationen i videregående SU-uddannelser. I VU-populationen havde SU-støtten en dækningsgrad på mellem 75 og 100 % for 2/3 af personerne, mens 1/4 af UU-populationen modtog støtte i samme omfang.

Det var naturligvis den meget store andel af under 18-årige i UU-populationen, der trak gennemsnittet ned. Udelades de under 18-årige af beregningen reduceres andelen, som slet ikke modtog støtte, til 13 %, mens 57 % modtog SU-støtte i minimum 75 % af tiden i SU-ungdomsuddannelser.

Fælles for de to populationer er, at de yngre studerende (under 25 år ultimo 1989) havde de største dækningsgrader. For UU-populationens vedkommende modtog mellem 59 og 65 % på disse alderstrin SU i mindst 3/4 af tiden i SU-ungdomsuddannelser, mens de tilsvarende andele hos VU-populationen var 73 - 77 %. Et andet fællestræk er de betydelige andele af personer på 30 år eller mere, som ikke modtog SU på noget tidspunkt.

I løbet af undersøgelsesperioden overgik godt halvdelen (19.315 personer) af UU-populationen til et videregående SU-uddannelsesforløb. Fra 1993 var ca. 10.200 personer fra UU-populationen i en videregående SU-uddannelse – et tal der steg hen over resten af perioden for at ende på knap 14.500 i 1997. Selv om en række forhold (bl.a. de to populationernes aldersmæssige heterogenitet og det ulige antal måneder, som personerne maksimalt kan have været i videregående SU-uddannelser) gør det vanskeligt at sammenligne de to populationer, vil SU-støttens dækningsgrad, for så vidt angår personer i videregående SU-uddannelser, blive belyst i tabellen nedenfor.

Tabel 5.6 SU-støttens dækningsgrad ¹⁾ pr. ultimo 1997 for personer i videregående SU-uddannelser fordelt efter alder.

Population	Dækningsgrad i videregående SU-uddannelser						I alt
	0 %	1 – 24 %	25 – 49 %	50 – 74 %	75 – 99 %	100 %	
	----- % -----						
UU	5	1	2	11	25	56	100
VU	7	3	9	15	30	36	100
	----- antal -----						
UU	910	214	440	2.163	4.855	10.733	19.315
VU	1.436	585	1.910	3.088	6.102	7.458	20.579

Anm.: Omfatter personer, som har været i en videregående SU-uddannelse i mindst 1 måned.

1) Dækningsgraden er beregnet som antal måneder med udbetalt SU-støtte i videregående uddannelser i procent af antal måneder i videregående SU-uddannelser i perioden 1989 - 1997.

Ca. 19.300 (svarende til godt halvdelen) af UU-populationen var i løbet af undersøgelsesperioden i en videregående SU-uddannelse i mindst en måned. 95 % af UU-populationen og 93 % af VU-populationen fik SU-støtte til videregående SU-uddannelser.

Betragtes udstrækningen af SU-støttens dækningsgrad fik hele 56 % af UU-populationen SU-støtte i lige så mange måneder som de var i videregående SU-uddannelser, mens det samme kun var tilfældet for 36 % af VU-populationen. Dette havde formentlig sammenhæng med, at VU-populationen i sagens natur har kunnet være i videregående SU-uddannelser i hele undersøgelsesperioden, mens dette ikke kunne lade sig gøre for UU-populationen, da de først skulle afslutte den påbegyndte SU-ungdomsuddannelse. Nogle af VU-populationens personer udtømte således deres muligheder for at få SU-støtte, som tiden skred frem, eller fik med stigende alder øgede økonomiske behov, som ikke kunne dækkes, hvis de blev i SU-systemet.

I den følgende tabel belyses derfor SU'ens dækningsgrad hos de to populationer fordelt på antal måneder i videregående SU-uddannelser.

Tabel 5.7 SU-støttens dækningsgrad ¹⁾ pr. ultimo 1997 for personer i videregående SU-uddannelser fordelt efter antal måneder.

Mdr. i videregående SU-uddannelser	Dækningsgrad i videregående SU-uddannelser						I alt	
	0 %	1 – 24 %	25 – 49 %	50 – 74 %	75 – 99 %	100 %		
	----- % -----						antal	%
UU-populationen								
Under 13 mdr.	15	0	1	2	3	78	2.422	13
13 – 24 mdr.	8	1	2	9	14	65	2.999	16
25 – 36 mdr.	3	2	2	10	20	63	3.944	20
37 – 48 mdr.	2	1	3	16	25	53	4.594	24
49 – 60 mdr.	1	1	2	11	41	44	3.193	17
over 60 mdr.	1	1	4	17	51	26	2.163	11
Total %	5	1	2	11	25	56	100	
Total, antal	910	214	440	2.163	4.855	10.733	19.315	100
VU-populationen								
Under 13 mdr.	28	1	7	5	3	57	1.438	7
13 – 24 mdr.	17	3	5	22	12	41	2.431	12
25 – 36 mdr.	7	3	17	6	14	54	4.426	22
37 – 48 mdr.	3	4	12	11	25	45	2.915	14
49 – 60 mdr.	3	4	6	12	35	40	2.244	11
over 60 mdr.	2	3	7	23	51	15	7.125	35
Total, %	7	3	9	15	30	36	100	
Total, antal	1.436	585	1.910	3.088	6.102	7.458	20.579	100

1) Dækningsgraden er beregnet som antal måneder med udbetalt SU-støtte i videregående uddannelser i procent af antal måneder i videregående SU-uddannelser i perioden 1989 - 1997.

Tabel 5.7 viser samme mønster i dækningsgraden for UU- som VU-populationen; de, der var i videregående SU-uddannelse i færrest måneder, var de mest polariserede, idet de groft sagt enten slet ikke modtog SU eller også gjorde det i hele forløbet. Personer fra UU-populationen var typisk i videregående SU-uddannelser i færre måneder end VU-populationen, hvilket kan forklare noget af den højere dækningsgrad. Hertil kommer, at den del af UU-populationen, der fortsatte i et videregående SU-uddannelsesforløb, gennemgående havde en lavere gennemsnitsalder.

5.4 Finansiering

Tabel 5.8 Antal personer i SU-uddannelser hele året i 1990 - 1997 fordelt efter finansieringskombination.

Finansierings-kombination	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
UU-populationen	29.886	16.789	3.334	4.942	7.624	9.667	10.814	11.115
	----- % -----							
Løn & SU	27	31	59	61	68	74	78	76
Kun SU	7	9	23	26	20	14	12	11
Kun løn	54	50	7	1	1	1	2	3
Kun ASOO	1	1	3	4	2	1	1	1
Øvr. kombin.	12	10	8	8	9	9	7	8
	100	100	100	100	100	100	100	100
VU-populationen	16.787	14.833	9.834	8.383	6.998	5.120	3.680	2.599
Løn & SU	61	63	67	67	63	56	48	37
Kun SU	17	18	17	16	14	11	11	10
Kun løn	4	4	3	4	6	11	18	26
Kun ASOO	4	4	3	2	3	4	5	6
Øvrige kombinationer	13	12	9	10	15	17	18	21
	100	100	100	100	100	100	100	100

For VU-populationen var kombinationen løn & SU den dominerende finansieringskombination i alle årene. Det samme var gældende for UU-populationen, når der ses bort fra tiden før 1992, hvor kun en mindre del af populationen var SU-støtteberettiget. Andelen af UU-populationen, der finansierede uddannelserne med løn & SU, svangede fra 1992 til 1997 mellem 59 og 78 %, mens det for VU-populationens vedkommende var ca. 2/3 af de studerende, der havde denne finansieringskombination i de første fem år. Herefter finansierede færre (37 - 56 %) studierne ved denne kombination, idet SU-stipendierne fik aftagende betydning, hvilket også afspejles i tabellens øvrige tal.

Mellem 7 og 26 % af UU-populationen havde SU som eneste indkomstkompont, mens andelen hos VU-populationen var mellem 10 og 18 %.

Andelene, som alene finansierede uddannelserne ved ASOO (andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster), lå på ca. 1 - 4 % hos UU-populationen og 2 - 6 % hos VU-populationen.

I de følgende tabeller belyses den vægt, hvormed de enkelte indkomstkompener indgik i finansieringen af uddannelserne.

Tabel 5.9 Bruttoindkomst for personer i SU- uddannelser hele året i 1990 - 1997 fordelt efter indkomsttype.

Indkomsttype	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
	----- % -----							
UU-populationen								
Lønindkomst	64	62	38	35	39	44	48	51
SU-stipendier	24	24	46	49	50	47	45	41
ASOO	5	3	10	11	8	5	4	4
Anden skattepligtig indkomst	8	10	5	5	4	4	4	4
	100	100	100	100	100	100	100	100
Bruttoindkomst i alt (mill. kr.)	827	452	173	301	510	7138	880	969
Antal personer	29.886	16.789	3.334	4.942	7.624	9.667	10.814	11.115
Bruttoindkomst pr. per. (kr.)	27.700	26.900	51.800	60.800	66.900	73.800	81.400	87.100
VU-populationen								
Lønindkomst	36	37	41	45	48	55	60	65
SU-stipendier	44	42	44	41	37	28	22	16
ASOO	15	15	10	8	10	12	12	12
Anden skattepligtig indkomst	6	6	6	5	4	6	6	7
	100	100	100	100	100	100	100	100
Bruttoindkomst i alt (mill. kr.)	1.119	1.049	698	631	588	474	381	288
Antal personer	16.787	14.833	9.834	8.383	6.998	5.120	3.680	2.599
Bruttoindkomst pr. per. (kr.)	66.700	70.700	71.000	75.300	84.000	92.600	103.500	110.900

Ses igen bort fra de første to år hos UU-populationen er tendensen den samme hos de to populationer. SU-stipendiernes aftagende betydning og lønnens stigende betydning henover årene, som sås i tabel 5.8, gælder også i beløbsmæssig forstand. Da SU-stipendierne var på deres højeste (1994), udgjorde de 50 % af UU-populationens samlede bruttoindkomst, og 44 % (1990 og 1992) af VU-populationens samlede bruttoindkomst.

Det fremgår også af tabel 5.9, at der var betydelig forskel på den gennemsnitlige bruttoindkomst hos de to populationer. I 1990 var den gennemsnitlige bruttoindkomst hos en person i UU-populationen i uddannelse hele året på knap 28.000 kr., mens den gennemsnitlige bruttoindkomst hos en tilsvarende person i VU-populationen var på knap 67.000 kr. eller næsten 40.000 kr. højere. Differencen illustrerer således de to populationers generelt forskellige levevilkår og økonomiske behov. I løbet af undersøgelsesperioden og i takt med, at UU-populationen bliver ældre, flytter hjemmefra etc., mindskes spændet mellem de to populationers bruttoindkomst til ca. 24.000 kr. i 1997.

5.5 Forløbet af den første SU-uddannelse

Tabel 5.10 Populationerne fordelt på 1. SU-uddannelse og status for denne pr. ultimo 1997

1. SU-uddannelse	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt antal
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	
	----- % -----			
UU-populationen, i alt	83	17	-	36.905
Mat. + sprog. gymn.	86	14	-	17.580
Studkursus + hf	74	26	-	6.133
Htx + hhx	94	6	-	8.493
Øvr. UU'er	63	37	-	4.699
VU-populationen, i alt	65	30	5	20.579
KVU	85	15	-	5.242
MVU	70	30	-	8.019
LVU	46	41	13	7.318
Total	77	22	2	57.484

Den totale fuldførelsesprocent for den første SU-uddannelse var på 77 %. 22 % af personerne afbrød uddannelsen, og 2 % var fortsat i gang med uddannelsen ultimo 1997.

Generelt var der en højere fuldførelsesprocent på SU-ungdomsuddannelserne (83 %) end på de videregående SU-uddannelser (65 %). Potentielt kan VU-populationens gennemsnitlige fuldførelsesprocent i sidste ende dog komme op på 70 %, såfremt de igangværende alle fuldfører deres 1. SU-uddannelse.

For begge populationer gælder, at der var stor indbyrdes forskel på fuldførelsesprocenten de respektive uddannelsesgrupper imellem. Den laveste fuldførelsesprocent for UU-populationens vedkommende kunne konstateres hos personer, hvis 1. SU-uddannelse var en "øvrige UU" (63 %), men også studenterkursus og hf lå lavt med 74 %. På de videregående uddannelser faldt fuldførelsesprocenten med længden af uddannelserne. Således havde kun 46 % af dem, der påbegyndte en LVU i 1989, fuldført uddannelsen pr. ultimo 1997, mens hele 85 % af dem, der påbegyndte en KVU, havde gennemført uddannelsen ved undersøgelsesperiodens ophør.

Tabel 5.11 Populationerne fordelt på finansieringskombination i 1. SU-uddannelse og status for denne pr. ultimo 1997

Finansieringskombination	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt	
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	antal	%
UU-populationen, i alt	83	17	-	36.905	100
Med SU	89	11	-	25.481	69
Uden SU	69	31	-	11.424	31
VU-populationen, i alt	65	30	5	20.579	100
Med SU	67	28	5	18.945	92
Uden SU	45	53	2	1.634	8
KVU	85	15	-	5.242	100
med SU	87	13	-	4.482	86
uden SU	69	31	-	760	14
MVU	70	30	-	8.019	100
Med SU	72	27	-	7.547	94
Uden	35	65	-	472	6
LVU	46	41	13	7.318	100
Med SU	48	39	13	6.916	95
Uden SU	12	80	8	402	5
Total	77	22	2	57.484	100
Med SU	80	18	2	44.426	77
Uden SU	66	34	-	13.058	23

Blandt personerne i VU-populationen finansierede 92 % deres første SU-uddannelse med SU i en eller anden udstrækning. Det samme gjorde 69 % af UU-populationen.

I alle tilfælde ses højere fuldførelsesprocenter hos SU-modtagerne end hos dem, hvor SU-støtte ikke indgik i finansieringen af uddannelsen. Studerende i MVU og LVU, som ikke modtog SU, havde de laveste fuldførelsesprocenter. Her fuldførte kun 35 % hhv. 12 % uddannelsen, mens 72 % hhv. 48 % af SU-modtagerne fuldførte.

Tabel 5.12 Populationerne fordelt efter alder og status for 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997

1. SU-uddannelse / alder pr. ultimo 1989	Status 1. SU-uddannelse pr. ultimo 1997			I alt antal
	Fuldført	Afbrudt	Igangværende	
	----- % -----			
UU-populationen, i alt	83	17	-	36.905
Under 18 år	85	15	-	23.264
18 – 19 år	84	16	-	8.976
20 – 24 år	69	31	-	2.645
25 – 29 år	65	35	-	974
30 år og derover	70	30	-	1.046
VU-populationen, i alt	65	30	5	20.579
KVU	85	15	-	5.242
Under 20 år	83	17	-	88
20 – 24 år	87	13	-	2.688
25 – 29 år	85	15	-	1.270
30 år og derover	79	21	-	1.196
MVU	70	30	-	8.019
Under 20 år	67	33	-	767
20 – 24 år	70	30	-	5.699
25 – 29 år	74	26	-	994
30 år og derover	73	27	-	559
LVU	46	41	13	7.318
Under 20 år	55	34	12	1.511
20 – 24 år	46	41	13	4.872
25 – 29 år	30	54	17	587
30 år og derover	22	62	16	348
Total	77	22	2	57.484
Under 18 år	85	15	0	23.275
18 – 19 år	79	19	2	11.331
20 – 24 år	65	31	4	15.904
25 – 29 år	69	29	3	3.825
30 år og derover	69	29	2	3.149

Tabel 5.12 viser status for den første SU-uddannelse fordelt efter alder. Betragtes status for den totale population, var hovedtendensen: jo lavere alder ved uddannelsesstart, jo højere fuldførelsesprocent. Dykkes imidlertid ned i de enkelte uddannelseskategorier, er billedet knap så entydigt.

Hvor lav alder ved uddannelsesstart var en fordel i ungdomsuddannelserne og LVU, havde de 20 – 24-årige i KVU og de 25 – 29-årige i MVU de højeste fuldførelsesprocenter på 87 % hhv. 74 %.

Bilag

Bilag A. Undersøgelsesmetode

Opgavedeling DS/SUstyrelsen

Undersøgelsen er gennemført i samarbejde med Danmarks Statistik (DS), der har adgang til en række registerdata om individerne i undersøgelsen, som ikke er kendt i SUstyrelsens edb-system. Desuden har Danmarks Statistik oplysninger om de personer, der begyndte en SU-støtteberettigende uddannelse uden finansiering via det eksisterende SU-system.

SUstyrelsen har valgt de oplysninger, der indgår i undersøgelsen, mens Danmarks Statistik har etableret de for undersøgelsen nødvendige individbaserede grunddata ud fra oplysninger fra SU-systemet og fra andre registre i Danmarks Statistik. SUstyrelsen har ikke haft adgang til disse individgrunddata, hvis validitet og kvalitet således er sikret af Danmarks Statistik.

SUstyrelsen har valgt, hvilke aggregerede data der skulle udtrækkes fra grunddata. Disse summerede data er af Danmarks Statistik leveret til SUstyrelsen, som har stået for den efterfølgende analyse.

Periodeafgrænsning

Undersøgelserperioden er afgrænset til at omfatte årene 1989 til og med 1997. Startåret 1989 er valgt, da der først ligger elektronisk tilgængelige SU-oplysninger fra dette tidspunkt (kun fra og med august 1989). Slutåret 1997 er valgt, da der ikke foreligger et tilstrækkelig fyldestgørende datagrundlag efter dette tidspunkt for de oplysninger fra Danmarks Statistiks registre, der indgår som undersøgelsesvariable.

Enhed i undersøgelsen

Undersøgelsen opererer med to populationer. Enheden i den ene population (UU-populationen) er en person, der første gang begyndte på en SU-støtteberettigende **ungdomsuddannelse** i 1989. Enheden i den anden population (VU-populationen) er en person, der første gang begyndte på en SU-støtteberettigende **videregående** uddannelse i 1989.

Af hensyn til datamaterialets kvalitet og fuldstændighed er det dog valgt at udelade personer, der ikke er kendt i hele undersøgelsesperioden. Det drejer sig om personer, som dør i løbet af undersøgelsesperioden og personer, der emigrerer. Desuden er personer, der ikke er kendt i alle DS' registre, udeladt. Her er primært tale om udenlandske studerende uden dansk personnummer, som kun optræder i INTE.

Fastlæggelse af populationer

UU-populationen omfatter typisk personer, der begyndte på en 2-3 årig gymnasial uddannelse. Den valgte undersøgelsesperiode bevirker, at man kun kan følge personerne over ca. 8-9 år. Det er derfor ikke muligt at følge denne personkreds i et evt. videregående uddannelsesforløb i en periode over mere end ca. 5 år. Undersøgelsen er derfor suppleret med VU-populationen, så det bliver muligt at følge videregående uddannelsesforløb over hele den 8-9-årige periode.

SU-støtteberettigende uddannelser

En SU-støtteberettigende uddannelse er en offentligt anerkendt uddannelse, der er godkendt af SUstyrelsen som støtteberettigende blandt kategorierne grundskoleuddannelser, gymnasiale uddannelser, erhvervsfaglige erhvervsuddannelser og videregående uddannelser (korte, mellemlange og lange). Nogle uddannelser er støtteberettigende i hele uddannelsesforløbet, andre kun i en del af uddannelsesforløbet. Personer i støtteberettigende uddannelser har ret til SU, når de i øvrigt opfylder betingelserne for at få SU (jf. bilag B).

I SUstyrelsen registreres den uddannelse, som en person får SU-støtte til, med en kode for den støtteberettigende uddannelse. Disse kodeværdier for SU-støtteberettigende uddannelser svarer ikke til den

nomenklatur, der anvendes af Danmarks Statistik. Da udgangspunktet for undersøgelsen er Danmarks Statistiks registre, var det indledningsvis nødvendigt at få afgrænset, hvilke af Danmarks Statistiks uddannelseskoder, der svarede til SU-støtteberettigende uddannelser. Denne afgrænsning blev foretaget på grundlag af en sammenligning af SU-systemets uddannelseskoder med Danmarks Statistiks uddannelseskoder på individniveau i 1989. Sammenligningen af uddannelseskoder i de to systemer resulterede i en positivliste for de uddannelseskoder hos Danmarks Statistik, der skulle indgå som SU-støtteberettigende (herefter kaldet SU-uddannelser) i undersøgelsen. De uddannelser, der indgår i de to populationer, er opremset i bilag C.

SU-uddannelser udgør kun en delmængde af den samlede gruppe af SU-støtteberettigende uddannelser. Baggrunden for at holde en række uddannelser uden for undersøgelsen skyldes flere forhold.

For det første medtages kun uddannelser, som var godkendt som SU-støtteberettigende fra undersøgelsesperiodens begyndelse i 1989. Det betyder, at fx en relativ "stor" uddannelse som sygeplejerskeuddannelsen ikke falder ind under definitionen. For det andet er den gruppe unge, der startede på en erhvervsuddannelse, udelukket, da disse uddannelser primært finansieres via elev-/lærlingeløn og således kun er SU-støtteberettigende i en mindre del af uddannelsesforløbet.

Formålet med undersøgelsen er bl.a. at belyse den studie- og støttedmæssige adfærd hos studerende i SU-støtteberettigende uddannelser, og i hvilket omfang de uddannelsessøgende benytter SU til finansiering af uddannelserne (dækningsgrad). Det er derfor væsentligt, at de uddannelser, som giver adgang til undersøgelsespopulationerne, i den væsentligste del af uddannelsesperioden er SU-støtteberettigende.

For det tredje er uddannelser på folkeskoleniveau ikke medtaget pga. SU-støttens beskedne betydning på dette område.

Endelig viste sammenligningen, at der findes grupper af SU-støttemodtagere, som ikke er kendt i Danmarks Statistiks uddannelsesregister (fx personer med SU-støtte til uddannelser i udlandet og til HF-enkeltfag).

Indsnævringen af definitionen for SU-støtteberettigende uddannelser er således begrundet i dels tekniske/praktiske forhold, dels hensynet til at kunne belyse SU'ens dækningsgrad på et så reelt grundlag som muligt.

Data fra registre i DS

For alle personer i undersøgelsespopulationerne er der hentet en række oplysninger fra forskellige registre i Danmarks Statistik. Kilderegistrene er især befolkningsstatistikregistret, uddannelsesstatistikregistret og registret for indkomststatistik. Der er dels hentet en række baggrundsoplysninger, som de så ud ved starten af undersøgelsesperioden i 1989 — typisk oplysninger om personens familiemæssige baggrund, herunder bl.a. forældrenes uddannelsesniveau og arbejdsmarkedsstatus, og om den første SU-uddannelse. Der er desuden hentet en række data fra hvert af årene i undersøgelsesperioden 1989 - 1997, der belyser den familie- og uddannelsesmæssige status ultimo de enkelte år og hændelser, der har fundet sted i løbet af året, fx antal boligskift, påbegyndte/afbrudte/fuldførte uddannelser og omfanget af forskellige typer indkomster. En mere detaljeret beskrivelse af de enkelte variable (værdimængde o.a.) findes i bilag F.

Data fra SU-systemet

For de personer i undersøgelsespopulationerne, der helt eller delvis har fået SU-støtte til uddannelsesforløbet, er der leveret en række data fra SU-systemet. Der er især tale om oplysninger om støttebeløb, antal måneder med SU-støtte og antal måneder med forskellig type uddannelsesmæssig status, fx antal måneder med "normal" støtte/dobbeltklip/slutlån/fravalg/orlov/uden for uddannelse.

For nogle personer vil der ikke være data fra SU-systemet. Det gælder fx for den store gruppe af personer i UU-populationen, der ved undersøgelsesperiodens start var under 18 år og dermed ikke støtteberettiget. Desuden kan der være tale om personer, som fik uddannelsesforløbet finansieret via andre offentlige overførselsindkomster, da sådanne ydelser, der tilsigter at dække leveomkostninger, forhindrer modtagelse af SU-støtte. Der kan også være tale om personer, som har undladt at søge SU-støtte, fordi de havde store indkomster, som udelukker SU.

Grunddata og efterfølgende analyse i SU af grupperede og anonymiserede data

De individbaserede grunddata for de godt 57.000 personer, der indgår i undersøgelsespopulationerne, er samlet hos Danmarks Statistik. For hver person er der etableret én stamrecord med baggrundsoplysninger for personen og 9 årsrecords (for årene 1989 - 1997) med de øvrige oplysninger om uddannelses-, SU-støtte-, indkomst- og øvrige forhold i det omfang, der foreligger oplysninger for det pågældende år. Således er der fx kun SU-støtteoplysninger for de år, hvor personen har været under uddannelse med SU-støtte.

Grunddata giver mulighed for at følge det uddannelsesmæssige forløb for hver enkelt person i de to undersøgelsespopulationer i hele perioden. Derimod giver datagrundlaget ikke tilstrækkelige muligheder for at sammenligne et videregående uddannelsesforløb for de to undersøgelsespopulationer.

Grunddata indeholder detaljerede oplysninger om de enkelte variable, fx om personernes alder, bopælskommune og uddannelse. Disse oplysninger sikrer ikke tilstrækkelig anonymitet og er for detaljerede til analyseformål. SUstyrelsens efterfølgende analyse er derfor baseret på grupperede data.

Fortolkning af data og usikkerheder

Foruden de usikkerheder, der altid vil være forbundet med denne type registerbaserede analyser, hvor kvaliteten af data er afhængig af sikkerheden i de indberettede data, er der en række usikkerhedsmomenter, man bør være opmærksom på i forbindelse med fortolkningen af data i denne undersøgelse. De væsentligste usikkerhedsfaktorer vedrører boligtype, familietype, indkomstbegreberne og opgørelsen af dækningsgraden som antal måneder med SU-støtte i forhold til antal måneder i SU-støtteberettigende uddannelser.

Boligtype. I undersøgelsen vises oplysningerne om den type bolig, de studerende bor i, men der er ikke en tilhørende registrering af ejerforholdet til boligen. Det betyder fx, at en studerende, der bor i et lejet værelse i et parcelhus/andelslejlighed, vil være registreret som boende i et parcelhus, henholdsvis en andelslejlighed.

Familietype. Familietype er i undersøgelsen opdelt i fire grupper, nemlig "enlig uden børn", "enlig med børn", "par uden børn" og "par med børn". Som par betragtes to voksne, der bor på samme adresse og er gift med hinanden eller har indgået partnerskab eller har fælles børn. En studerende, der således bor sammen med en kæreste uden at have fælles børn, er derfor optalt under gruppen enlig. Dette valg er foretaget for at undgå, at fx en mandlig studerende, der bor til leje hos en enlig kvinde, bliver registreret i gruppen "par".

Studerende under 18 år har i DS's registre normalt ikke tilknyttet en selvstændig familietype, men "arver" forældrenes familietype indtil det fyldte 18. år.

Ændring i familietype er baseret på oplysninger ultimo et år sammenlignet med oplysningen ultimo det foregående år, og en person er derfor registreret uden ændring i familietype i et år, hvis familietypen er den samme ved starten som ved slutningen af året uanset evt. ændringer i løbet af året.

Indkomstbegreber. De studerendes (skattepligtige) bruttoindkomst er i undersøgelsen opdelt i fire indkomstkategorier, nemlig lønindkomst, SU-stipendier, andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster og anden indkomst. Sidstnævnte er beregnet som bruttoindkomsten minus de tre øvrige indkomstbegreber. Desuden indgår "andre ikke-skattepligtige offentlige overførselsindkomster" og evt. "ægtefælles bruttoindkomst" i undersøgelsen.

Oplysningerne er baseret på indkomststatistikregistret i DS, men er korrigeret for så vidt angår ”andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster” for perioden før 1994, hvor en ændring af skattelovgivningen betød, at visse offentlige overførselsindkomster blev ”bruttoficeret” og gjort skattepligtige fra og med 1994. I undersøgelsen er kontanthjælpsydelse, der før 1994 var ikke-skattepligtige, henregnet til ”andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster” af hensyn til sammenligneligheden over tid. Bruttoindkomsten er samtidig forhøjet tilsvarende. Der er ikke korrigeret for den forhøjelse, der var en følge af ”bruttoficeringen”, hvilket betyder, at indholdet af ”andre skattepligtige offentlige overførselsindkomster” og dermed bruttoindkomsten er en smule undervurderet for årene før 1994 sammenlignet med årene efter.

Dækningsgrad. Dette begreb dækker over antal måneder med udbetalt SU-støtte i forhold til antal måneder i alt i SU-uddannelser. SU-uddannelser omfatter – som nævnt tidligere i dette bilag – ikke alle de uddannelser, der kan opnå SU-støtte til. Typisk indgår uddannelser, hvortil der kun kan opnå SU-støtte til en del af uddannelsesforløbet, ikke i begrebet SU-uddannelser. Derimod indgår antal måneder med udbetalt SU-støtte til sådanne uddannelser, hvilket betyder, at dækningsgraden kan være en smule overvurderet i de tilfælde, hvor en person i undersøgelsen har været i gang med begge typer uddannelser og har fået udbetalt SU-støtte til en uddannelse, der ikke hører til kategorien SU-uddannelse. Omvendt vil dækningsgraden i andre sammenhænge være en smule undervurderet, hvis en person står indskrevet på en SU-uddannelse, men i virkeligheden ikke længere er aktiv.

Bilag B. SU-regler

SU-systemets regler har betydning for tolkningen af undersøgelsesresultaterne. Nedenfor præsenteres derfor de mest almindelige SU-regler, der var gældende for det første år i undersøgelsesperioden. Efterfølgende gives i oversigtsform ændringer af SU-reglerne i løbet af undersøgelsesperioden. Beløbsstørrelser er anført i løbende priser – det gælder også de viste satser for stipendier, lån og fribeløb bagest i bilaget.

Mere detaljerede beskrivelser af SU-reglerne findes i de årlige håndbøger om SU. De nugældende regler og andet informationsmateriale kan ses på SUstyrelsens hjemmeside: www.su.dk.

SU-regler i 1989

SU-støtte til en uddannelsessøgende var betinget af, at uddannelsen var godkendt som SU-støtteberettigende, og at den uddannelsessøgende opfyldte nogle betingelser.

SU-styrelsen godkendte uddannelser som støtteberettigende, når der var tale om offentligt anerkendte uddannelser udbudt af offentligt anerkendte uddannelsesinstitutioner. Uddannelserne skulle være ulønnede, af mindst 3 måneders varighed samt tilrettelagt som heltidsundervisning.

SU-støtte kunne gives til uddannelsessøgende i støtteberettigende uddannelser fra begyndelsen af SU-kvartalet efter, at de var fyldt 18 år. Ved SU-kvartalet forstås: 1. august, 1. november, 1. februar og 1. maj. Desuden skulle den uddannelsessøgende være dansk statsborger (eller ligestillet hermed) og ikke modtage anden offentlig støtte, der tilsigtede at dække leveomkostningerne. Endelig skulle den uddannelsessøgende være studieaktiv.

Klippekortet

Pr. 1. august 1989 indførtes klippekortsystemet; et for ungdomsuddannelser og et for videregående uddannelser. Til den enkelte uddannelse blev der givet klip (et klip = en måned støtte) til normeret studietid med fradrag af klip brugt til tidligere uddannelser. Der kunne dog ses bort fra op til samlet 12 støtted måneder i ungdomsuddannelser og 12 støtted måneder i videregående uddannelser, hvis de var brugt til studieskift, prøver der ikke var bestået m.v.

En uddannelsessøgende blev betragtet som studieaktiv, indtil det ved prøver eller på anden måde af uddannelsesinstitutionen kunne konstateres, at den uddannelsessøgende ikke ydede en studiemæssig indsats, der gjorde det muligt at gennemføre uddannelsen uden overskridelse af den normerede studietid.

Der kunne dispenseres fra støttetidsreglerne og støtterammen (antal af klip), hvis den uddannelsessøgende blev forsinket i studiet som følge af rådsarbejde (op til 1 år) eller på grund af sygdom, graviditet, fødsel eller videnskabeligt arbejde.

SU-støtten

SU-støtten bestod af skattepligtige stipendier og/eller af studielån, der skulle betales tilbage, når uddannelsesperioden er opført.

Støttetildelingen afhang af den uddannelsessøgendes egne indkomst- og formueforhold og af den uddannelsessøgendes forældres indkomstgrundlag, hvis vedkommende var under 19 år. Endvidere afhang støttetildelingen af, om den uddannelsessøgende var hjemme- eller udeboende.

- **Egenindkomst**

Støttetildelingen var afhængig af den uddannelsessøgendes indkomst- og formueforhold - egenindkomsten. Oversteg den studerendes egenindkomst 34.000 kr. (fribeløbet) nedsattes stipendium og studielån.

Uddannelsessøgende i videregående uddannelser kunne dog fravælge indtil 4 SU-klip og dermed hæve fribeløbet med 5.700 kr. pr. fravalgt klip. Fribeløbet blev endvidere hævet med 14.000 kr. for hvert af den uddannelsessøgendes egne børn eller adoptivbørn under 18 år.

- **Forældreafhængig støtte**

Indtil udgangen af det SU-kvartal, hvori den uddannelsessøgende fyldte 19 år, var tildelingen af stipendium afhængig af forældrenes indkomstgrundlag. Der kunne tildeles maksimalt stipendium, hvis forældrenes samlede indkomstgrundlag ikke oversteg 167.700 kr. Ved højere indkomstgrundlag blev stipendiestøtten aftrappet og bortfaldt helt ved et indkomstgrundlag på 274.700 kr.

- **Bopælsstatus**

Uddannelsessøgende, der i folkeregistret stod tilmeldt den ene eller begge forældres adresse, og uddannelsessøgende, som jævnligt boede sammen med en af forældrene, var hjemmeboende og fik et lavere stipendium end uddannelsessøgende, der var udeboende.

Normalt svarede en måneds SU-støtte til ét klip. Dog kunne uddannelsessøgende i videregående uddannelser med en studietid på mere end 4 år, der havde opsparet støtte (gennem fravalg af SU-støtte), få støtten fordoblet (dobbeltklip) i et antal måneder inden for sidste 12 måneder af uddannelsen.

Indkomstkontrol

Stipendium og studielån blev tildelt foreløbigt for støtteperioden på grundlag af støttemodtagerens oplysning om forventet egenindkomst. Ved støtteårets udløb skulle den enkelte støttemodtager give oplysning om den faktisk opnåede indkomst i støtteperioden.

Hvis støttemodtagerens egenindkomst oversteg fribeløbet, blev det for meget udbetalte stipendium/studielån krævet tilbage med et procenttillæg på 7 pct.

De vigtigste ændringer af SU-reglerne i undersøgelsesperioden

1. januar 1991

- Der indførtes en ordning, hvorefter de studerende blev indkomstkontrolleret for hele året (mod tidligere kun i støtteperioden), selv om de kun modtog SU i en del af året. Det, de studerende måtte tjene ved siden af deres SU, var forskelligt, alt efter om de modtog SU (det lave fribeløb), havde fravalgt SU m.m. (det mellemste fribeløb), eller de ikke var under uddannelse (det højeste fribeløb). Ændringen betød, at det blev muligt at hente oplysninger fra skattevæsenet om de studerendes indkomster og dermed automatisere indkomstkontrollen.
- Der kunne frit fravælges klip (mod tidligere højst 4 klip og kun i videregående uddannelser). Støttemodtagerne fik dermed mulighed for selv at regulere, hvor mange klip de ville have udbetalt og dermed et selvstændigt ansvar for reguleringen af støtten i forhold til egenindkomst og fribeløb.
- Fravalgte klip kunne spares op og medførte en forhøjelse af fribeløbet.

1. januar 1992

- De studerendes formue havde ikke længere betydning for beregningen af egenindkomsten.

1. juli 1992

- Uddannelsessøgende, der var i den første ungdomsuddannelse, og som ikke var fyldt 20 år, fik kun stipendium med satsen for hjemmeboende. Det var tilfældet, selv om de ikke boede sammen med forældrene. Uddannelsesstedet kunne dog godkende, at de fik stipendium med satsen for udeboende, fx hvis der var mere end 20 km. mellem uddannelsesstedet og forældrenes bopæl.

1. januar 1993

- Klippekortsystemet blev ændret, så der kun var ét klippekort. Det omfattede uddannelser, efter at første ungdomsuddannelse var afsluttet.
- Studerende, der fik SU i klippekortet, fik - uanset alder - støtte uafhængigt af forældreindkomsten.
- Støttetiden blev forlænget med 6 klip i forbindelse med en fødsel. Reglen var kun gældende for moderen.

1. april 1994

- Studerende, der havde brugt deres klip, kunne få slutlån til det sidste år af uddannelsen.
- Moderen kunne få forlænget støttetiden med 12 klip i forbindelse med en fødsel. Faderen kunne få 6 klip.

1. april 1995

- Fødselsklip eller -rater kunne udbetales med dobbelt sats til moderen.

1. januar 1996

- SU til ungdomsuddannelser blev altid givet uden for klippekortet.
- Der blev stillet et klippekort på 70 klip til rådighed for de studerende til videregående uddannelser. Til den enkelte uddannelse kunne dog kun gives et antal klip, der svarede til normeret studietid plus 12 måneder.
- Studieaktivitetskravet blev lempet for studerende, der fik SU i klippekortet, således at den studerende blev betragtet som studieaktiv, indtil vedkommende var mere end 12 måneder forsinket i uddannelsen.
- 18 og 19-årige i ungdomsuddannelser fik tildelt stipendium afhængigt af forældrenes indkomst. Alle fik dog et grundstipendium på ca. 1.100 kr. om måneden som hjemmeboende.
- Faderen fik også mulighed for at få fødselsklip og -rater udbetalt med dobbelt sats.
- Det laveste fribeløb blev væsentligt forhøjet fra 1. januar 1996

Stipendium- og lånesatser på årsbasis for støtteårene 1989/90 - 1997

Støtteår	Stipendium		Studielån	Slutlån
	Hjemmeboende	Udeboende		
	----- kr. -----			
1989/90	22.295	36.482	16.214	•
1990 (5 mdr.)	22.764	37.248	16.555	•
1991	22.572	37.620	16.932	•
1992	21.912	38.376	17.268	•
1993	22.680	39.720	17.868	•
1994	23.796	41.628	18.408	55.224
1995	23.964	41.916	18.540	55.608
1996	21.504	42.612	22.152	57.108
1997	21.636	42.876	22.284	57.456

Månedlige satser for egenindkomstgrænser og fribeløb for støtteårene 1989/90 – 1997

Støtteår	Egenindkomstgrænser (fribeløb)	Fribeløbssatser		
		Laveste ¹⁾	Mellemste ²⁾	Højeste ³⁾
	----- kr. -----			
1989/90	2.871	•	•	•
1990 (5 mdr.)	2.932	•	•	•
1991	•	3.135	9.405	15.675
1992	•	3.198	10.338	18.498
1993	•	3.310	10.700	19.146
1994	•	3.469	11.081	19.780
1995	•	3.493	11.158	19.918
1996	•	4.588	11.459	20.456
1997	•	4.616	11.529	20.580

Anm. : For støtteårene 1989/90 og 1990 (5 mdr.) var der kun grænser for egenindkomsten i måneder med støtte.

1) Måneder med støtte

2) Måneder med fravalg af støtte, orlov, lønnet praktik eller studieinaktivitet.

3) Måneder uden for uddannelse, anden offentlig støtte, manglende klip, indtil kvartalet efter det fyldte 18. år mv.

Bilag C. SU-uddannelser i de to undersøgelsespopulationer

UU-populationen

Uddannelse	Antal
Matematisk Gymnasium	11.464
Sprogligt Gymnasium	6.116
Studenterkursus	627
Hf 2-årig	5.506
Højere Handelseksamen	7.399
Højere Teknisk Eksamen	1.094
Øvrige ungdomsuddannelser :	
Teknisk Tegner	1.037
Teknisk Assistent (eks)	544
Adg.eks.,ingeniørudd.	544
Edb-assistent	484
Laborant (eks)	408
Plekehjemsassistent	244
Skibsass.,modul 2,grundk.	218
Højere Handelseks.,1-år.	192
Beskæftigelsesvejleder	188
Svagstrømstek. Værkst.sk.	133
Klinikassistent	133
Værkstedsskole	91
Maskintek. Værkstedssk.	76
Levnedsmiddelassistent	74
Skibskok, Afsl.kursus	48
Maskinist	47
Bygningstek. Værkstedssk.	44
Konfektionsassistent	42
Fiskeskipper Af 3.grad	41
Tekniker-forkursus	35
Fodterapeut	21
7 enkeltuddannelser med under 20 personer	55
Øvrige ungdomsuddannelser i alt :	4.507
UU-populationen i alt	36.905

VU-populationen

Uddannelse	Antal
Korte videregående uddannelser :	
Socialpædagog	1.064
Børnehavepædagog	976
Maskintekniker	614
Fritidspædagog	538
Byggetekniker	537
Elektroniktekniker	442
Lab-/kemo-/miljøtekniker	252
El-installatør	201
Datamatiker	80
Tandpleje	68
Stærkstrømstekn/elinstal	49
Eksporttekniker	44
Kunsthåndværker (kvu)	44
Trætekniker	35
Mejeritekniker	32
Vvs-tekniker	29
Fiskeskipper	28
Malerfagets Svendsk.udd	27
Kort-og Landmålingstekn.	22
16 enkeltuddannelser med under 20 personer	160
Korte videregående uddannelser i alt:	5.242
Mellemlange videregående uddannelser :	
Ha	1.499
Erhv. Spr. Korresp. 2 sprog	1.339
Modulordning,tek.ing.	1.323
Folkeskolelærer	1.219
Maskinmester	356
Socialrådgiver	247
Håndarbejds lærer	172
Fysioterapeut	171
Eksportretning,tek.ing.	150
Bibliotekar	148
Ha, Erhvervsanalyse	147
Bygningsretning,akm.ing.	131
Ergoterapeut	129
Kemiretning,akm.ing.	129
Ha, Sprog	117
Elektroretning,akm.ing.	115
Ha, Informatik	110
Ernærings-hushold.økonom	96
Maskinretning,akm.ing.	85
Journalist	82
Skibsfører	74
Bygningskonstruktør	65
Jordemoder	31
10 enkeltuddannelser med under 20 personer	84
Mellemlange videregående uddannelser i alt :	8.019

Lange videregående uddannelser :

Matem.-fysisk Faggruppe	790
Jura	625
Civ.ing. U. Retn.betegn.	594
Lægevidenskab	409
Civiling./akademi.(auc)	332
Statsvidenskab	295
Økonomi	258
Samfundsv. (ruc), basis	207
Erhv.ret.,cand.merc.	193
Samf.forvalt.statskunds.	186
Naturv. Basisudd.(ruc)	177
Landbrugsvid. Kandidat	148
Interpret,cand.merc.	135
Cand.theol.	133
Dansk/nordisk	131
Arkitekt	130
Farmaceut	128
Biologi	127
Geologi	119
Psykologi	112
Engelsk	102
Samfundsvidenskab(auc)	101
Matematik-økonomi	86
Veterinærvidenskab	78
Hum.basisudd. (ruc)	78
Datalogi, Cand.merc.	77
Musik	76
Konservatorieudd. 1	75
Odontolog	67
Civil.ing., Kemi	62
Historie	55
Informatik/information.	55
Spansk	52
Fransk	50
Engelsk, Cand.negot.	48
Litteraturvidenskab	47
Tek.-naturv. (auc), basis	46
Filosofi	46
Matematik, Cand.merc.	42
Samfundsv.basisudd.(auc)	41
Tysk	41
Datateknik	40
Civil.ing.,maskin	39
Fransk, Cand.negot.	37
Idræt	35
Tysk, Cand.negot.	34
Civil.ing.,elektro	33
Civiling.bygning	32

Haveb.vid.Kand.,Gartn.	31
Etnografi/antropologi	28
Landinspektør	26
Kunsthistorie	25
Forsikringsvidenskab	25
Religionshistorie	23
Film-medie/videnskab	22
Landskabsarkitekt,c.hort	20
Skovbrugsvid. Kandidat	20
Østasiatisk Spr./kultur	20
46 enkeltuddannelser med under 20 personer	272
Lange videregående uddannelser	
i alt :	7.318
VU-populationen i alt	20.579

Bilag D. Anvendte begreber og definitioner

Uddannelse. Hele uddannelser i DS's uddannelsesstatistikregister, dvs. komprimerede uddannelsesforløb for uddannelser med flere uddannelsesdele.

SU-støtteberettigende uddannelse. Omfatter alle uddannelser, hvortil der kan opnås SU-støtte til hele eller en del af uddannelsesforløbet. "Overbegreb" til SU-uddannelse.

SU-uddannelse. Omfatter i denne undersøgelse en delmængde af alle SU-støtteberettigende uddannelser, jf. bilag C.

Ungdomsuddannelse (UU). Omfatter studiekompetencegivende, gymnasiale uddannelser (almengymnasiale og erhvervgymnasiale) og erhvervskompetencegivende (erhvervsfaglige) uddannelser.

Videregående uddannelse (VU). Omfatter teoretiske uddannelser og opdeles i :

KVU, korte videregående uddannelser (af typisk 1 - 2 års varighed)

MVU, mellemlange videregående uddannelser (af typisk 2 - 4 års varighed)

LVU, lange videregående uddannelser (af typisk mere end 4 års varighed).

Uddannelsesmåneder. Antal måneder i uddannelse, uanset om det er en SU-uddannelse.

Uddannelsesstatus. En uddannelse kan enten være igangværende, afbrudt eller fuldført.

Afsluttet uddannelse. Omfatter en uddannelse, der enten er afbrudt eller fuldført.

Ventetid. Opgøres som antal måneder mellem en påbegyndt uddannelse i undersøgelsesperioden og afslutningstidspunktet for senest afsluttede uddannelse.

Forsinkelse. Opgøres som det antal måneder i en uddannelse, som uddannelsens normerede studietid er overskredet med.

Støttmåneder. Måneder med SU-støtte.

Dækningsgrad. Dækningsgraden opgøres i denne undersøgelse som antal støttmåneder divideret med antal uddannelsesmåneder i SU-uddannelser og er et udtryk for, i hvilken grad den enkelte person finansierer uddannelsen ved SU-støtte.

SU-støtte. Udbetalt SU-stipendium før skat og/eller SU-lån. I flere tilfælde dækker begrebet dog alene over udbetalte SU-stipendier.

Forældreafhængig støtte. SU-støtte der tildeles til unge støttmodtagere på grundlag af forældrenes økonomiske forhold.

Støttmodtager. En person der har modtaget SU-støtte.

Stipendiemodtager. En person der har modtaget SU-stipendium.

Helårsstuderende. En person der har været under uddannelse 12 måneder i et år.

Låntager. En person der har modtaget SU-lån.

Civilstand. Grupperes i ugift, (gift omfatter også separeret og registreret partnerskab), fraskilt (omfatter også ophævet registreret partnerskab) og enke/enkemand (omfatter også længstlevende af 2 partnere).

Familietype. Grupperes i enlig uden børn, enlig med børn, par uden børn og par med børn; hvor par er to voksne, der bor på samme adresse og er gift med hinanden/har indgået registreret partnerskab/har fælles børn; enlig er en voksen, der ikke indgår i en parfamilie; og børn er hjemmeboende børn under 18 år.

Hjemmeboende børn bliver i DS registreret under forældrenes familietype.

Herkomst. Grupperes i dansk, indvandrer, og efterkommer.

Dansk : En person, hvor mindst en af forældrene er dansk statsborger og født i Danmark, uanset personens eget fødested. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, skal personen selv være både født i Danmark og dansk statsborger, for at tilhøre denne gruppe.

Indvandrer : En person født i udlandet, hvis forældrene begge (eller den ene, hvis der ikke findes oplysninger om den anden) er udenlandske statsborgere, eller født i udlandet. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrer.

Efterkommer : En person født i Danmark af forældre, som begge (eller den ene hvis der ikke findes oplysninger om den anden) er udenlandske statsborgere eller født i udlandet. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer.

Arbejdsmarkedsstatus. For undersøgelsespersonerne er arbejdsmarkedsstatus grupperet i selvstændig (herunder medhjælpende ægtefælle), ledende lønmodtager, anden lønmodtager, arbejdsløs og uden for arbejdsstyrken.

Forældrenes arbejdsmarkedsstatus er grupperet i selvstændig (herunder medhjælpende ægtefælle), ledende funktionær, funktionær i øvrigt, anden lønmodtager, arbejdsløs, uden for arbejdsstyrken og uoplyst.

Ægtefælle. Omfatter også den anden part, hvis undersøgelsespersonen er samlevende (har fælles børn med samlever).

Boligsift. Ændringer i folkeregisteradresse.

Boligtype. Grupperes i hus, ejerlejlighed, andelslejlighed, lejelejlighed, kollegium og andet. Registreringen indeholder ikke oplysninger om, hvem der ejer eller har lejemålet for boligen.

Bruttoindkomst. Omfatter al skattepligtig indkomst, inkl. arbejdsmarkedsbidrag, men ekskl. fradrag (fx renteudgifter), jf. dog bilag A for så vidt angår tiden før 1994.

Løn. A-skattepligtig løn, inkl. arbejdsmarkedsbidrag og feriepenge, men ekskl. arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger som fx ATP.

SU-stipendier. Omfatter udbetalte SU-stipendier før skat og før et evt. tilbagebetalingskrav.

Andre skattepligtige, offentlige overførselsindkomster. Omfatter bl.a. arbejdsløshedsdagpenge, kon-tanthjælp, andre bistandsydelser, ATP-pension, efterløn og andre pensioner, jf. dog bilag A for så vidt angår tiden før 1994.

Anden indkomst. Er beregnet som bruttoindkomst - løn - SU-stipendier – andre skattepligtige, offentlige overførselsindkomster, og omfatter typisk renteindtægter, overskud af ejerbolig og nettooverskud af selvstændig virksomhed.

Ikke skattepligtige, offentlige overførselsindkomster. Omfatter typisk boligstøtte og "børnecheck", jf. dog bilag A for så vidt angår tiden før 1994.

Bilag E. Anvendte forkortelser

UU	Ungdomsuddannelser
VU	Videregående uddannelser
KVU	Korte videregående uddannelser
MVU	Mellemlange videregående
LVU	Lange videregående uddannelser
SU-uddannelse	SU-støtteberettigende uddannelse der indgår i denne undersøgelse
UU-population	Undersøgelsespopulationen bestående af personer, der påbegyndte deres første SU-ungdomsuddannelse i 1989
VU-population	Undersøgelsespopulationen bestående af personer, der påbegyndte deres første videregående SU-uddannelse i 1989
SU	SU-støtte i form af stipendium og /eller lån
ASOO	Andre skattepligtige, offentlige overførselsindkomster
OF	Ikke skattepligtige offentlige, overførselsindkomster
DS	Danmarks Statistik
INTE	Det integrerede elevregister

Bilag F. Datagrundlag

I den individbaserede database i DS er der for hver person, der indgår i undersøgelsen, samlet en række oplysninger, der ligger til grund for de aggregerede analysedata, der har været stillet til rådighed for SUstyrelsen. For hver enkelt person er der dels registreret nogle stamoplysninger, der ligger fast i hele undersøgelsesperioden, dels nogle oplysninger der er registreret for hvert år i undersøgelsesperioden fra 1989 til 1997, jf. nedenfor. For hvert undersøgelsesår indeholder basen desuden aggregerede data for en lang række af de beskrevne variable.

VARIABEL	BESKRIVELSE
<u>Stamoplysninger - ikke for hvert undersøgelsesår:</u>	
Køn	Mand, kvinde
Børn , ultimo 1989	Antal børn (under 18 år)
Bopælskommune , ultimo 1989	Kommunekode
Statsborgerskab , ultimo 1989	Kode for statsborgerskab
Herkomst , ultimo 1989	Dansk, indvandrer, efterkommer
<u>Egen uddannelsesbaggrund:</u>	
Højst fuldførte uddannelse , ultimo 1989	Uddannelseskode
Dato for højst fuldførte uddannelse , ultimo 1989	År og måned
<u>Almen baggrund:</u>	
Karakter for gymnasial eksamen , ultimo 1997	Gennemsnitskarakter
<u>Første SU-berettigende uddannelse:</u>	
Uddannelse	Uddannelseskode
Uddannelsens normerede længde	Antal måneder
Uddannelsessted	Kode for uddannelsesinstitutionen
Dato for uddannelsesstart	År og måned
Alder ved uddannelsesstart	Antal år
Status , ultimo 1997	Igangværende, afbrudt, fuldført
Afslutningsår , ultimo 1997	År og måned for fuldført/afbrudt udd.
Ventetid før uddannelsen	Antal måneder
Måneder i uddannelsen , ultimo 1997	Antal måneder
Alder ved afslutning , ultimo 1997	Antal år ved fuldført/afbrudt uddannelse
<u>Forældrebaggrund:</u>	
Højst fuldførte uddannelse, mor , ultimo 1989	Uddannelseskode
Højst fuldførte uddannelse, far , ultimo 1989	Uddannelseskode
Højst fuldførte uddannelse, forældre , ultimo 1989	"Højeste" uddannelseskode for forældre
Bruttoindkomst, mor , i 1989	Kr.
Bruttoindkomst, far , i 1989	Kr.
Summeret bruttoindkomst, forældre , i 1989	Kr.
Arbejdsmarkedstilknytning, mor , ultimo 1989	Kode for arbejdsmarkedstilknytning
Arbejdsmarkedstilknytning, far , ultimo 1989	Kode for arbejdsmarkedstilknytning
<u>Oplysninger for hvert undersøgelsesår:</u>	
Undersøgelsesår	1989, 1990, 1997
Alder , ultimo undersøgelsesår	Antal år
Civilstand , ultimo undersøgelsesår	Kode for civilstand
Familietype , ultimo undersøgelsesår	Kode for familietype
Boligtype , ultimo undersøgelsesår	Kode for boligtype
Arbejdsmarkedsstatus , ultimo undersøgelsesår	Kode for arbejdsmarkedstilknytning
<u>Seneste uddannelse:</u>	
Uddannelse	Uddannelseskode
SU-uddannelse	Ja, nej
Uddannelsens normerede længde	Antal måneder
Uddannelsessted	Kode for uddannelsesinstitutionen
Dato for uddannelsesstart	År og måned
Alder ved uddannelsesstart	Antal år
Status	Igangværende, afbrudt, fuldført
Afslutningsår	År og måned for fuldført/afbrudt udd.
Ventetid før uddannelsen	Antal måneder
Måneder i uddannelsen	Antal måneder
Alder ved afslutning	Antal år ved fuldført/afbrudt uddannelse

Hændelser i året :

Ændret familietype

Nye børn

Boligsift

Påbegyndte UU'er

Påbegyndte VU'er

Fuldførte UU'er

Fuldførte VU'er

Afbrudte UU'er

Afbrudte VU'er

Måneder i SU-uddannelser, UU

Måneder i SU-uddannelser, VU

Måneder i UU

Måneder i VU

Ventetid før påbegyndte UU'er

Ventetid før påbegyndte VU'er

Bruttoindkomst

Løn

Skattepligtig offentlig overførselsindkomst (- SU)

Anden indkomst

Ikke skattepligtige overførselsindkomster

"Ægtefælles" bruttoindkomst

SU-støttebeløb :

Udbetalt stipendium

Udbetalt lån

Tilbagekrævet stipendium ved evt. IK-krav

Tilbagekrævet lån ved evt. IK-krav

SU-støttemåneder :

HB-støttemåneder i UU'er

UB-støttemåneder i UU'er

HB-støttemåneder i VU'er

UB-støttemåneder i VU'er

Støttemåneder med "normal" støtte

Støttemåneder med forældreafhængig støtte

Støttemåneder med dobbelt-støtte

Støttemåneder med fødselsklip+alm. klip

Støttemåneder med dobbeltklip før praktik

Støttemåneder med fødselsklip

Støttemåneder med dobbelte fødselsklip

Støttemåneder med slutlån

Måneder uden SU-støtte :

Måneder uden støtte - fravalg

Måneder uden støtte - orlov

Måneder uden støtte - anden offentlig støtte

Måneder uden støtte - lønnet praktik

Måneder uden støtte - inaktiv

Måneder uden støtte - klip forbrugt

Måneder uden støtte - under 18 år

Måneder uden støtte - ej dansk statsborger

Måneder uden støtte - ej støtteberett. periode

Måneder uden støtte - ej støtteberett. uddannelse

Måneder uden støtte - uden for uddannelse

Ja, nej

Antal nye børn

Antal ændringer i folkeregisteradresse

Antal uddannelser

Antal uddannelser

Antal uddannelser

Antal uddannelser

Antal uddannelser

Antal uddannelser

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder i UU, uanset om det er en SU-uddannelse

Antal måneder i VU, uanset om det er en SU-uddannelse

Antal måneder

Antal måneder

Kr.

Kr.

Kr.

Kr.

Kr.

Kr.

Kr.

Kr.

Kr.

Kr.

Kr.

Antal måneder med SU som HB i støtteberettigende UU'er

Antal måneder med SU som UB i støtteberettigende UU'er

Antal måneder med SU som HB i støtteberettigende VU'er

Antal måneder med SU som UB i støtteberettigende VU'er

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder

Antal måneder